

26.02.2025

Kokousaika 26.02.2025 klo 13:00
Kokouspaikka Kokoustila Piikkiönlahti, Kaarina-talon 2. krs.

Käsitellyt asiat

Osallistujat	1
5 § Laaja hyvinvointikertomus 2021-2025 ja hyvinvointiohjelman 2022-2025 seuranta	3
- HYV 4.3.2025 § 7 Liite 4/2025 - Laaja hyvinvointikertomus 2021-2025	9
- HYV 4.3.2025 § 7 Liite 5/2025 - Hyvinvointiohjelman 2022-2025 seuranta	50
6 § Vanhus- ja veteraanineuvoston ilmoitusasiat 2/2025	69
7 § Vanhus- ja veteraanineuvoston muut asiat 2/2025	70
Muutoksenhakuohjeet	72

26.02.2025

Kokousaika Keskiviikko 26.2.2025 klo 13.00 – 14.39

Kokouksen
keskeytykset

Kokouksen
päättöskentekotapa varsinainen kokous

Kokouspaikka Piikkiönlahti, Kaarina-talo

Saapuvilla olleet
jäsenet

Hurme Hannu	pj
Gustafsson Irja	vpj
Elo Diana	jäsen
Harittu Tuulikki	jäsen
Kukkonen Heimo	jäsen
Lehtonen Riitta-Liisa	jäsen
Mäkinen Paula	jäsen
Pyyhtiä Terttu-Leena	jäsen
Tapper Keijo	jäsen
Teräväinen Marja-Liisa	jäsen
Virkki Marja-Leena	jäsen
Väihkönen Mirja	jäsen

Poissa olleet
jäsenet

Muut saapuvilla
olleet

Inkeroinen Hanna	hyvinvoinnin edistämisen päällikkö pöytäkirjanpitäjä
------------------	---

Laillisuus ja päätösvaltaisuus Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Esityslistan hyväksyminen Asiat käsiteltiin esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Asiat §:t 5 - 7

Pöytäkirjan tarkastajat Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Paula Mäkinen ja Terttu-Leena Pyyhtiä.

26.02.2025

Pöytäkirjan
allekirjoitus

Hannu Hurme
puheenjohtaja

Hanna Inkeroinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan
tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Paula Mäkinen
pöytäkirjantarkastaja

Terttu-Leena Pyyhtiä
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja ollut
nähtävänä

Kokouksesta laadittava pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 6.3.2024 kaupungin kotisivuille osoitteessa www.kaarina.fi.

Hanna Inkeroinen
pöytäkirjanpitäjä

5 § Laaja hyvinvointikertomus 2021-2025 ja hyvinvointiohjelman 2022-2025 seuranta

Diaarinumero KNA/398/00.01.02.01/2025

Tiivistelmä **Laaja hyvinvointikertomus 2021-2025** kuvaa kaupungin asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä ja sen pohjalta valmistellaan hyvinvointisuunnitelma tulevalle valtuustokaudelle 2025-2029. Samassa yhteydessä arvioidaan hyvinvointiohjelman 2022-2025 tavoitteiden toteutumista ja sitä tulisiko samoja painopisteitä valita myös tulevalle valtuustokaudelle. Jokainen toimielin tekee oman palvelualueensa näkökulmasta esityksen tulevassa hyvinvointisuunnitelmassa huomioitavista ilmiöistä.

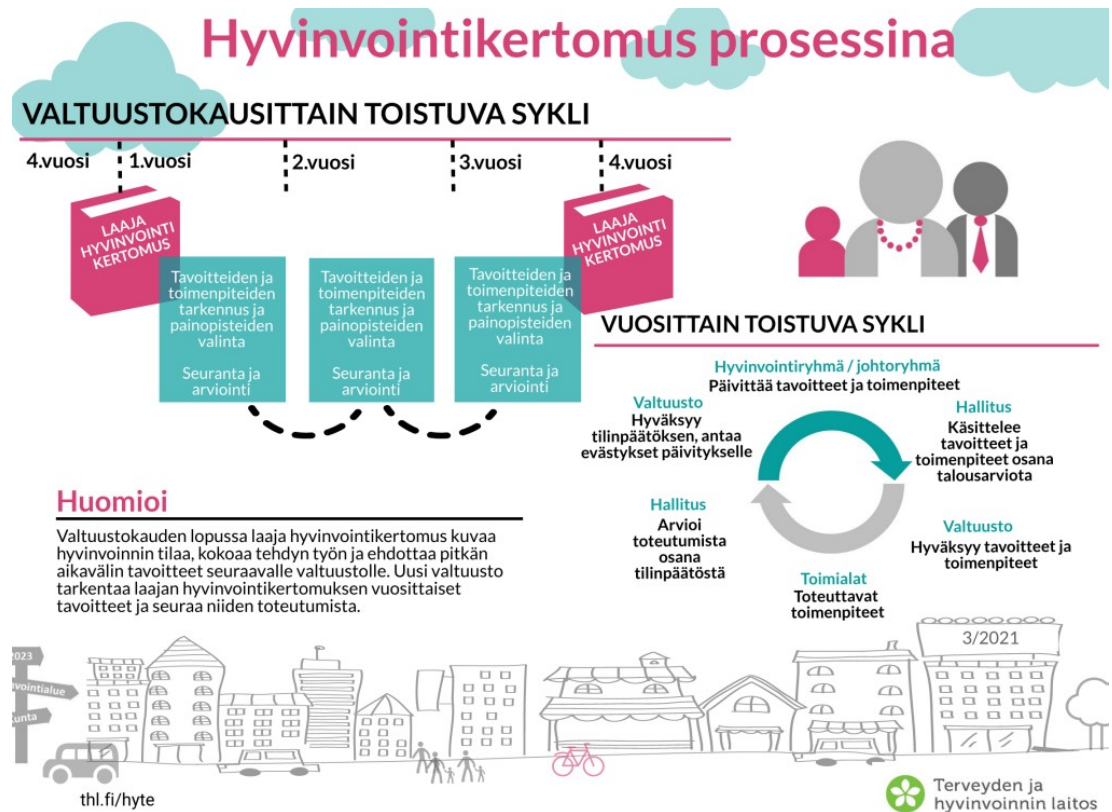
**Vanhus- ja
veteraanineuvosto
26.2.2025**

Valmistelija osallisuuskoordinaattori Petra Jorasmaa, p. 040 5445186
hyvinvoinnin edistämisen päällikkö Hanna Inkeroinen, p. 050 595 4000

Selostus asiasta Kunnan hyvinvointikertomustyö jakaantuu kahteen osaan:

1. hyvinvointikertomukseen, joka kuvaa hyvinvoinnin nykytilanteen päätyvällä valtuustokaudella
2. hyvinvointisuunnitelmaan, jossa on kuvattu tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi tulevalla valtuustokaudella.

Lisäksi työhön kuuluu vuotuinen tavoitteita ja toimenpiteitä tarkentava suunnittelu osana talousarviota. Hyvinvointikertomustyöstä myös raportoidaan vuosittain valtuustolle osana tilinpäätöstä. Kaarinassa hyvinvointisuunnitelmasta käytettiin tällä päätyvällä kaudella nimitystä hyvinvointiohjelma, mutta kyse on samasta asiakirjasta.

Laaja hyvinvointikertomus 2021-2025

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa kuntaa laatimaan hyvinvointikertomuksen. Tämä laki velvoittaa kunnat ja hyvinvointialueet edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä sekä raportoimaan näistä toimenpiteistä säännöllisesti. Laaja hyvinvointikertomus laaditaan kerran valtuustokaudessa. Sen avulla kunta seuraa kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä ja raportoi siitä valtuustolle. Lisäksi kunnan tulee raportoida vuosittain valtuustolle kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä toteutetuista toimenpiteistä.

Kuntalaki (410/2015) määrittelee kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimisen keskeiseksi kunnan perustehtäväksi. Lain mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Tämä tarkoittaa, että kunnan on otettava huomioon hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kaikessa toiminnassaan ja päätöksenteossaan.

Kaarinan kaupungin laajan hyvinvointikertomuksen 2021-2025 tarkoituksena on kuvata sitä,

- miten kaarinalaiset voivat
- millaisia hyviä tai vastaavasti huolestuttavia ilmiöitä kuntalaisten hyvinvoinnissa on olemassa
- evästä uutta valtuustoa jatkamaan hyviksi havaittuja toimintatapoja

- etsimään uudella valtuustokaudella uusia toimenpiteitä hyvinvoinnin edistämiseksi.

Työ tulee jatkumaan syksyllä 2025, jolloin uudelle valtuustolle valmistellaan hyvinvointisuunnitelma vuosille 2025-2029. Hyvinvointisuunnitelma tulee pohjautumaan liitteenä olevan hyvinvointikertomuksen osoittamaan tilannekuvaan kaarinalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä. Kaudella 2022-2025 hyvinvointisuunnitelma oli nimeltään hyvinvointiohjelma.

Kaupungin monialainen hyvinvointityöryhmä on työstänyt hyvinvointikertomusta vuoden 2024 alusta lähtien. Tavoitteena on ollut painottaa sisällössä kuntaan jääneitä tehtäviä hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Lisäksi tavoitteena oli valita sellaisia indikaattoreita, jotka kuvaavat ensisijaisesti kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tai kokemuksia palveluista. Osa indikaattoreiden tiedoista on vanhoja, mutta tärkeintä on tarkastella muutosta pidemmällä aikavälillä eli sitä, onko muutos ollut myönteistä vai kielteistä mahdollisesta vuosittaisesta vaihtelustakin huolimatta.

Toimielimet käsittelevät laajan hyvinvointikertomuksen helmi-maaliskuun 2025 aikana. Tavoitteena on, että kaupunginhallitus käsittelee hyvinvointikertomuksen 31.3.2025 samanaikaisesti tilinpäätöksen, henkilöstöraportin ja tietotilinpäätöksen kanssa. Kaupunginvaltuusto hyväksyy laajan hyvinvointikertomuksen 19.5.2025. Jokainen toimielin tekee hyvinvointikertomuksen osoittamasta hyvinvoinnin tilannekuvasta tärkeimmät huomiot oman palvelualueensa näkökulmasta sekä antaa evästyksiä tulevaa hyvinvointisuunnitelman valmistelua varten. Toimielinten tekemät huomiot kootaan yhteen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyyn. Tavoitteena on siis linjata jo tulevaa hyvinvointisuunnitelmaa alkavalle valtuustokaudelle ja sitä, mihin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tulisi kohdentua kaupunkitasoisesti.

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021-2025 keskeisimmät tulokset

Laajassa hyvinvointikertomuksessa on paljon erilaisiin tilastoihin, kyselyihin ja tutkimuksiin perustuvia tietoja. Alla olevissa listauksessa ei ole huomioita kaikista esitetyistä tiedoista vaan poiminta keskeisimmistä tuloksista.

Myönteiset tulokset

- Edelleen yli 70 prosenttia kaarinalaisesta aikuisväestöstä pitää päivittäistä elämäänsä hyvin tai erittäin turvallisena.
- Vuosina 2020-2024 Kaarinassa ei ollut yhtään kuolemaan johtanutta liikenneonnettomuutta. Onnettomuuksien määrä on kaiken kaikkiaan vähentynyt vuosien 2021-2024 välillä.
- Toimeentulotukea saaneita lapsiperheitä ja työikäisiä on Kaarinassa vähän verrattuna Varsinais-Suomeen ja koko maahan.

- Oppilaiden kokemukset koulujen tilojen ahtaudesta, melusta, tunkkaisesta ilmasta tai kylmyydestä ovat viime vuosina vähentyneet tai ainakin pysyneet ennallaan.
- Koulukiusaamisen kohteena vähintään kerran viikossa olleiden oppilaiden osuus pieneni tai pysyi ennallaan kaikissa tutkimukseen osallistuneissa kohderyhmissä.
- Erityisesti lukiolaisten kokemukset hyvistä vaikutusmahdollisuuksista koulussa ovat lisääntyneet vuosi vuodelta.
- Lähes kaikki lapset ja nuoret harrastavat jotain viikoittain.
- Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden riittävyteen ollaan tyytyväisiä.
- Lasten ja nuorten liikkuminen on lisääntynyt viimeisinä vuosina. Terveysliikuntasuosituksen mukaisesti riittävästi liikkuvien aikuisten osuus oli vuonna 2023 isompi kuin vuonna 2020. Kuitenkin edelleen liian moni liikkuu terveytensä kannalta liian vähän.
- Kaarinassa tehdyn selvityksen mukaan 90 prosenttia oppilaista ilmoitti syövänsä koululounaan vähintään 3-4 päivänä viikossa.
- Ylipainoisten lasten ja nuorten määrä on pysynyt viime vuosina ennallaan. Kaarinassa on ylipainoisia nuoria vähemmän kuin Varsinais-Suomessa ja koko maassa keskimäärin.
- Nuorten alkoholin käyttö on vuosi vuodelta vähentynyt erityisesti yläkoulun oppilailla. Lukiolaisten osalta tilanne on pysynyt ennallaan. Alkoholia liikaa käyttävien aikuisten osuus on pienentynyt vuosien 2020 ja 2023 välillä. Kuitenkin edelleen lähes 45 prosenttia yli 65-vuotiaista miehistä ylitti alkoholin liikakulutuksen rajan.
- Nuorten nuuskan käyttö on vuosi vuodelta harvinaisempaa.
- Sairastavuusindeksi osoittaa, että väestö on Kaarinassa terveempää kuin koko maassa. Myös nuorella iällä tapahtuvia kuolemia on vähemmän kuin Varsinais-Suomessa.

Kielteiset tulokset

- Tyytyväisyys asuinalueeseen on laskenut hieman vuosien 2020 ja 2023 välillä. Kuitenkin edelleen lähes 90 prosenttia aikuisväestöstä oli tyytyväisiä asuinalueeseensa.
- Poliisin häiriöindeksi kertoo, että vuonna 2023 turvallisuustilanne heikentyi niin Kaarinassa kuin koko Lounais-Suomen alueella. Häiriöindeksissä painottuvat vakavat väkivaltarikokset.
- Työttömien määrä oli vuonna 2024 selvästi korkeampi kuin vuosina 2022-2023.
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten osuus on hieman kasvanut.
- Kokemukset syrjinnästä ovat huolestuttavan yleisiä nuorilla.
- Yksinäisyyden kokemukset ovat lisääntyneet lukioikäisillä tytöillä ja myös työikäisillä ja yli 65-vuotiailla miehillä.
- Lähisuhdeväkivallan kokemukset ovat kaksinkertaistuneet vuosien 2020 ja 2023 välillä.

- Lapsiin ja nuoriin kohdistunut niin henkinen kuin fyysinenkin väkivalta kodissaan on huolestuttavan yleistä. Erityisesti nuorimpien 4. ja 5. luokan oppilailla väkivallan kokemukset ovat yleistyneet viime vuosina.
- Seksuaalinen häirintä koulussa yleistyi vuoden 2023 kouluterveyskyselyn mukaan niin yläkoulussa kuin lukiossakin.
- Lasten ja nuorten liikkumisen lisääntymisestä huolimatta lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky on heikentynyt.
- Alkoholin, tupakan ja nuuskan käytön vähenemisestä huolimatta niiden nuorten osuus, jotka ovat kokeilleet huumeita vähintään kerran, on pysynyt suhteellisen ennallaan viime vuosina.
- Niiden lasten ja nuorten osuus, jotka kokevat terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, on kasvanut viime vuosina. Myös työikäisestä väestöstä aiempaa useampi kokee terveydentilansa huonoksi. Sen sijaan yli 65-vuotiailla kokemukset omasta terveydentilasta eivät ole muuttuneet vuosien 2020 ja 2023 välillä.
- Lasten ja nuorten tyytyväisyys elämäänsä on heikentynyt. Myös aikuisilla onnelliseksi itsensä kokevien osuus on pienentynyt.
- Aiempaa useampi nuori ei koe olevansa osallinen. Myös työikäisten miesten osattomuus korostui tuloksissa. Osallisuudella tarkoitetaan sitä, että kokisi merkityksellisyyttä, uskoisi toimintamahdollisuuksiinsa ja kokisi sosiaalisen vuorovaikutuksen hyväksi. Heikko osallisuuden kokemus voi viitata syrjäytymisriskiin.
- Mielialaan liittyvät ongelmat ja ahdistuneisuus ovat yleistyneet merkittävästi lapsilla ja nuorilla. Myös työikäisillä miehillä psyykinen kuormittuneisuus on lisääntynyt merkittävästi vuosien 2020 ja 2023 välillä.

Hyvinvointiohjelman 2022-2025 seuranta

Laajan hyvinvointikertomuksen kanssa samanaikaisesti on hyvä arvioida päättyvän valtuustokauden hyvinvointiohjelman 2022-2025 tavoitteiden toteutumista. Hyvinvointiohjelma tarkoittaa tässä päättyvän valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaa. Hyvinvointiohjelman painopisteet pohjautuivat edellisen valtuustokauden 2017-2021 hyvinvointikertomukseen. Liitteenä olevassa seurantaraportissa on liikennevaloin merkittynä muutos parempaan tai heikompaan. Hyvinvointiohjelmassa oli viisi painopistealuetta:

- Liikkumisen edistäminen
- Hyvien elintapojen edistäminen
- Mielenterveyden edistäminen ja päihteiden käytön vähentäminen
- Seksuaalisen häirinnän ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy
- Koulukiusaamisen ja kouluväkivallan ehkäisy

Jokaiselle painopisteelle oli kirjattuna kriittisiä menestystekijöitä sekä mitattavat päätavoitteet.

Muutosta parempaan tapahtui liikkumisen edistämisessä, päihteiden käytön

vähentämisessä ja koulukiusaamisen ehkäisyssä. Sen sijaan tilanne heikentyi mielenterveyden ja lähisuhdeväkivallan osalta sekä liikkumisen edistämisen osiossa lasten ja nuorten fyysisessä toimintakyvyssä. Erityisesti jälkimmäiset on hyvä huomioida tulevan hyvinvointisuunnitelman valmistelussa.

Kaarina-
strategian
toteutuminen

Kaarina edistää hyvinvointia.

Liitteet

Laaja hyvinvointikertomus 2021-2025
1/2025

Hyvinvointiohjelman 2022-2025 seuranta
2/2025

Oheismateriaali -

Esittelijä

Hannu Hurme

Päätösehdotus

Vanhus- ja veteraanineuvosto päättää esittää laajan hyvinvointikertomuksen 2021-2025 ja hyvinvointiohjelman 2022-2025 seurannan perusteella seuraavia ilmiöitä huomioitavaksi valtuustokauden 2025-2029 hyvinvointisuunnitelman valmistelussa:

1. Yksinäisyyden vähentäminen

Erityisesti kaarinalaisten työkäisten ja yli 65-vuotiaiden miesten yksinäisyyden kokemukset ovat yleistyneet vuosien 2020 ja 2023 välillä. Sosiaalinen eristäytyneisyys altistaa ihmisen monille vakaville sairauksille. Sen terveysriskit ovat samassa suuruusluokassa kuin tupakoiminen – ja kolme kertaa suuremmat kuin ylipainon. Yksinäiset käyttävätkin sosiaali- ja terveyspalveluita huomattavasti enemmän kuin muut ikäisensä.

2. Kaatumisen ehkäisy

Kaarinassa oli vuonna 2023 enemmän kaatumisia väkilukuun suhteutettuna kuin Varsinais-Suomessa keskimäärin. Myös lonkkamurtumia oli enemmän. Kaarinassa yksi selkeä toimenpide kaatumisten ehkäisyyn on liukuesteiden jakaminen yli 65-vuotiaille kuntalaisille. Lisäksi hyvällä kevyen liikenteen väylien talvikunnossapidolla voidaan yhtä lailla ehkäistä kaikenikäisten kuntalaisten kaatumisia ja kannustaa asukkaita liikkumaan ympärivuoden kävellen tai pyörällä.

Päätös 5 §

Vanhus- ja veteraanineuvoston päätti esityksen mukaisesti.

Ote

hyvinvoinnin edistämisen päällikkö Hanna Inkeroinen

Laaja hyvinvointikertomus 2021 - 2025

JOHDANTO

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa kuntaa laatimaan hyvinvointikertomuksen. Tämä laki velvoittaa kunnat ja hyvinvointialueet edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä sekä raportoimaan näistä toimenpiteistä säännöllisesti. Laaja hyvinvointikertomus laaditaan kerran valtuustokaudessa. Sen avulla kunta seuraa kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä ja raportoi siitä valtuustolle. Lisäksi kunnan tulee raportoida vuosittain valtuustolle kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä toteutetuista toimenpiteistä.

Lisäksi kuntalaki (410/2015) määrittelee kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimisen keskeiseksi kunnan perustehtäväksi. Lain mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Tämä tarkoittaa, että kunnan on otettava huomioon hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kaikessa toiminnassaan ja päätöksenteossaan. Kuntalaki velvoittaa kunnat myös yhteistyöhön muiden toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Tämä voi sisältää yhteistyötä esimerkiksi muiden kuntien, järjestöjen ja yksityisen sektorin kanssa.

Käsissäsi on Kaarinan kaupungin laaja hyvinvointikertomus valtuustokaudesta 2021-2025. Sen tarkoituksena on kuvata sitä, miten kaarinalaiset voivat ja millaisia hyviä tai vastaavasti huolestuttavia ilmiöitä kuntalaisten hyvinvoinnissa on olemassa. Laajan hyvinvointikertomuksen tarkoituksena on myös evästää uutta valtuustoa jatkamaan hyviksi havaittuja toimintatapoja tai etsimään uudella valtuustokaudella uusia toimenpiteitä hyvinvoinnin edistämiseksi. Työ tulee jatkumaan syksyllä 2025, jolloin uudelle valtuustolle valmistellaan hyvinvointisuunnitelma vuosille 2025-2029. Hyvinvointisuunnitelma tulee pohjautumaan tämän hyvinvointikertomuksen osoittamaan tilannekuvaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä.

Kaupungin monialainen hyvinvointityöryhmä on työstänyt hyvinvointikertomusta vuoden 2024 alusta lähtien. Tavoitteena on ollut painottaa sisällössä kuntaan jääneitä tehtäviä hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Lisäksi tavoitteena oli valita sellaisia indikaattoreita, jotka kuvaavat ensisijaisesti kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tai kokemuksia palveluista. Osa indikaattoreiden tiedoista on valitettavan vanhoja, mutta tärkeintä on tarkastella muutosta pidemmällä aikavälillä eli sitä, onko muutos ollut myönteistä vai kielteistä mahdollisesta vuosittaisesta vaihtelustakin huolimatta. Hyvinvointikertomuksen alussa on kooste myönteisistä ja kielteisistä huomioista, jotka kertomuksesta voi tehdä.

Kaarinassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet asetetaan vuosittain talousarviokirjassa ja vuoden aikana toteutettuja toimenpiteitä raportoidaan osana tilinpäätöstä. Kaikista hyvinvointikertomuksessa esitellyistä indikaattoreista ei ole vuosittain saatavilla seurantatietoja ja siitä syystä tilinpäätöksessä raportoidaan ensisijaisesti tehtyjä toimenpiteitä, jotka toteuttavat voimassa olevaa hyvinvointisuunnitelmaa.

Hyvinvointikertomus osoittaa, että Kaarinaa pidetään yleisesti ottaen turvallisena paikkana asua ja Kaarinaan asuinalueena ollaan tyytyväisiä. Kuntalaiset harrastavat paljon ja elintavoissa on tapahtunut muutosta parempaan. Kaarinalaiset ovat terveempiä kuin koko maassa keskimäärin. Huolta aiheuttavat mielenterveyden haasteet, lähisuhdeväkivalta, yksinäisyys ja osattomuus sekä kokemukset heikosta terveydentilasta. Työtä riittää siis jatkettavaksi tulevallakin valtuustokaudella.

Kiitos kaikille hyvinvointikertomuksen valmisteluun osallistuneille!

KESKEISIMMÄT TULOKSET

Myönteiset tulokset

- Edelleen yli 70 prosenttia kaarinalaisesta aikuisväestöstä pitää päivittäistä elämäänsä hyvin tai erittäin turvallisena.
- Vuosina 2020-2024 Kaarinassa ei ollut yhtään kuolemaan johtanutta liikenneonnettomuutta. Onnettomuuksien määrä on kaiken kaikkiaan vähentynyt vuosien 2021-2024 välillä.
- Toimeentulotukea saaneita lapsiperheitä ja työikäisiä on Kaarinassa vähän verrattuna Varsinais-Suomeen ja koko maahan.
- Oppilaiden kokemukset koulujen tilojen ahtaudesta, melusta, tunkkaisesta ilmasta tai kylmyydestä ovat viime vuosina vähentyneet tai ainakin pysyneet ennallaan.
- Koulukiusaamisen kohteena vähintään kerran viikossa olleiden oppilaiden osuus pieneni tai pysyi ennallaan kaikissa tutkimukseen osallistuneissa kohderyhmissä.
- Erityisesti lukiolaisten kokemukset hyvistä vaikutusmahdollisuuksista koulussa ovat lisääntyneet vuosi vuodelta.
- Lähes kaikki lapset ja nuoret harrastavat jotain viikoittain.
- Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden riittävyteen ollaan tyytyväisiä.
- Lasten ja nuorten liikkuminen on lisääntynyt viimeisinä vuosina. Terveysliikuntasuositusten mukaisesti riittävästi liikkuvien aikuisten osuus oli vuonna 2023 isompi kuin vuonna 2020. Kuitenkin edelleen liian moni liikkuu terveytensä kannalta liian vähän.
- Kaarinan oman kyselyn perusteella 90 prosenttia oppilaista ilmoitti syövänsä koululounaan vähintään 3-4 päivänä viikossa.
- Ylipainoisten lasten ja nuorten määrä on pysynyt viime vuosina ennallaan. Kaarinassa on ylipainoisia nuoria vähemmän kuin Varsinais-Suomessa ja koko maassa keskimäärin.
- Nuorten alkoholin käyttö on vuosi vuodelta vähentynyt erityisesti yläkoulun oppilailla. Lukiolaisten osalta tilanne on pysynyt ennallaan. Alkoholia liikaa käyttävien aikuisten osuus on pienentynyt vuosien 2020 ja 2023 välillä. Kuitenkin edelleen lähes 45 prosenttia yli 65-vuotiaista miehistä ylitti alkoholin liikakulutuksen rajan.
- Nuorten nuuskan käyttö on vuosi vuodelta harvinaisempaa.
- Sairastavuusindeksi osoittaa, että väestö on Kaarinassa terveempää kuin koko maassa. Myös nuorella iällä tapahtuvia kuolemia on vähemmän kuin Varsinais-Suomessa.

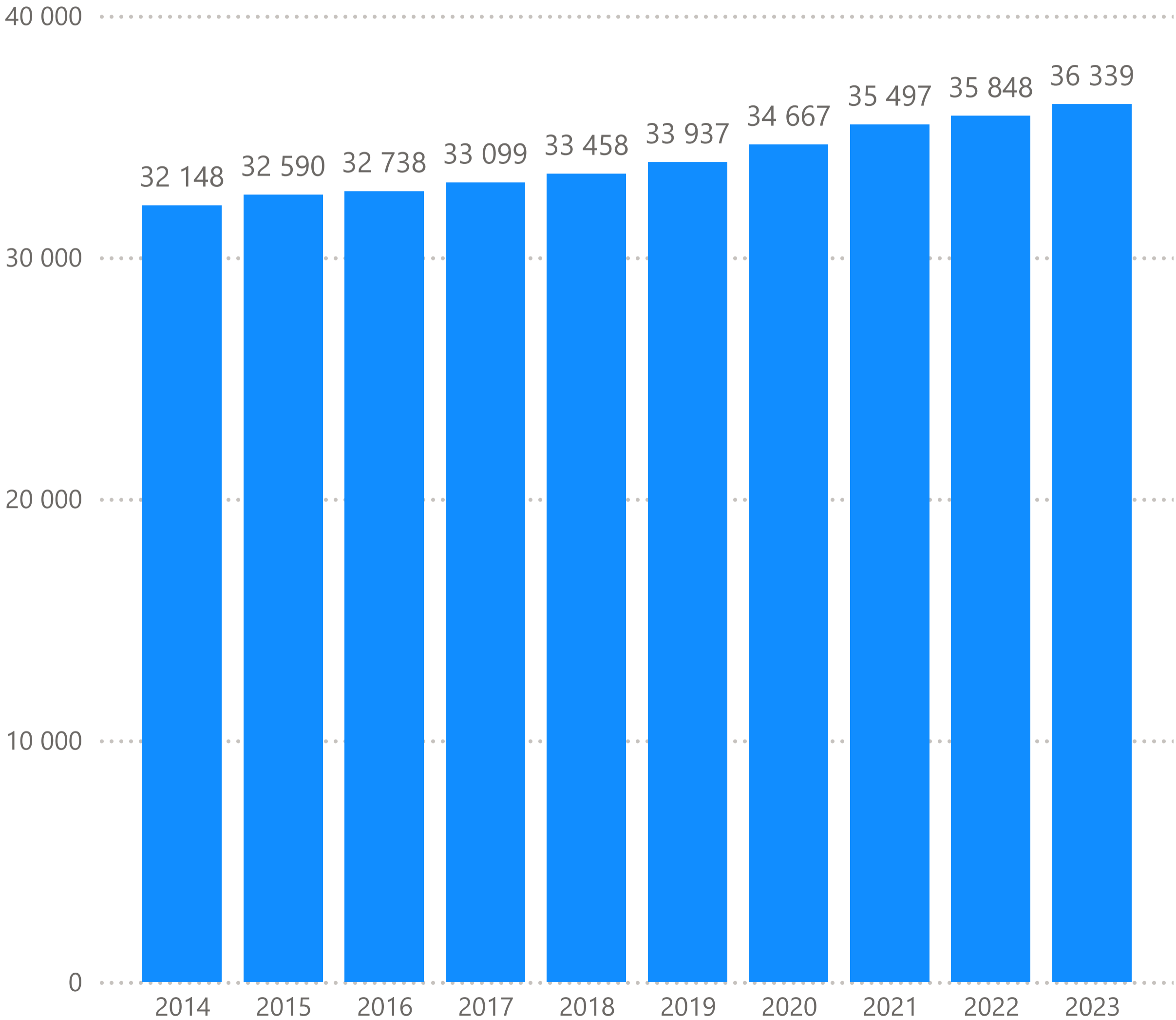
Kielteiset tulokset

- Tyytyväisyys asuinalueeseen on laskenut hieman vuosien 2020 ja 2023 välillä. Kuitenkin edelleen lähes 90 prosenttia aikuisväestöstä oli tyytyväisiä asuinalueeseensa.
- Poliisin häiriöindeksi kertoo, että vuonna 2023 turvallisuustilanne heikentyi niin Kaarinassa kuin koko Lounais-Suomen alueella. Häiriöindeksissä painottuvat vakavat väkivaltarikokset.
- Työttömien määrä oli vuonna 2024 selvästi korkeampi kuin vuosina 2022-2023.
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten osuus on hieman kasvanut.
- Kokemukset syrjinnästä ovat huolestuttavan yleisiä nuorilla.
- Yksinäisyyden kokemukset ovat lisääntyneet lukioikäisillä tytöillä sekä työikäisillä ja yli 65-vuotiailla miehillä.
- Lähisuhdeväkivallan kokemukset ovat kaksinkertaistuneet vuosien 2020 ja 2023 välillä.
- Lapsiin ja nuoriin kohdistunut niin henkinen kuin fyysinenkin väkivalta omassa kodissaan on huolestuttavan yleistä. Erityisesti nuorimpien 4. ja 5. luokan oppilailla väkivallan kokemukset ovat yleistyneet viime vuosina.
- Seksuaalinen häirintä koulussa yleistyi vuoden 2023 kouluterveyskyselyn mukaan niin yläkoulussa kuin lukiossakin.
- Lasten ja nuorten liikkumisen lisääntymisestä huolimatta lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky on heikentynyt.
- Alkoholin, tupakan ja nuuskan käytön vähenemisestä huolimatta niiden nuorten osuus, jotka ovat kokeilleet huumeita, on pysynyt suhteellisen ennallaan viime vuosina.
- Niiden lasten ja nuorten osuus, jotka kokevat terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, on kasvanut viime vuosina. Myös työikäisestä väestöstä aiempaa useampi kokee terveydentilansa huonoksi. Sen sijaan yli 65-vuotiailla kokemukset omasta terveydentilasta eivät ole muuttuneet vuosien 2020 ja 2023 välillä.
- Lasten ja nuorten tyytyväisyys elämäänsä on heikentynyt. Myös aikuisilla onnelliseksi itsensä kokevien osuus on pienentynyt.
- Aiempaa useampi nuori ei koe olevansa osallinen. Myös työikäisten miesten osattomuus korostui tuloksissa. Osallisuudella tarkoitetaan sitä, että kokisi merkityksellisyyttä, uskoisi toimintamahdollisuuksiinsa ja kokisi sosiaalisen vuorovaikutuksen hyväksi. Heikko osallisuuden kokemus voi viitata syrjäytymisriskiin.
- Mielialaan liittyvät ongelmat ja ahdistuneisuus ovat yleistyneet merkittävästi lapsilla ja nuorilla. Myös työikäisillä miehillä psyykkinen kuormittuneisuus on lisääntynyt merkittävästi vuosien 2020 ja 2023 välillä.

TUNNUSLUKUJA KAARINALAISISTA

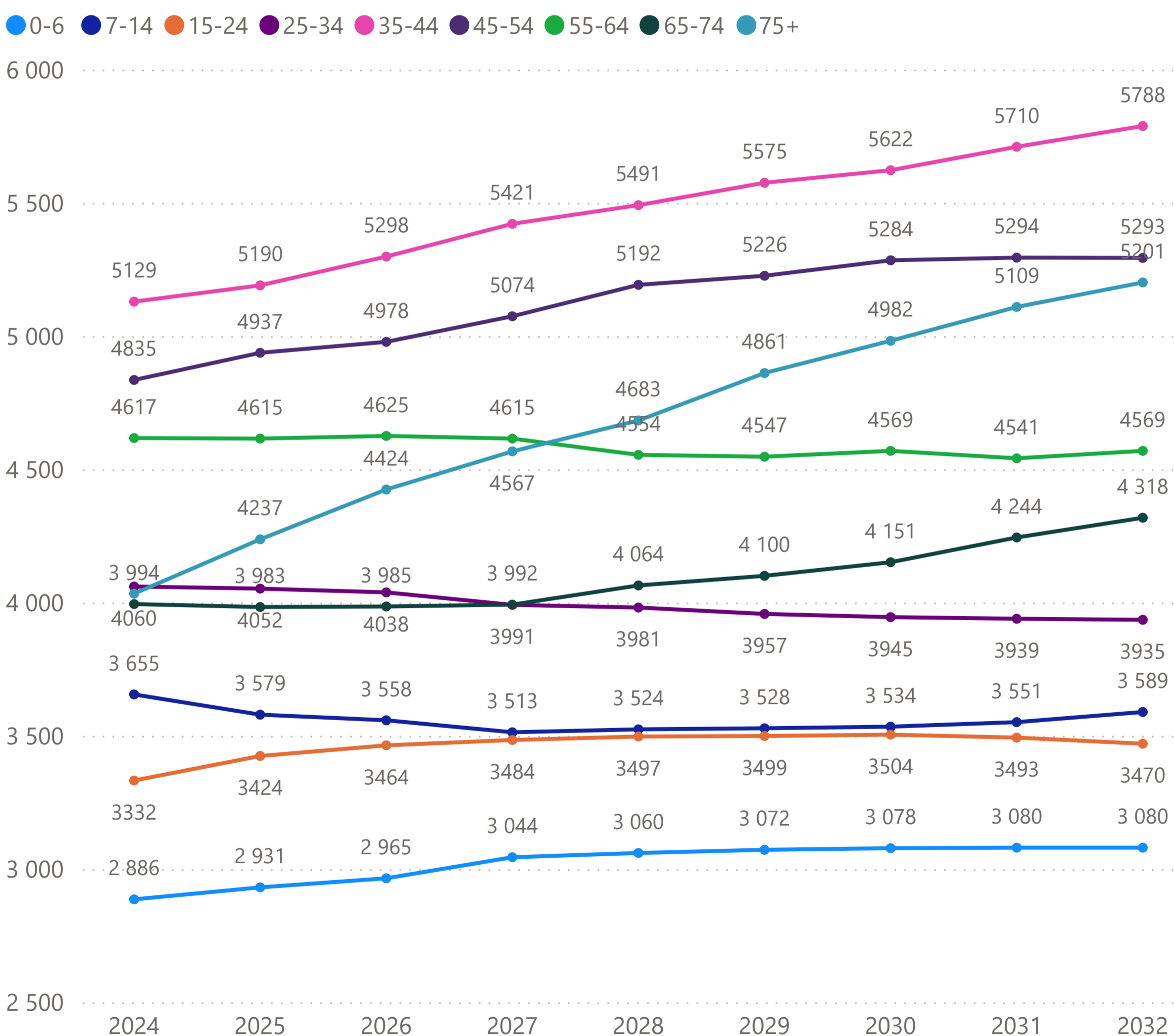
Asukasluku ja ikärakenne

Asukasluku, lkm

Kaarinan asukasluku on tasaisesti kasvava. Vuoden 2023 lopussa asukkaita oli noin 36 300. Ennuste ikärakenteesta osoittaa, että yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa voimakkaasti 2030-luvulle asti.

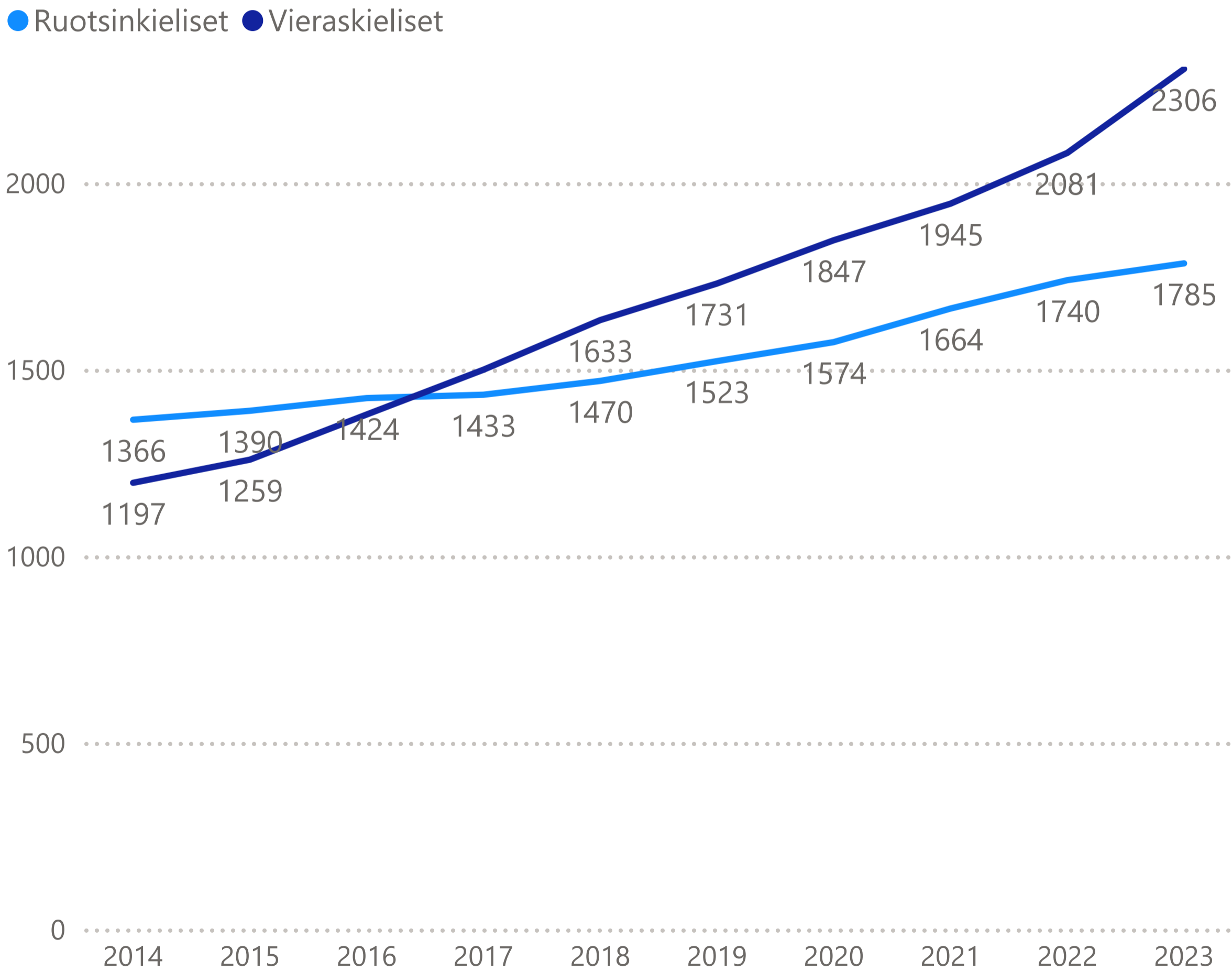
Ikärakenne (ennuste), lkm

TUNNUSLUKUJA KAARINALAISISTA

Kieliryhmät

Ruotsin- ja muunkielinen väestö, lkm

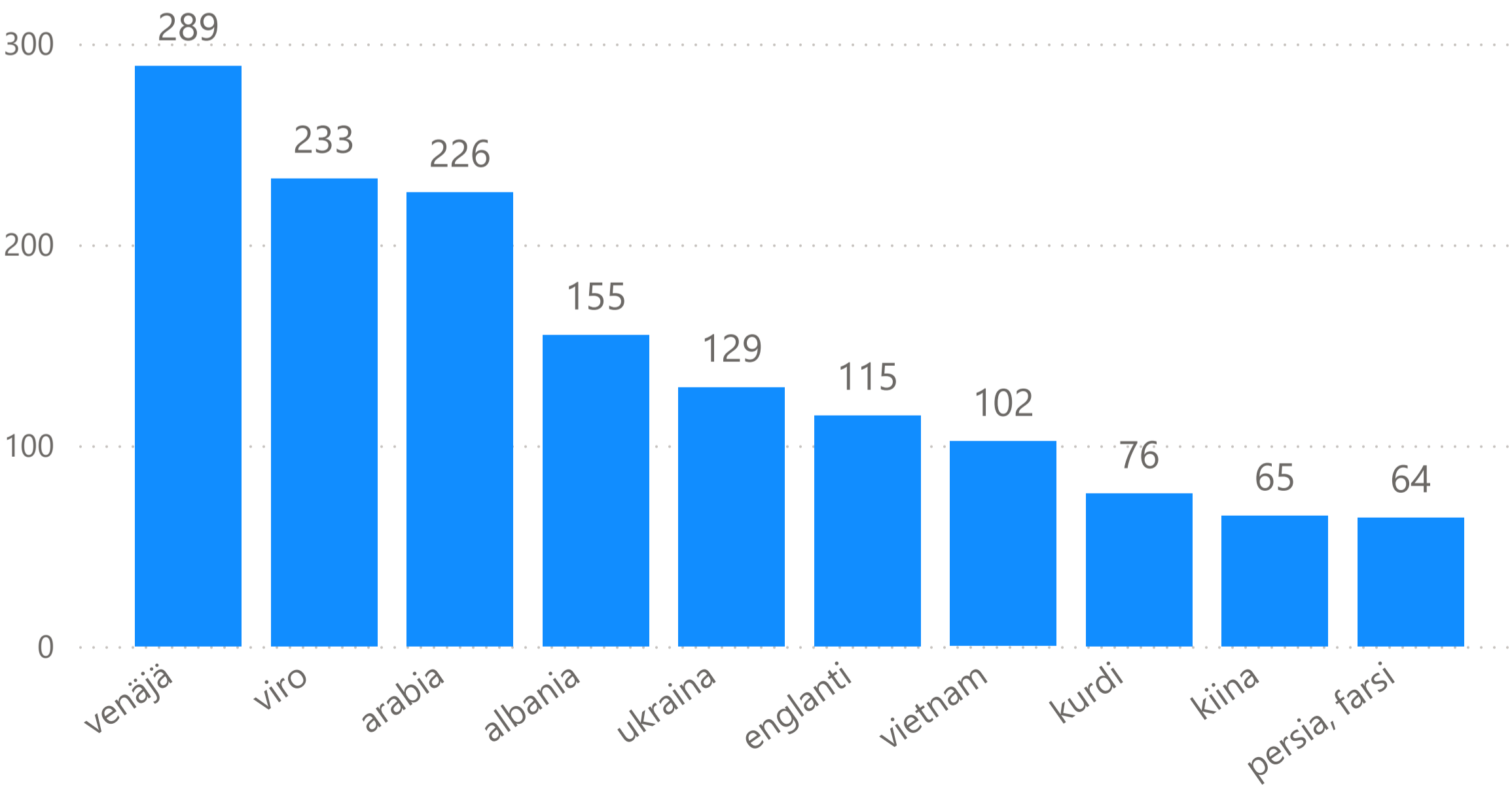

Vuonna 2016 vieraskielisen väestön määrä ohitti ruotsinkielisen väestön määrän Kaarinassa. Vieraskielisen väestön määrä on kasvanut melko voimakkaasti viime vuosina. Suurimmat kieliryhmät Kaarinassa ovat venäjä, viro ja arabia. Vieraskielisen väestön määrän kasvu asettaa uusia vaatimuksia palveluiden kehittämiseksi ja palveluissa tulee huomioida vieraskieliset ja eri kulttuureista tulevat asukkaat.

Moni kielivähemmistöön kuuluva kuuluu myös johonkin muuhun vähemmistöön, joiden perusteella he ovat riskissä joutua syrjinnän kohteeksi (esimerkiksi alkuperä, kansallisuus, ihonväri, uskonto). Syrjintäkokemuksilla voi olla merkittäviä vaikutuksia henkilöiden hyvinvoinnille (ks. lisää osiosta Hyvät väestösuhteet). On tärkeää tunnistaa, kitkeä ja ehkäistä syrjintää, sekä edistää sitä kokevien henkilöiden osallisuutta ja hyvinvointia.

Erityisesti ukrainankielisten osuus on kasvanut aikaisemmista vuosista. Tämä on seurausta Ukrainan sodasta. Kansainvälisillä konflikteilla on vaikutuksia vieraskielisten asukkaiden määrään sekä täällä asuvien henkilöiden hyvinvointiin.

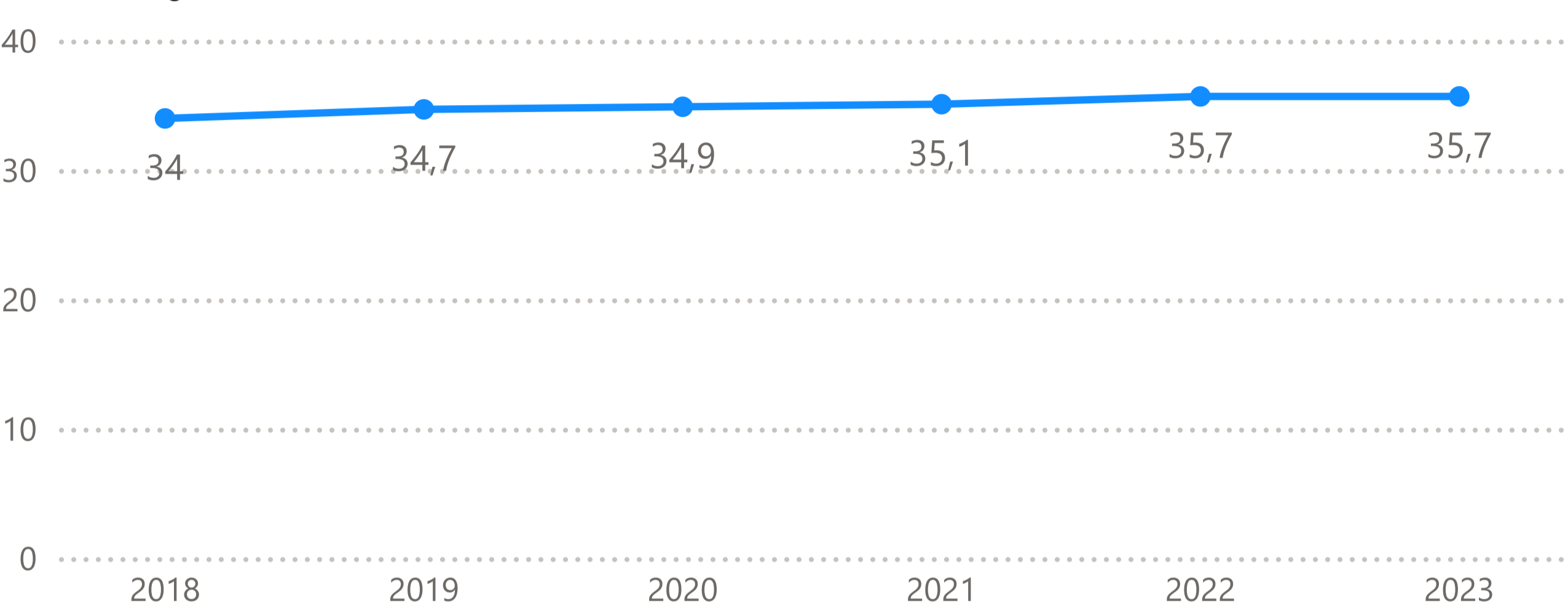
Suurimmat vieraat kieliryhmät 2023, lkm

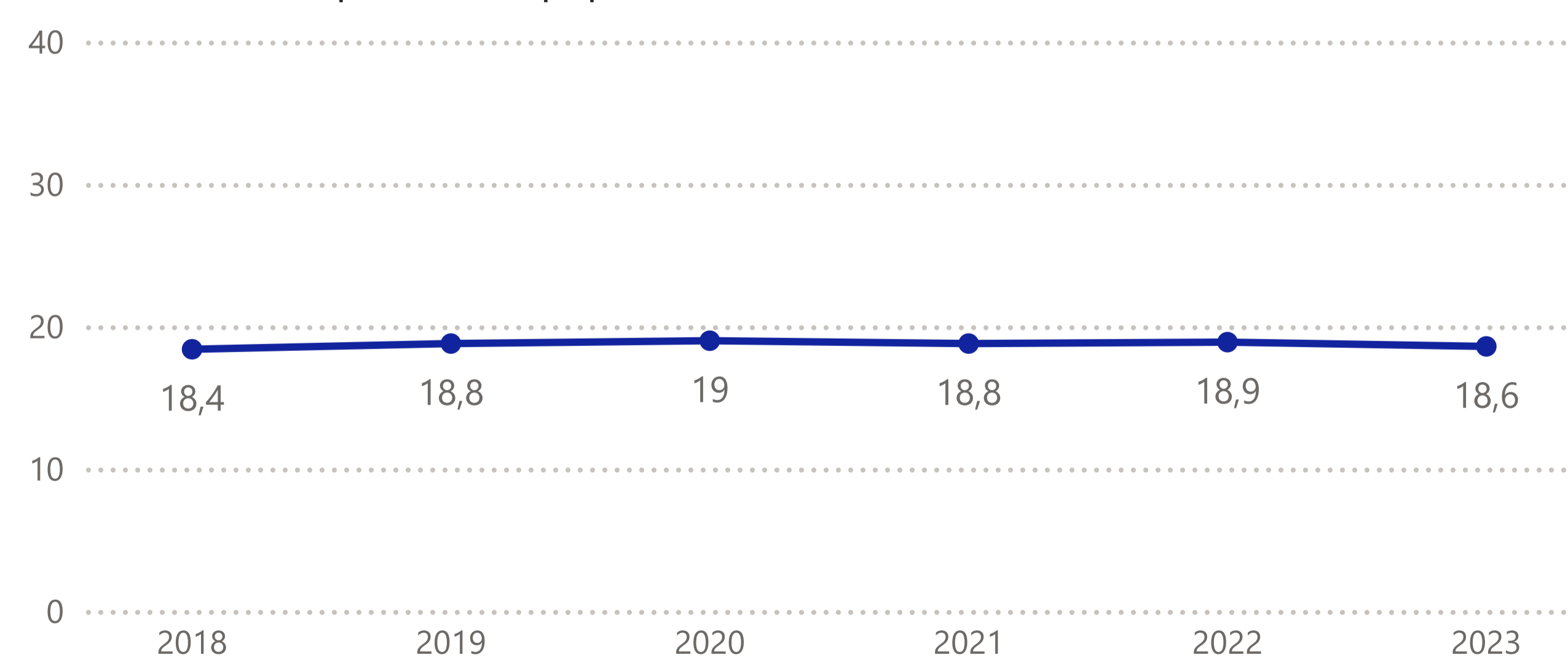
TUNNUSLUKUJA KAARINALAISISTA

Asuminen

Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

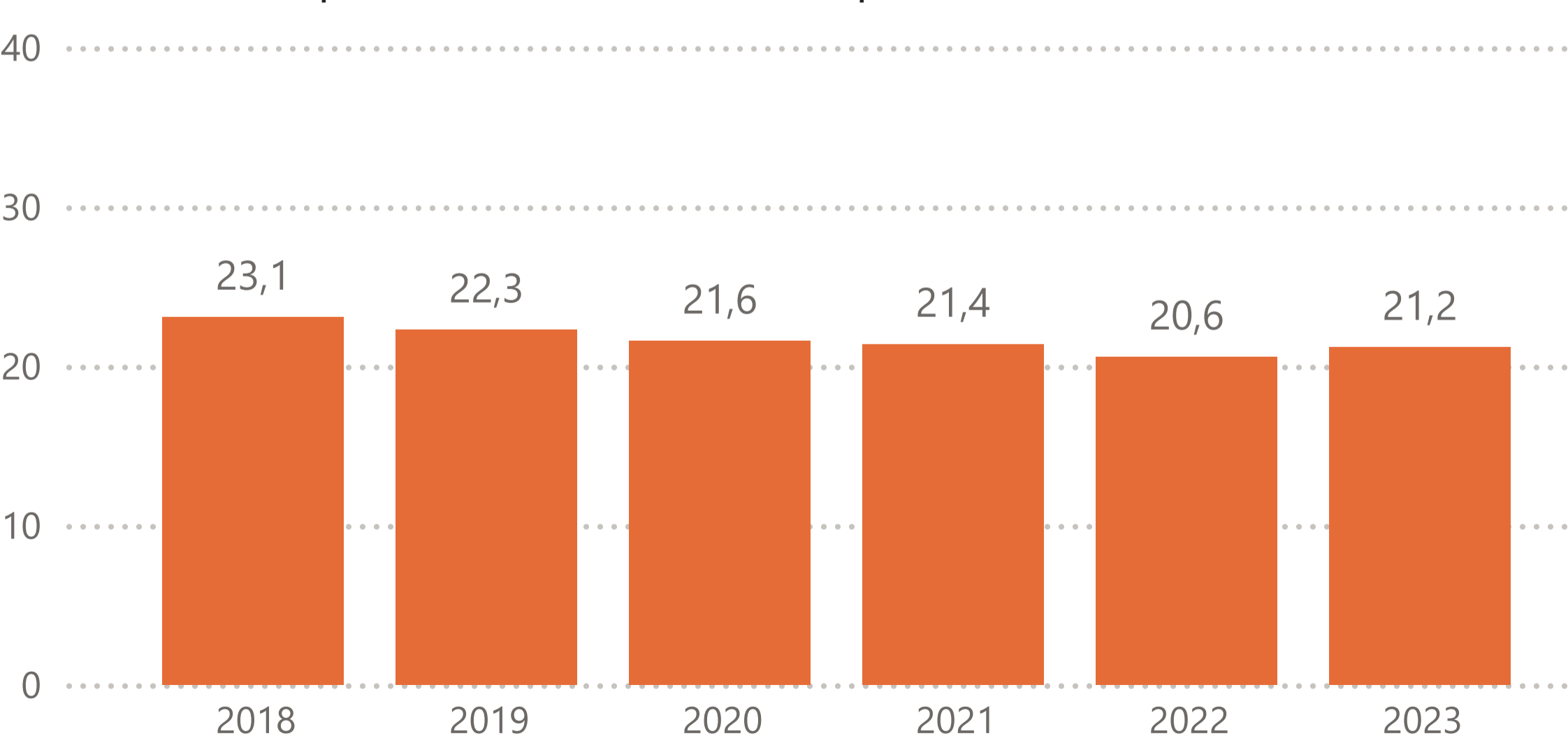

Yhden hengen asuntokuntien osuus kaikista asuntokunnista oli Kaarinassa vuonna 2023 pienempi kuin maakunnassa (47,6 %) ja koko maassa (46,7 %) keskimäärin. Yhden hengen asuntokunnat ovat useimmiten nuoria tai ikäihmisiä ja Kaarinassa osuus on ollut nousussa viime vuosina. Kaavoitus pyrkii lähivuosina vastaamaan erityisesti nuorten ja ikääntyvien yksinasuvien asuntotarpeisiin kaavoittamalla uusia asuntoja Kaarinan keskusta.

Hyvien palveluiden ja tehokkaan joukkoliikenteen äärelle tulee kuitenkin myös jatkossa sijoittaa riittävästi myös isoja asuntoja, jotta lapsiasuntokuntien asumisväljyys pysyy jatkossakin muuta maata paremmalla tasolla. **Vuonna 2023 noin viidennes kaarinalaisista lapsiasuntokunnista asui ahtaasti vuonna 2023.** Asunto on ahtaasti asuttu, jos siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huonelukuun (määritelmä vuodesta 1990 lähtien). Lapsiasuntokunta taas on asuntokunta, jossa on vähintään yksi alle 18-vuotias henkilö. Ahtaasti asuminen oli yleisempää Varsinais-Suomessa (28,0 %) ja koko maassa (28,0 %).

Kaarinan kaavoituksessa huolehditaan siitä, että tarjolla on jatkossakin riittävästi perheastuntoja niin pientaloissa, kuin kerrostaloissakin. Kaarina näyttäytyy seudulla houkuttelevana kaupunkina perheille. Tämän vuoksi omakotitonttivaranto pidetään jatkossakin sopivana, mikä mahdollistaa pientalorakentajille omakotitalojen rakentamisen Kaarina.

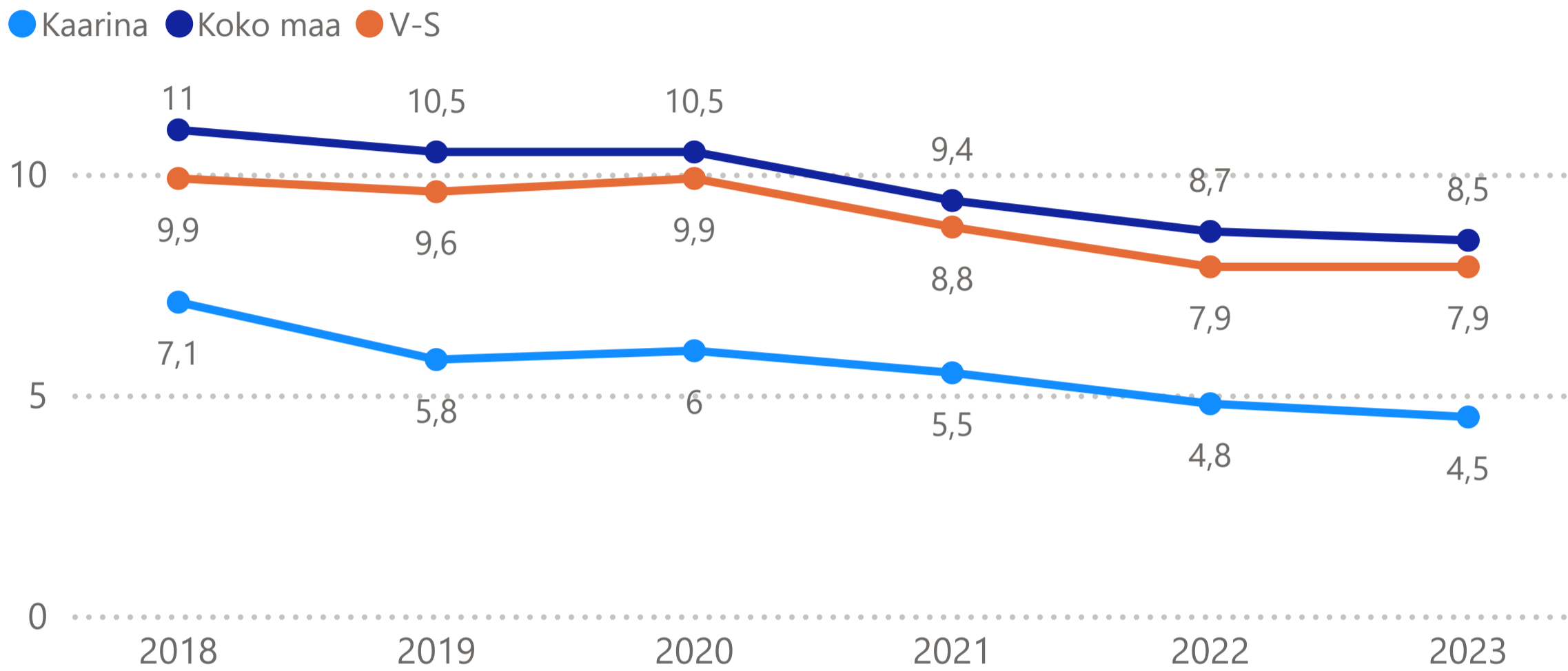
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

TUNNUSLUKUJA KAARINALAISISTA

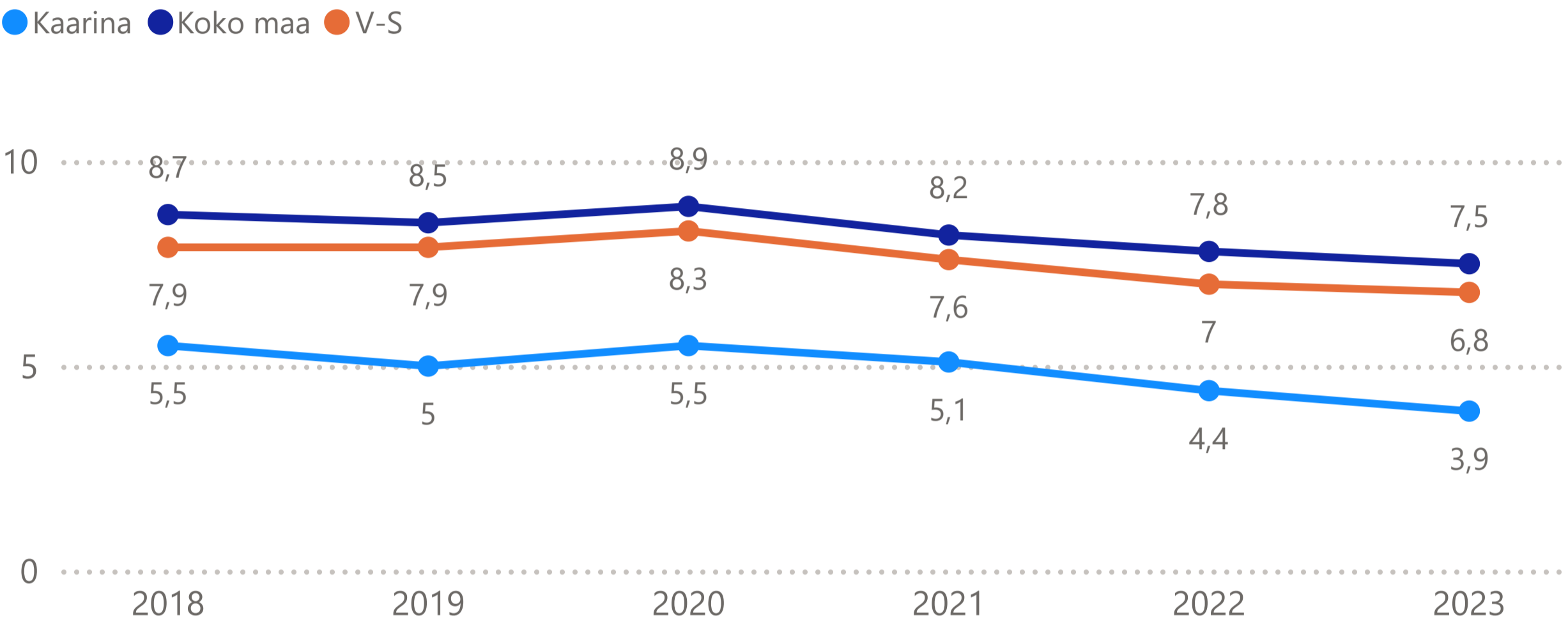
Pienituloisuus

Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

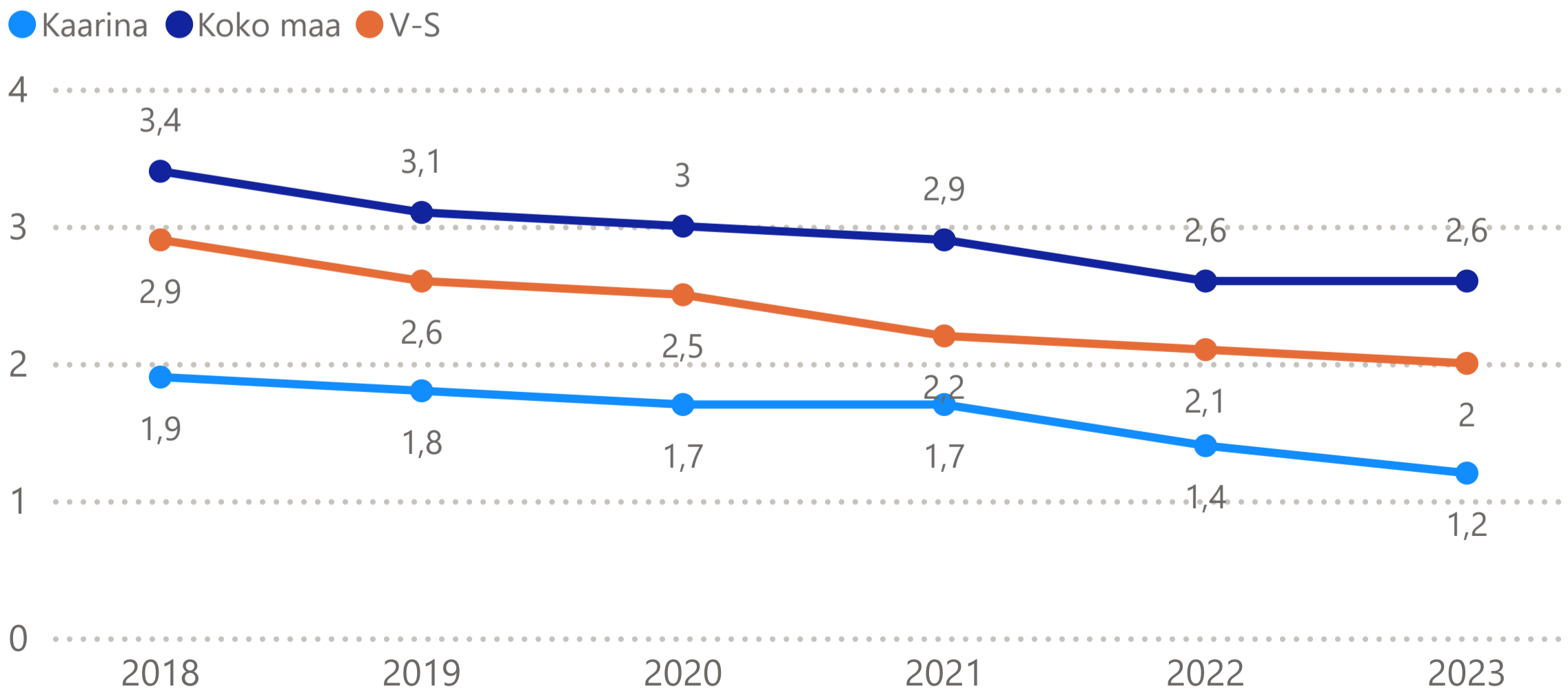

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden indikaattorit kertovat vuoden aikana vähintään 10 kuukautena perustoimeentulotukea ja/tai täydentävää toimeentulotukea ja/tai ehkäisevää toimeentulotukea saaneiden osuuden ko. ryhmästä. **Kaarinassa toimeentulotukea saaneiden osuudet olivat kaikissa ryhmissä pienempiä kuin Varsinais-Suomessa ja koko maassa keskimäärin.**

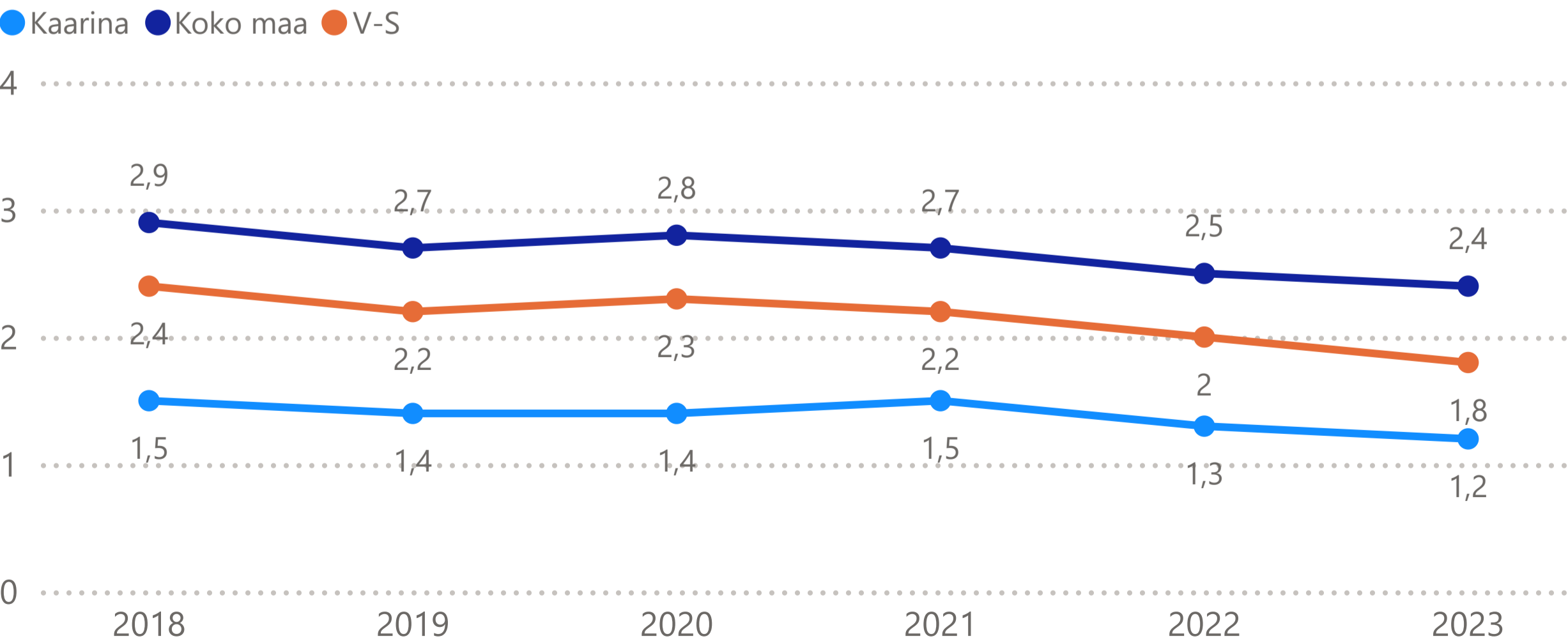
Toimeentulotukea saaneet 25-64-vuotiaat, % ikäryhmästä

Toimeentulotukea PITKÄAIKAISESTI saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

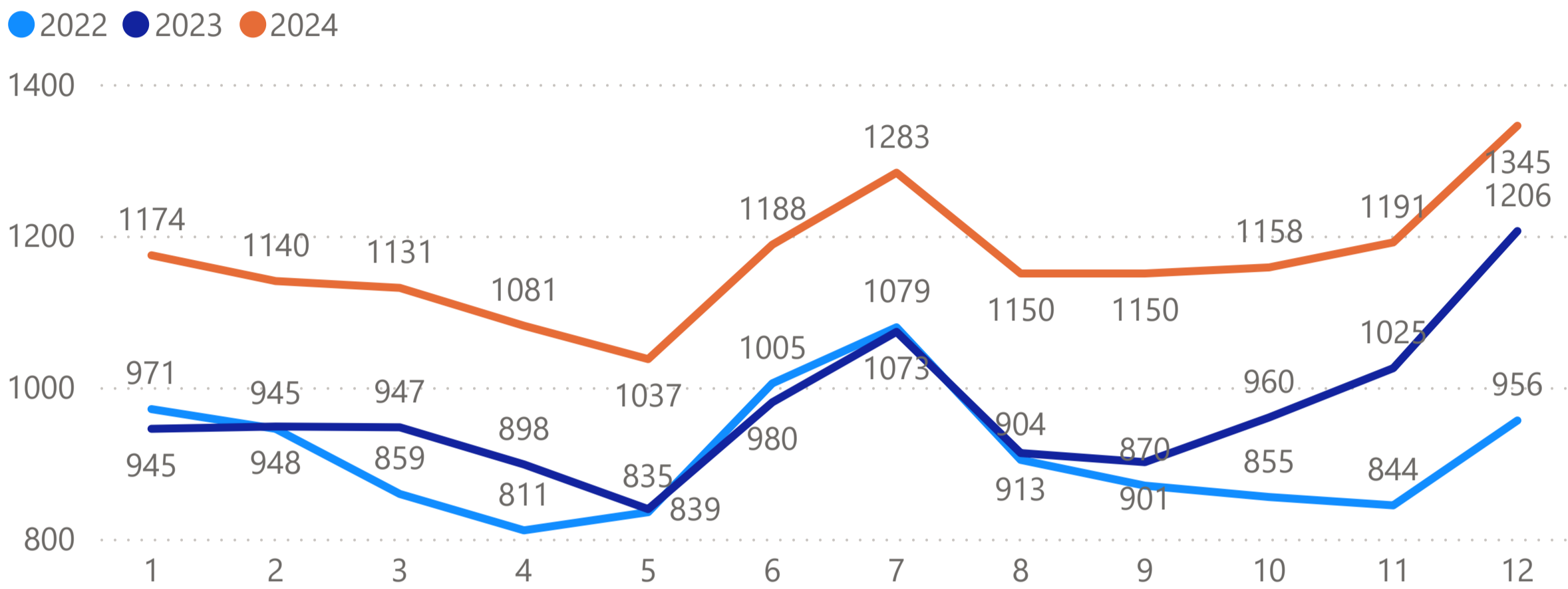
Toimeentulotukea PITKÄAIKAISESTI saaneet 25-64-vuotiaat, % ikäryhmästä

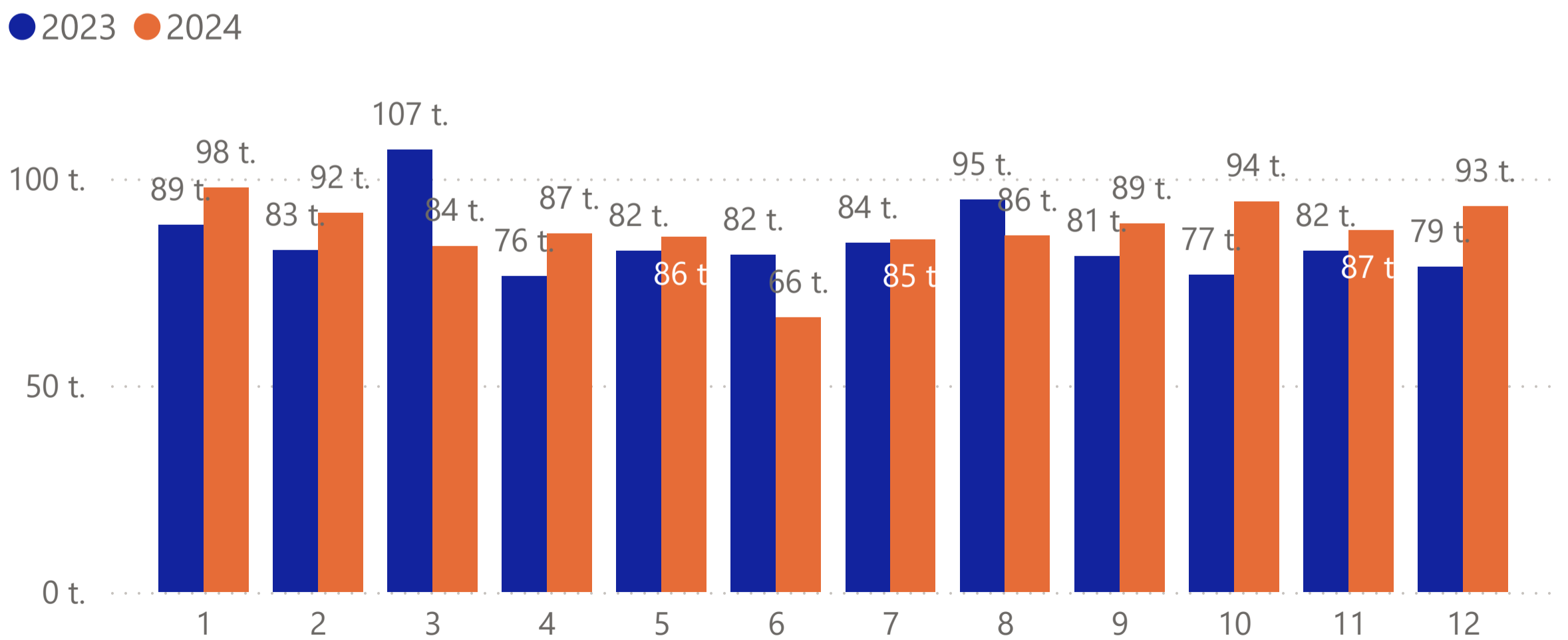
TUNNUSLUKUJA KAARINALAISISTA

Työttömyys

Työttömien lkm kuukausittain

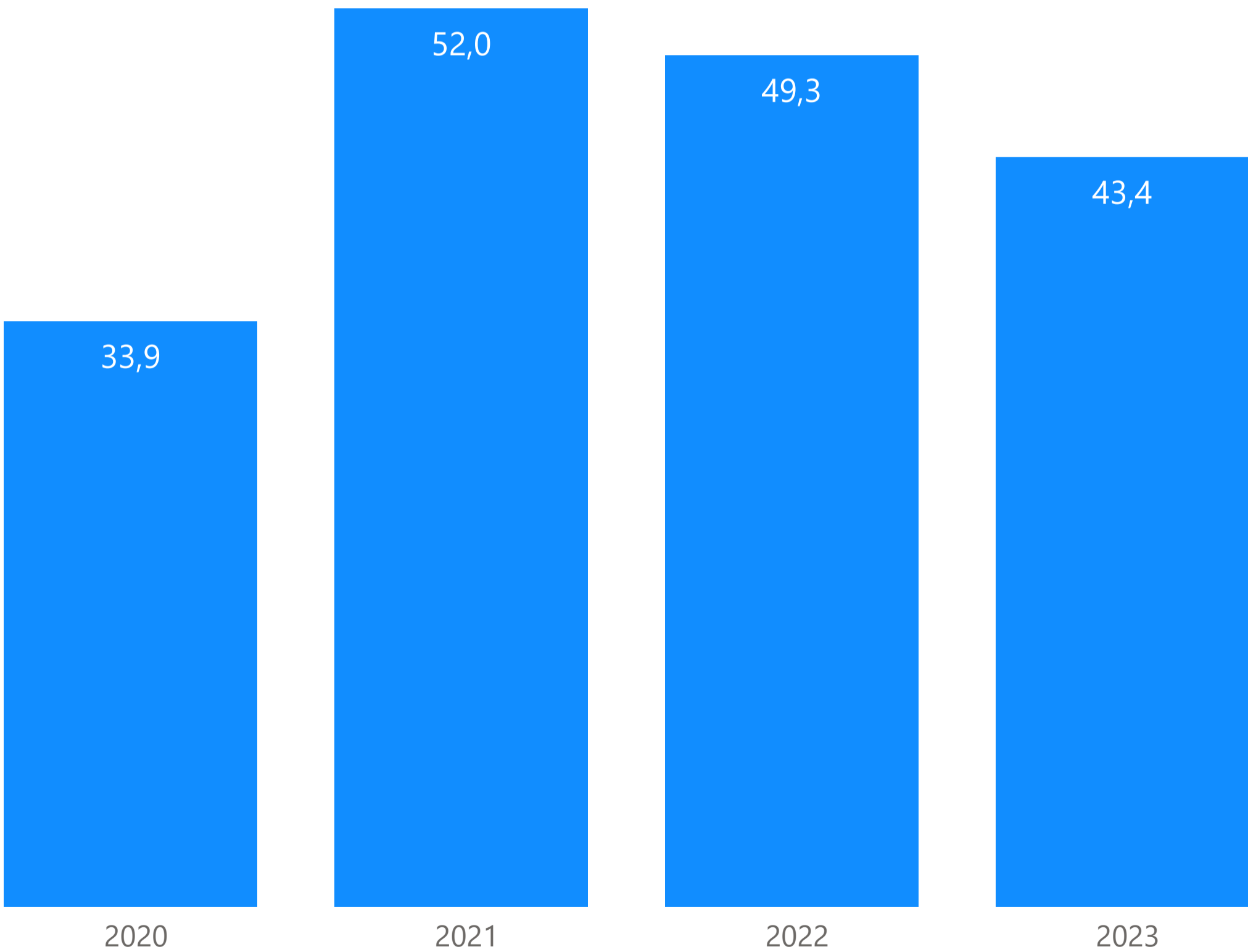
Työmarkkinatuen kuntaosuus, 1000 euroa

Työttömien määrä on ollut koko vuoden 2024 ajan selvästi korkeammalla tasolla kuin vuosina 2022-2023. Vuoden 2025 alusta alkaen työllisyydenhoito siirtyi kokonaisuudessaan kuntiin TE24-uudistuksen myötä. Samalla työmarkkinatuen kuntaosuuden laskutapa muuttui.

Rakenteellinen työttömyys voidaan karkealla tavalla ymmärtää sellaisena työttömyytenä, joka ei vähene, vaikka samaan aikaan vallitsisi työvoimapula. Suurin yhteinen nimittäjä rakenteellisesti työttömillä on alentunut työkyky. **Kaarinalaisista työttömistä reilu 40 prosenttia lukeutui rakenteellisesti työttömiksi vuonna 2023.**

Rakennetyöttömien osuus (%) työttömistä työnhakijoista

TURVALLINEN JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

Ympäristöterveys

tCO2e muutos per asukas
2008-2023, %

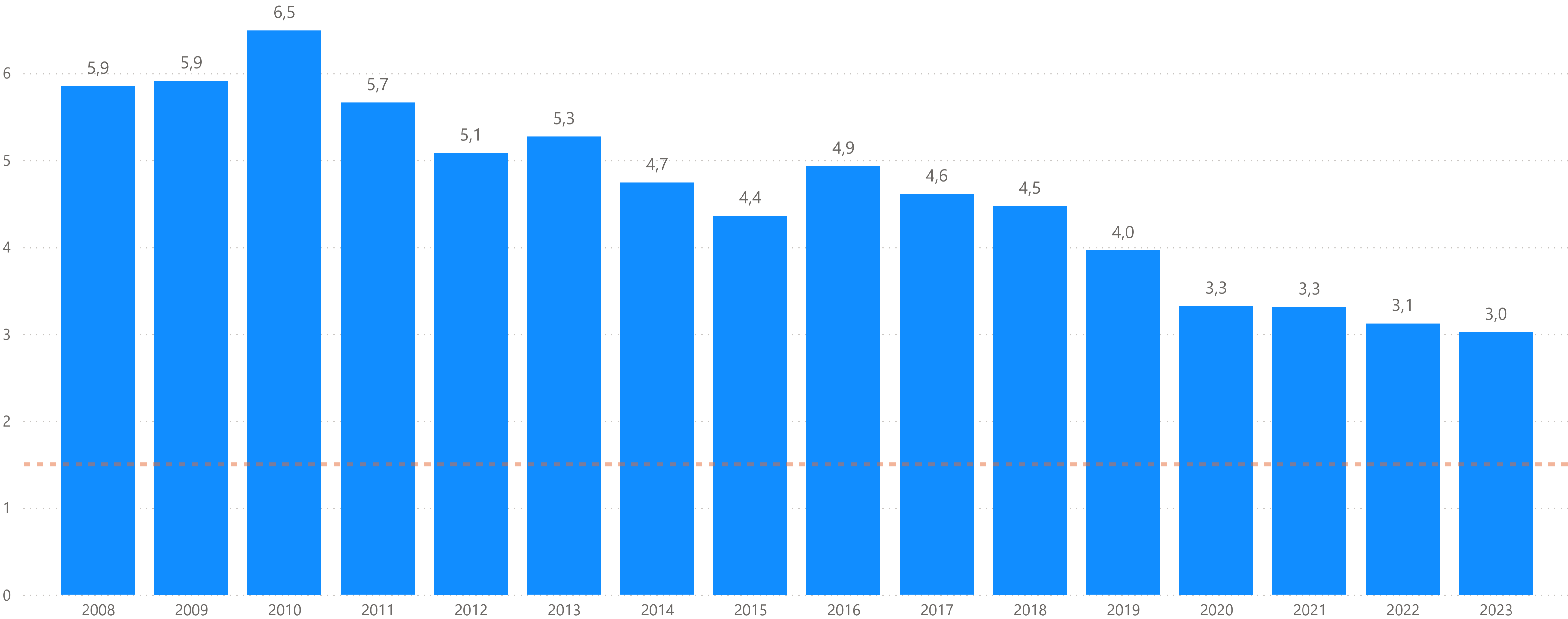
-48,4

tCO2e muutos per asukas
2022-2023, %

-3,2

KHK-päästöt asukasta kohden (tavoite 1,5 2030)

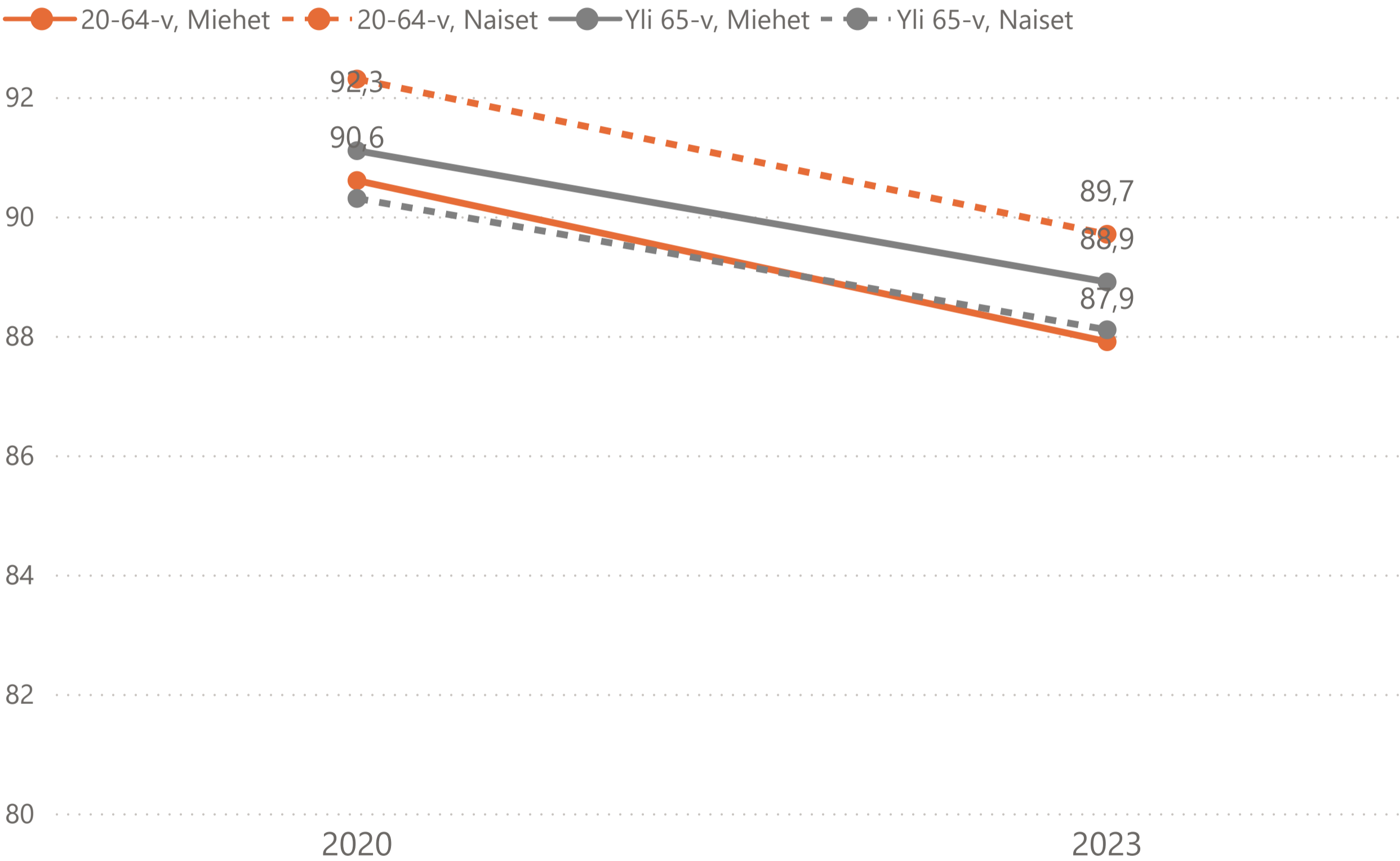
● per asukas, t CO2-ekv

TURVALLINEN JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

Ympäristöterveys

Asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten osuus, % ikäryhmästä

Asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten -indikaattori perustuu kysymykseen "Miten tyytyväinen olet?" Kysymyspatterissa esitettiin 'asuinalueenne olosuhteisiin'. Vastausvaihtoehdot olivat: 1) erittäin tyytymätön, 2) tyytymätön, 3) en tyytyväinen, enkä tyytymätön, 4) tyytyväinen, 5) erittäin tyytyväinen. Tarkastelussa ovat vaihtoehdon 4) tyytyväinen tai 5) erittäin tyytyväinen vastanneiden osuus.

Kysymyksen asettelu ei tuo esille sitä, mitä vastaajat ovat tarkalleen ajatelleet arvioidessaan asuinalueetta. Kaarinassa asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten osuus on hieman laskenut vuosien 2020 ja 2023 välillä. **Kuitenkin edelleen vuonna 2023 lähes 90 prosenttia kaarinalaisista työikäisistä oli tyytyväinen asuinalueeseensa.** Salossa vastaava luku oli 83,5 prosenttia ja Turussa 79,4 prosenttia. **Yli 65-vuotiaista kaarinalaista 88,5 prosenttia olivat vähintään tyytyväisiä.** Salolaisista 83,7 prosenttia ja turkulaisista 84,9 prosenttia.

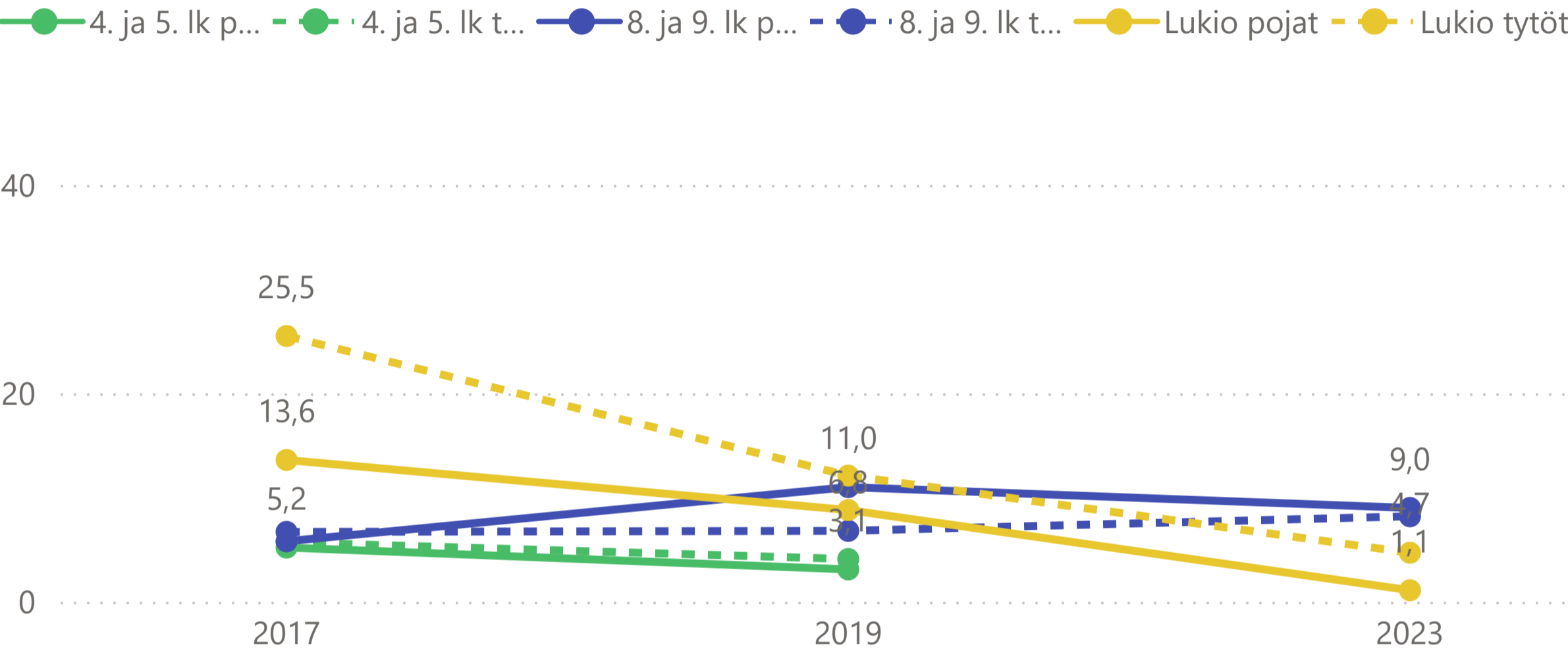
Kaupunkisuunnittelussa tätä pyritään entisestään edistämään sillä, että uusien asuinalueiden palvelut ovat helposti saavutettavissa ja että kaikilla asuinalueilla on lähellä monipuolista virkistysaluetta.

Asuinympäristön viihtyisyyden kannalta tärkeäksi nousee myös Kaarinan keskustan kehittäminen. Keskustan kehittämisen tavoitteena on saada aikaan viihtyisä ja houkutteleva keskusta, jossa halutaan asua, yrittää ja tehdä töitä. Erityisesti kaupunkivihreän lisääminen koetaan tärkeäksi keskustan viihtyisyyden parantamisessa.

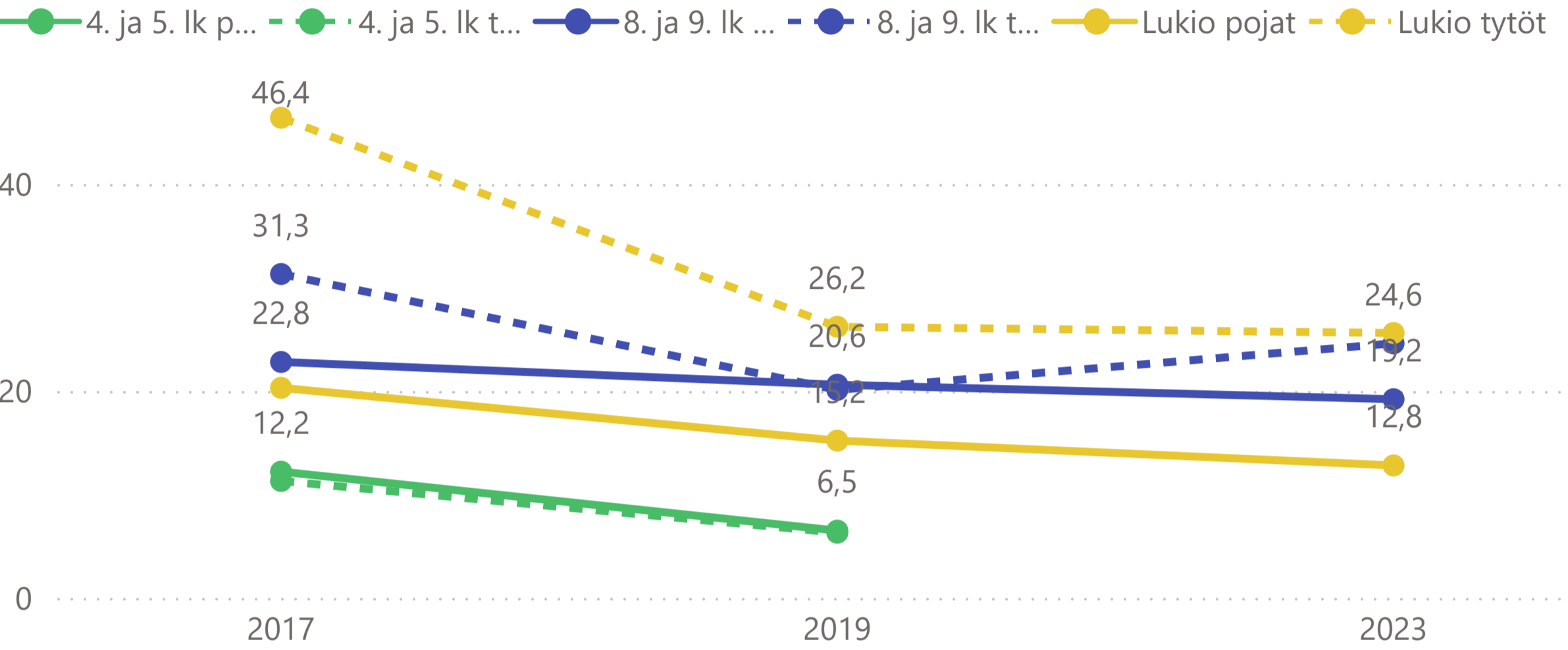
TURVALLINEN JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

Ympäristöterveys

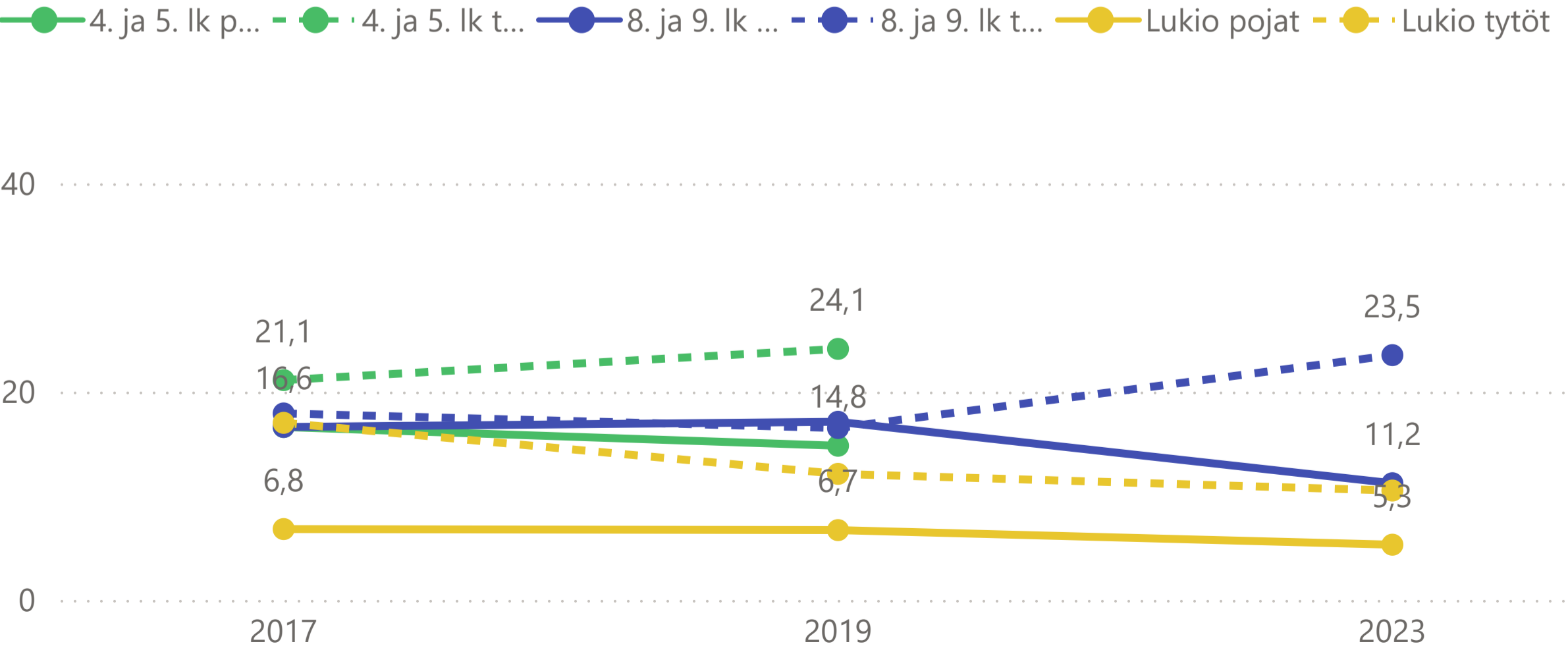
Luokkahuoneen ja opiskelutilojen ahtaus häirinnyt paljon, % vastaajista

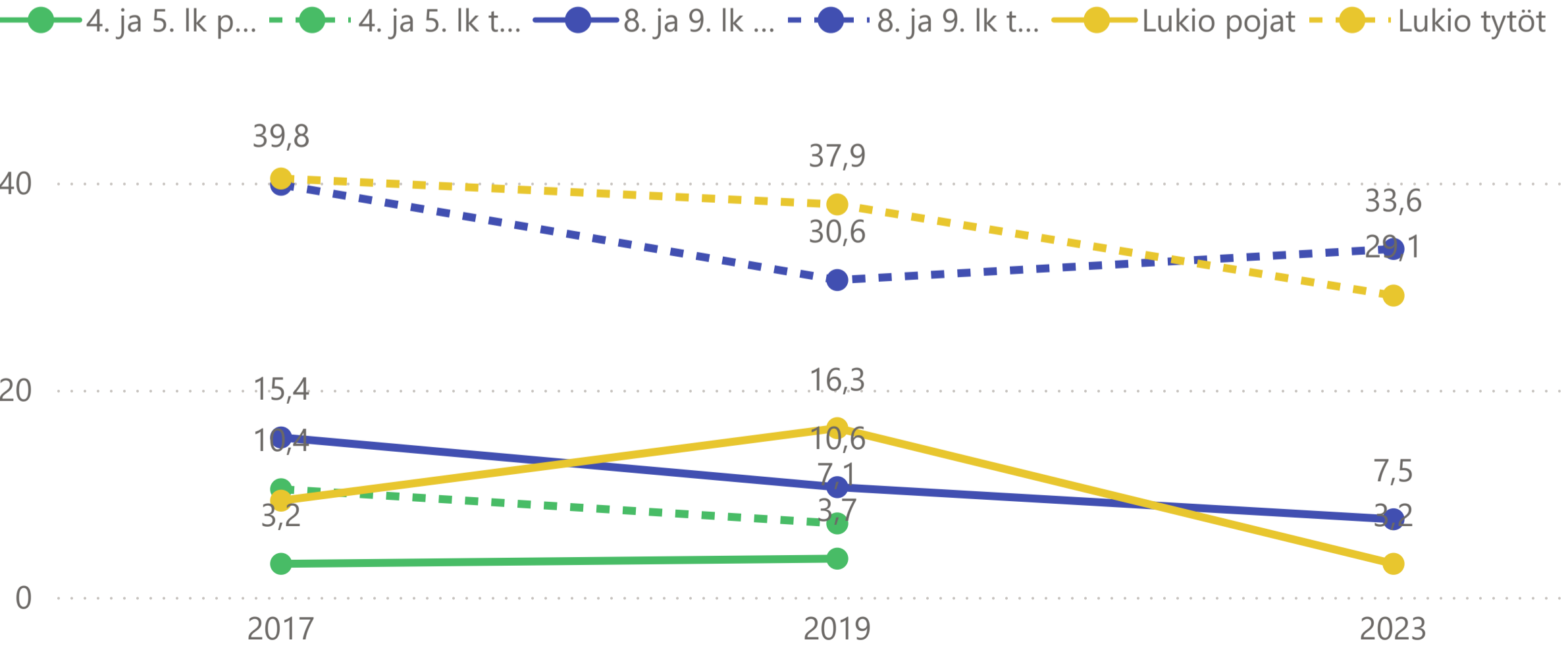
Tunkkainen ilma koulussa tai oppilaitoksessa häirinnyt paljon, % vastaajista

Melu koulussa tai oppilaitoksessa häirinnyt paljon, % vastaajista

Liika kylmyys koulussa tai oppilaitoksessa häirinnyt paljon, % vastaajista

Kouluterveyskysely

TURVALLINEN JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

Liikenneturvallisuus

Kaarinan liikenneturvallisuussuunnitelma valmistui toukokuussa 2022. Suunnitelmassa esitetyistä liikenneympäristön toimenpiteistä on toteutettu jo noin 60 % (sisältää kaupungin ja ELY-keskuksen toimenpiteitä). Lisäksi vuosittain on toteutettu useita muita liikenneturvallisuustoimenpiteitä, joista monet ovat olleet asukkaiden ehdottamia tai toivomia.

Kaarina saavutti vuonna 2023 viisi tähteä Viiden tähden liikenneturvallisuuskunta -arvioinnissa ja Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien liikenneturvallisuustyön ohjausryhmä palkitsi Kaarinan kaupungin Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -kiertopalkinnalla.

Onnettomuuksien lukumäärä liikennevälineittäin

Vuosi	henkilöauto	kuorma-auto	moottoripyörä	pakettiauto	Yhteensä
2021	20	3	0	5	28
2022	21	3	5	0	29
2023	7	1	0	1	9
2024	11	1	2	2	16
Yhteensä	59	8	7	8	82

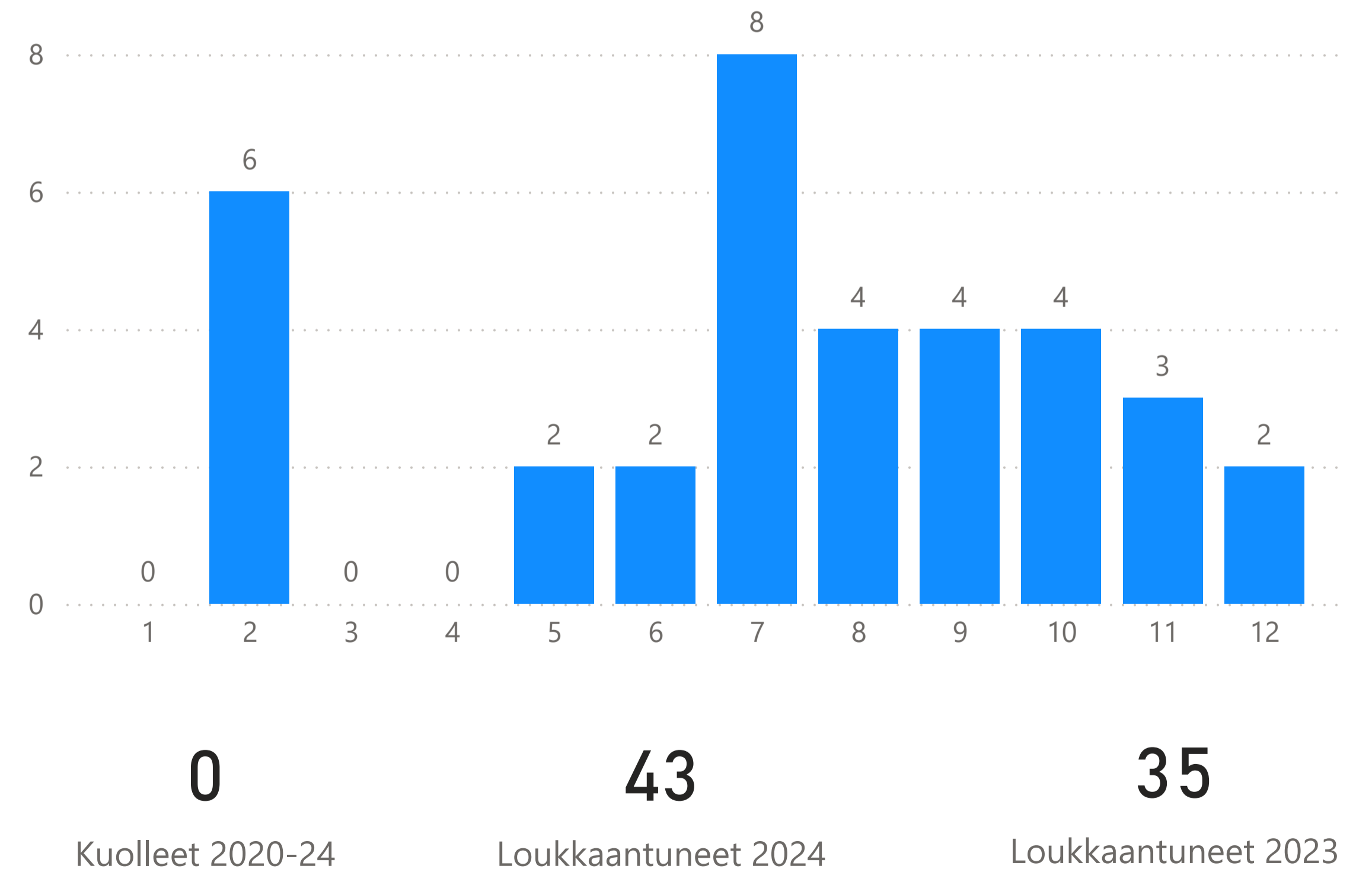
Onnettomuuksien lukumäärä liikennevälineittäin

Vuosi	jalankulkija	mopo	polkupyörä	Yhteensä
2021	4	2	4	10
2022	0	2	6	8
2023	1	0	6	7
2024	0	1	5	6
Yhteensä	5	5	21	31

Katuympäristön rakenteellisten toimenpiteiden lisäksi liikenneturvallisuustyötä on tehty viestinnän ja erilaisten kampanjoiden avulla kuten esimerkiksi suojatiepäivystys kouluilla, heijastinpuu, päiväkotien liikenneturvallisuuspäivä, liikenneturvallisuussivu ja liikenneturvallisuusvinkkejä kaupungin verkkosivuilla. **Kaupungin monialainen liikenneturvallisuusryhmä toimii aktiivisesti ja kokoaa eri palvelualueet ja muut toimijat yhteen.**

Kaarinan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma valmistui 2023. Ohjelman toimenpiteet vaikuttavat kaupungin viihtyisyyteen ja turvallisuuteen. Toimenpiteitä viedään eteenpäin jatkuvasti ja liikenneympäristöä kehitetään etenkin kävelijöille ja pyöräilijöille sujuvammaksi ja turvallisemmaksi.

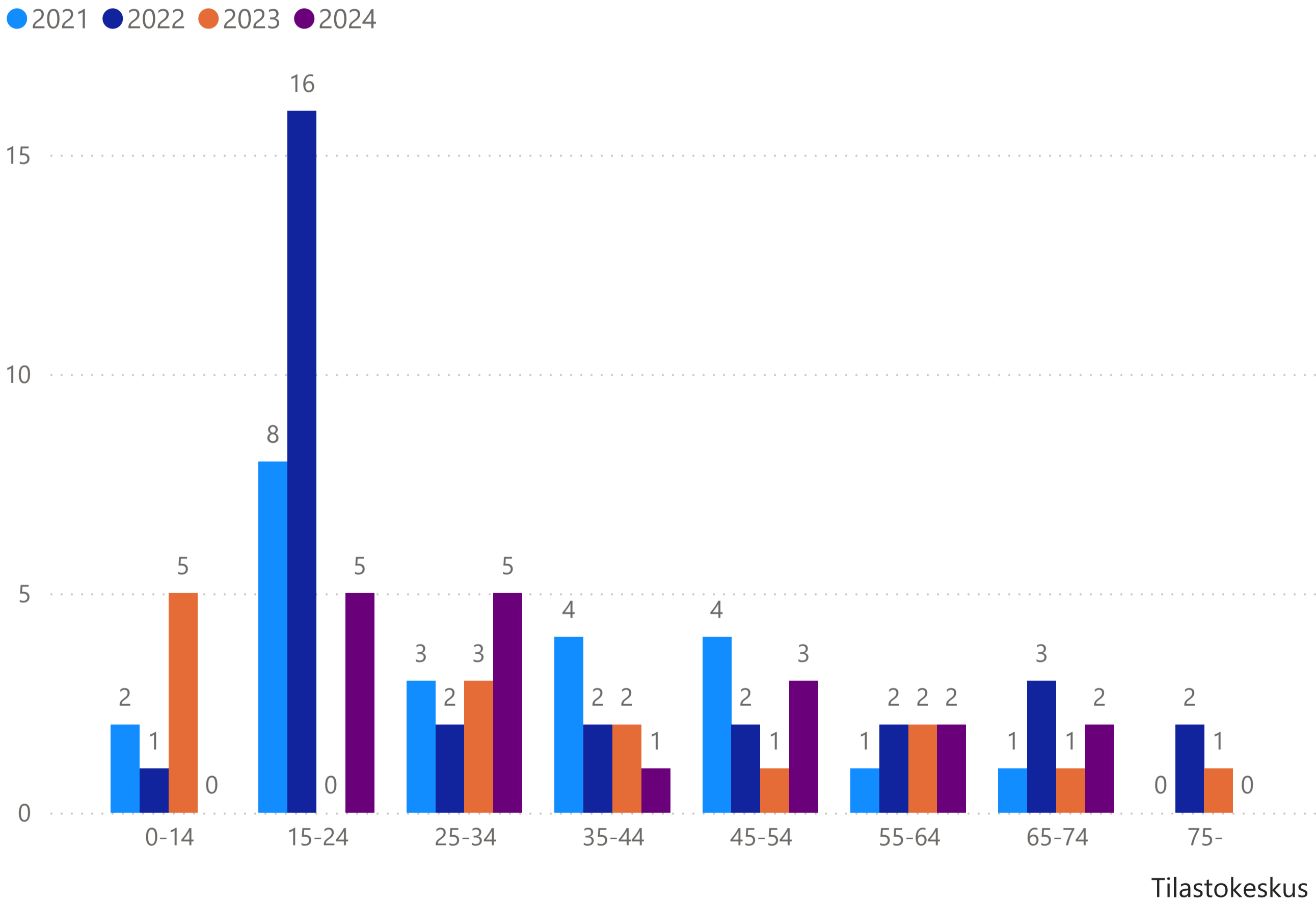
Henkilöliikenteessä loukkaantuneet kuukausittain 2023, henkilöä

TURVALLINEN JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

Liikenneturvallisuus

Tieliikenteessä loukkaantuneet ikäryhmittäin

Tieliikenteessä tapahtuneet onnettomuudet, jotka ovat johtaneet loukkaantumiseen, kohdistuvat nuorimpiin ikäryhmiin. Selkeimmin erottuu 15-24-vuotiaiden ikäryhmä.

Vuosina 2021-2024 Kaarinassa ei tapahtunut kuolemaan johtaneita onnettomuuksia.

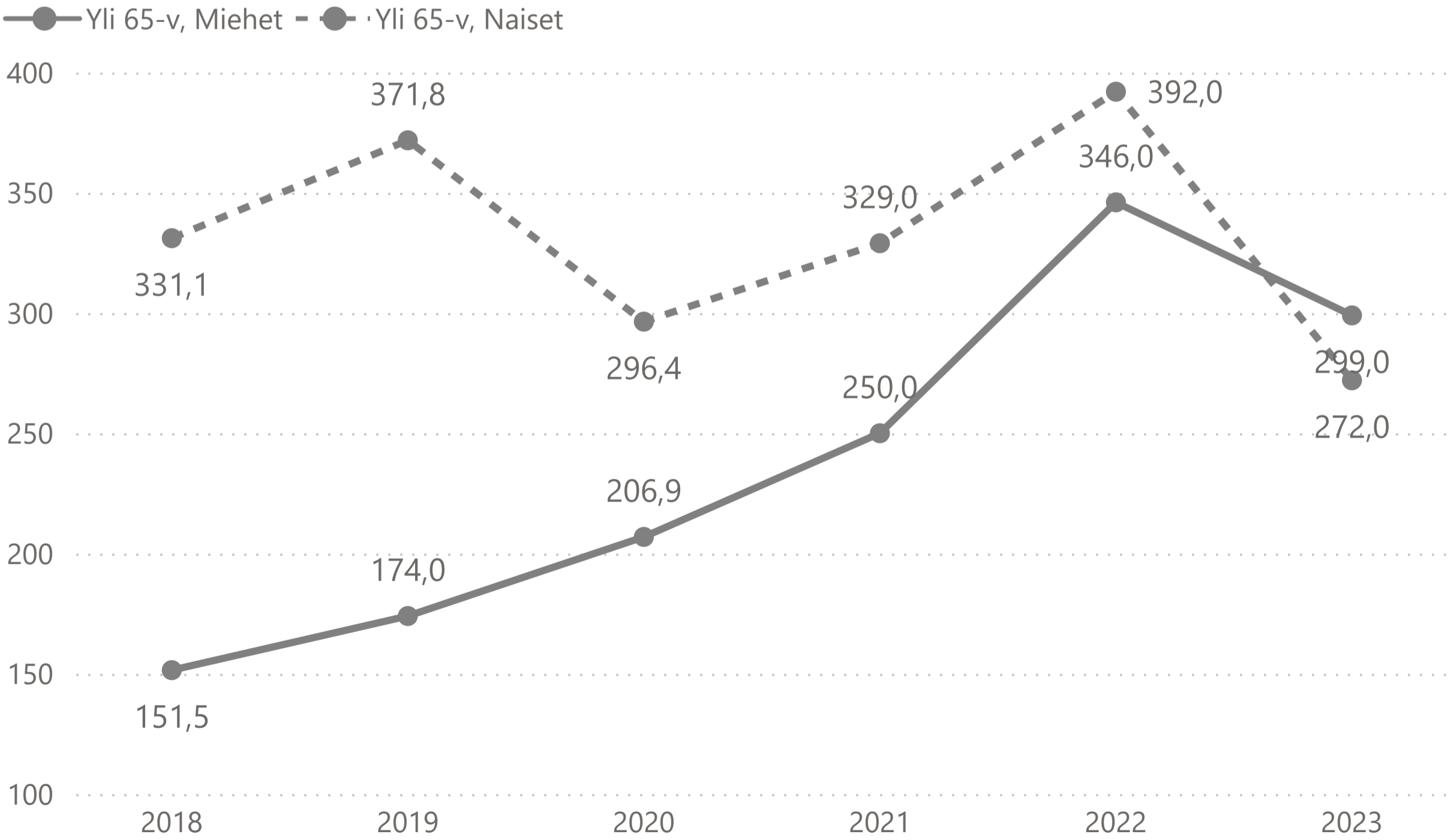
TURVALLINEN JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

Ikäihmisten toimintakyky

Kaarinassa oli vuonna 2023 enemmän kaatumisia väkilukuun suhteutettuna kuin Varsinais-Suomessa keskimäärin. Myös lonkkamurtumia oli enemmän.

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitokaudot -indikaattori ilmaisee vuoden aikana kaatumisen tai putoamisen vuoksi sairaanhoitoa saaneiden potilaiden hoitokausojen lukumäärän kymmentä tuhatta asukasta kohti.

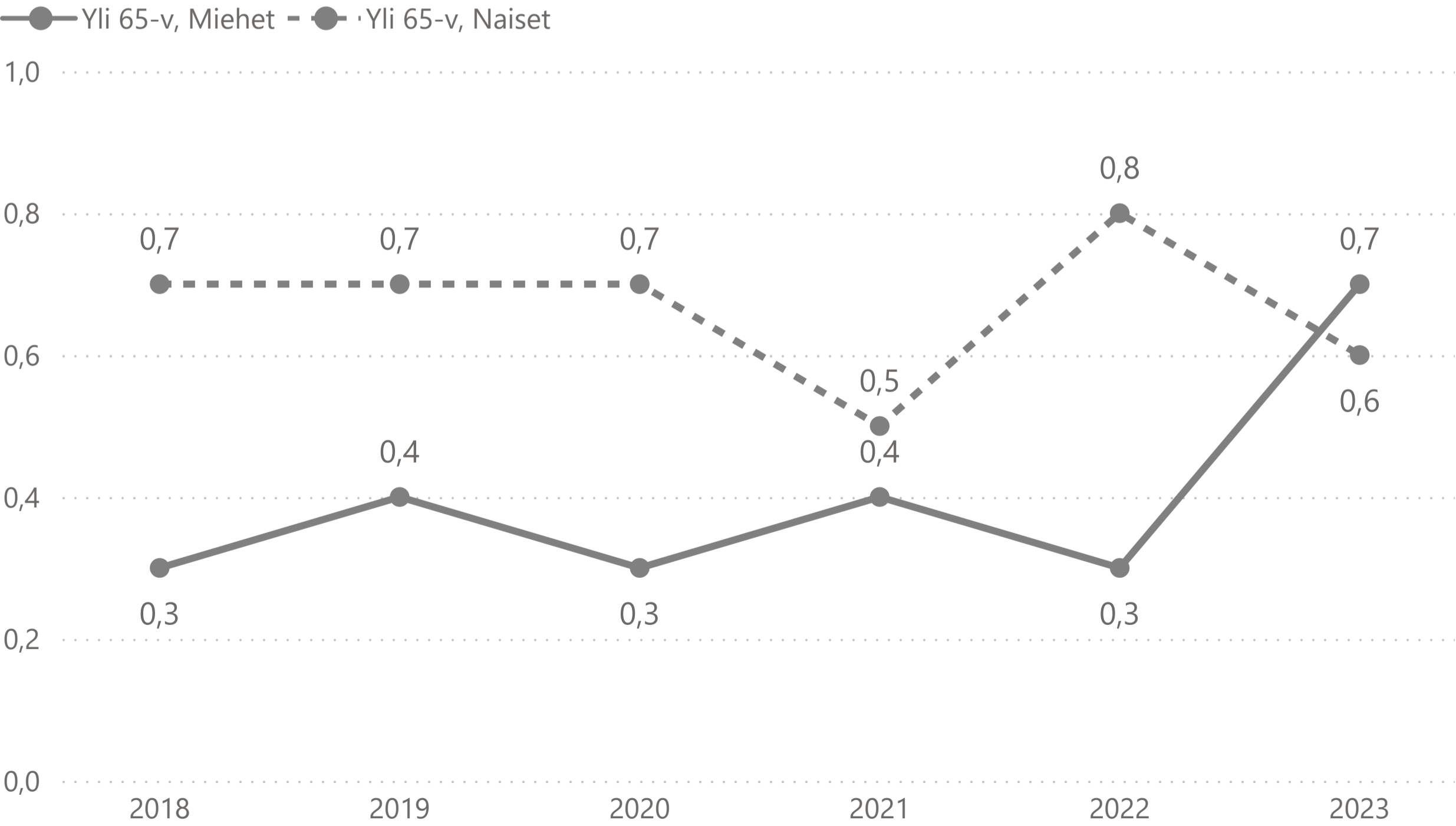
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitokaudot yli 65-vuotiailla / 10 000 vastaavanikäistä

Lonkkamurtumia tapahtui vuonna 2023 kaarinalaisille yhteensä 51. Lonkkamurtumat yli 65-vuotiailla -indikaattori ilmaisee kaikkien vuoden aikana 65 vuotta täyttäneille sattuneiden ja sairaalassa hoidettujen lonkkamurtumien lukumäärän prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä.

Lonkkamurtumien osuus kuvaa lähinnä ko. ikäluokan vakavampien kaatumistapaturmien määrää. Murtumien syntymiseen kaatuessa voi liittyä myös luuston normaalista poikkeavaa haurastumista, jota voidaan ennaltaehkäistä. Koska murtumat useimmiten hoidetaan leikkaamalla, liittyy niihin sairaalahoidon ja lisäksi kuntoutuksen tarvetta. (THL) Kaarinassa yksi selkeä toimenpide kaatumisten ehkäisyyn on liukuesteiden jakaminen yli 65-vuotiaille kuntalaisille. Lisäksi hyvällä kevyen liikenteen väylien talvikunnossapidolla voidaan yhtä lailla ehkäistä kaikenikäisten kuntalaisten kaatumisia ja kannustaa asukkaita liikkumaan ympärivuoden kävellen tai pyörällä.

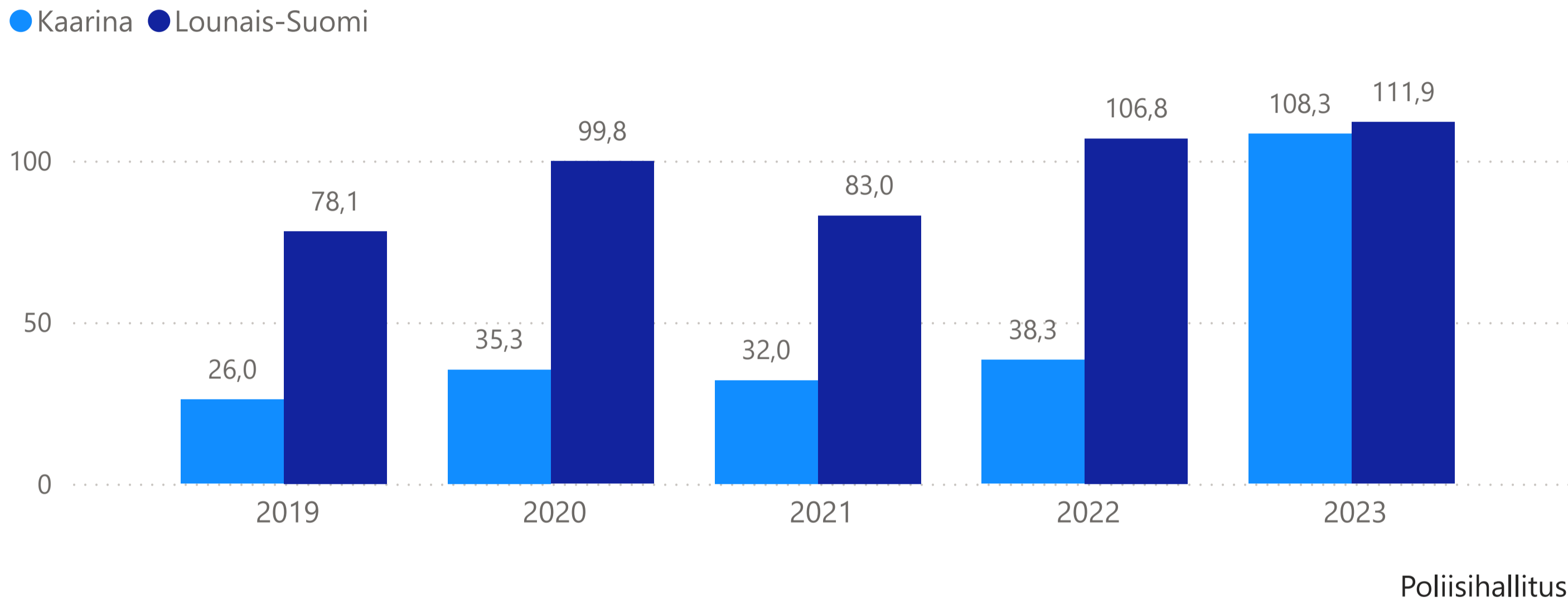
Lonkkamurtumat yli 65-vuotiailla, % vastaavanikäisistä

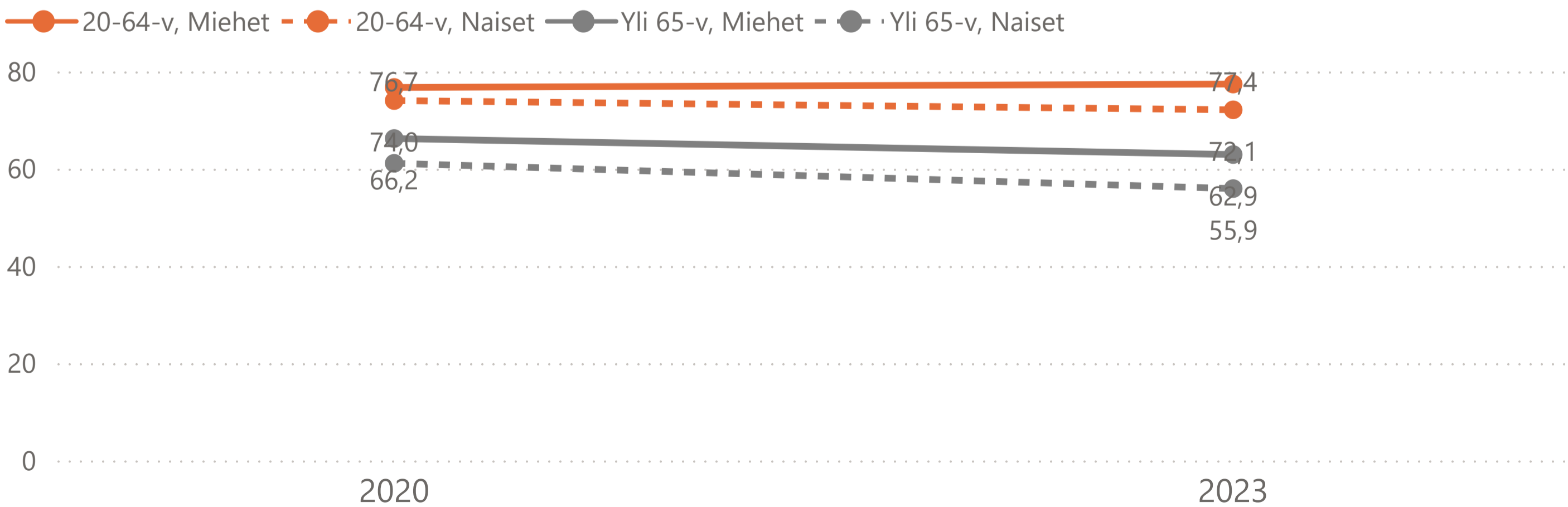
TURVALLINEN JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

Turvallisuus

Häiriöindeksi

Päivittäisen elämänsä hyvin tai erittäin turvallisesti kokeneiden osuus, % ikäryhmästä

Häiriöindeksi kertoo turvallisuustilanteen heikentyneen Kaarinassa vuonna 2023 kuten myös koko Lounais-Suomessa. Häiriöindeksi on linjassa poliisin kanssa käytyyn tilannekuvaan. Indeksissä painottuvat vakavat väkivaltarikokset. Tärkeää on huomioida se, että indeksin vertailuvuosi on 2014 eli vuosittainen tulos vertautuu vuoteen 2014 - ei edelliseen vuoteen.

Alemmassa kuviossa Terve Suomi -tutkimus kuitenkin osoittaa, että edelleen yli 70 prosenttia kaarinalaisesta aikuisväestöstä piti elämänsä hyvin tai erittäin turvallisena. Tulos on parempi kuin Salossa ja Turussa, mutta on hieman heikentynyt vuoden 2020 tutkimustuloksista. Tulosta selittää ainakin osittain se, että turvallisuustilanne maailmalla uutisineen haastaa ihmisten turvallisuuden tunnetta ja resilienssiä. Viime vuodet ovat olleet myös taloudellisesti haastavat monelle.

Aiempien tutkimusten mukaan suomalaiset kokevat yleisesti ottaen turvallisuuden tunteensa hyväksi ja Suomea pidetään turvallisena yhteiskuntana. Turvallisuuden tunteeseen vaikuttavat monet asiat. Kysymys turvallisuuden tunteesta voidaan myös ymmärtää monella tavalla. Turvallisuuden tunteeseen voivat vaikuttaa omien kokemusten lisäksi läheisten kokemukset, erilaisten rikosten tai onnettomuuksien uutisointi tai yleinen epävarmuus. (THL)

Poliisin tuottama häiriöindeksi muodostuu painotetuista rikos- ja tehtävämääristä suhteutettuna asukaslukuun. Indeksien vertailuvuosi on 2014. Eli koko maan indeksiarvo vuonna 2014 on 100. Mitä korkeampi indeksin arvo on, sitä enemmän on häiriötä. Indeksillä on muodostettu poliisin tietoon tulleista rikoksista. Indeksissä mukana olevat rikokset ja tehtävät on erikseen indeksoitu ja niitä painotetaan seuraavasti:

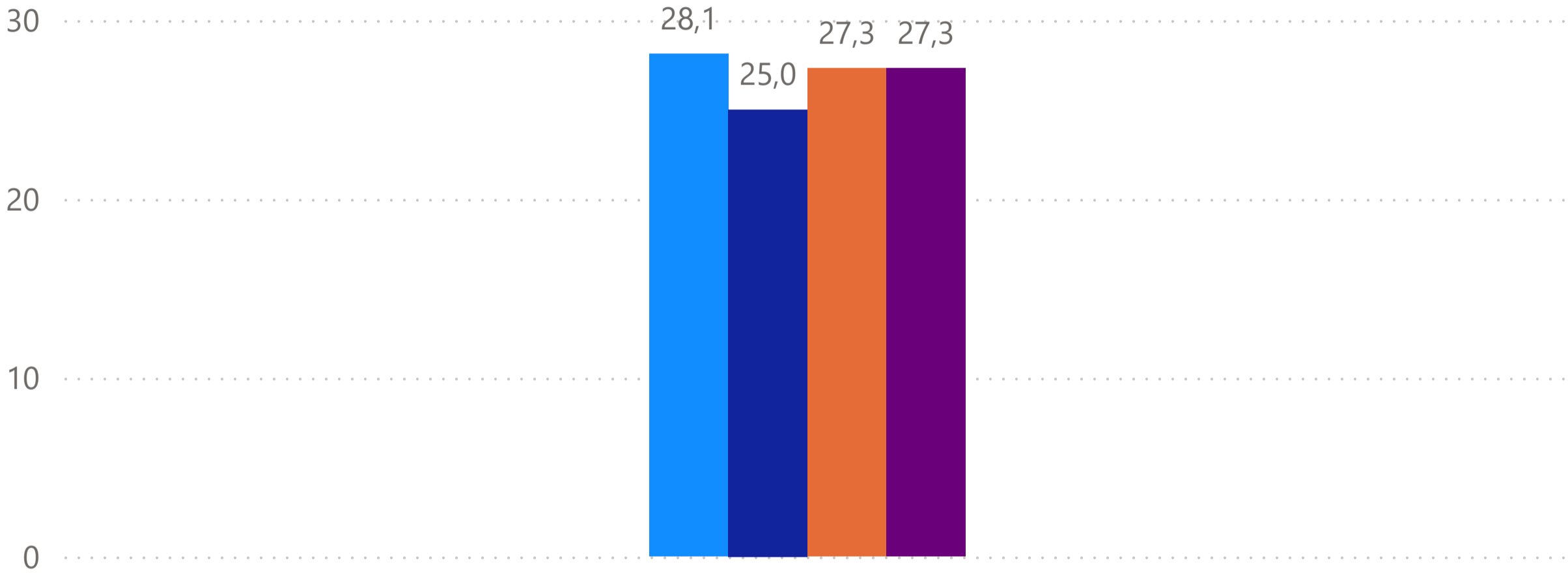
- murha, tappo, surma, lapsensurma: painoarvo = 4 (36,4 %)
- törkeä pahoinpitely, tappeluun osallistuminen / raiskaus, pakottaminen sukupuoliyhteyteen / lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö / ryöstö, kiristys: painoarvo = 3 (27,3 %)
- pahoinpitely, lievä pahoinpitely / muut seksuaalirikokset: painoarvo = 2 (18,2 %)
- vahingonteko: painoarvo = 1 (9,1 %)
- päihtynyt henkilö / häiriökäyttäytyminen ja ilkivalta / seksuaalirikoksiin liittyvät tehtävät: itsensä paljastelija & muu seksuaalirikos: painoarvo = 1 (9,1 %) (Poliisin tulostietojärjestelmä PolStat.)

TURVALLINEN JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

Turvallisuus

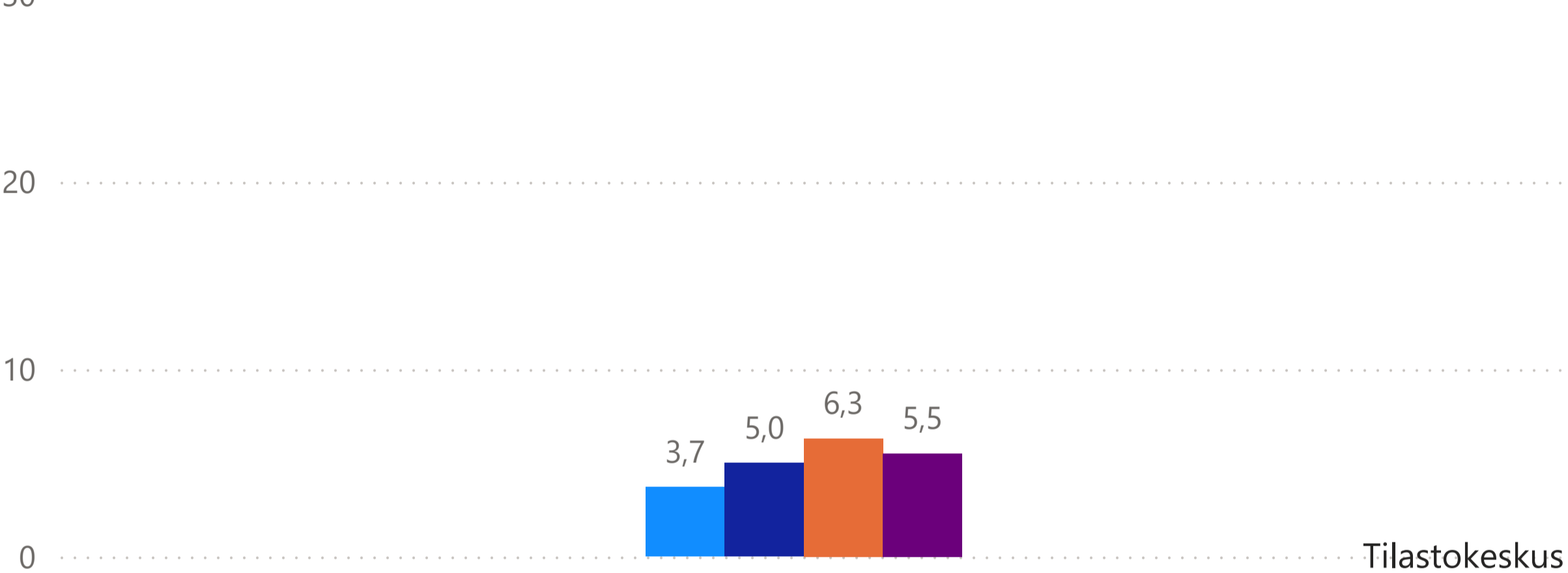
Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta

2020 2021 2022 2023

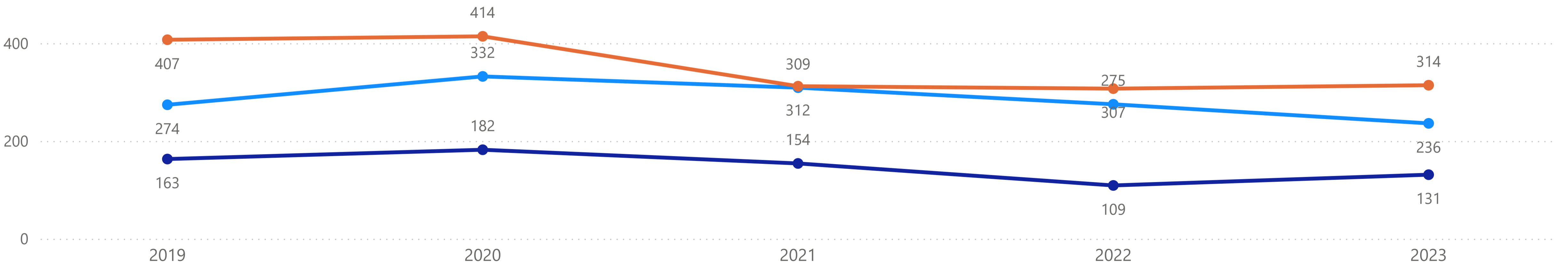
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta

2020 2021 2022 2023

Kotihälytysten määrä, yksilön suojaan kohdistuva tehtävä, lkm

Kaarina Naantali Raisio

Tilastokeskus

Poliisihallitus

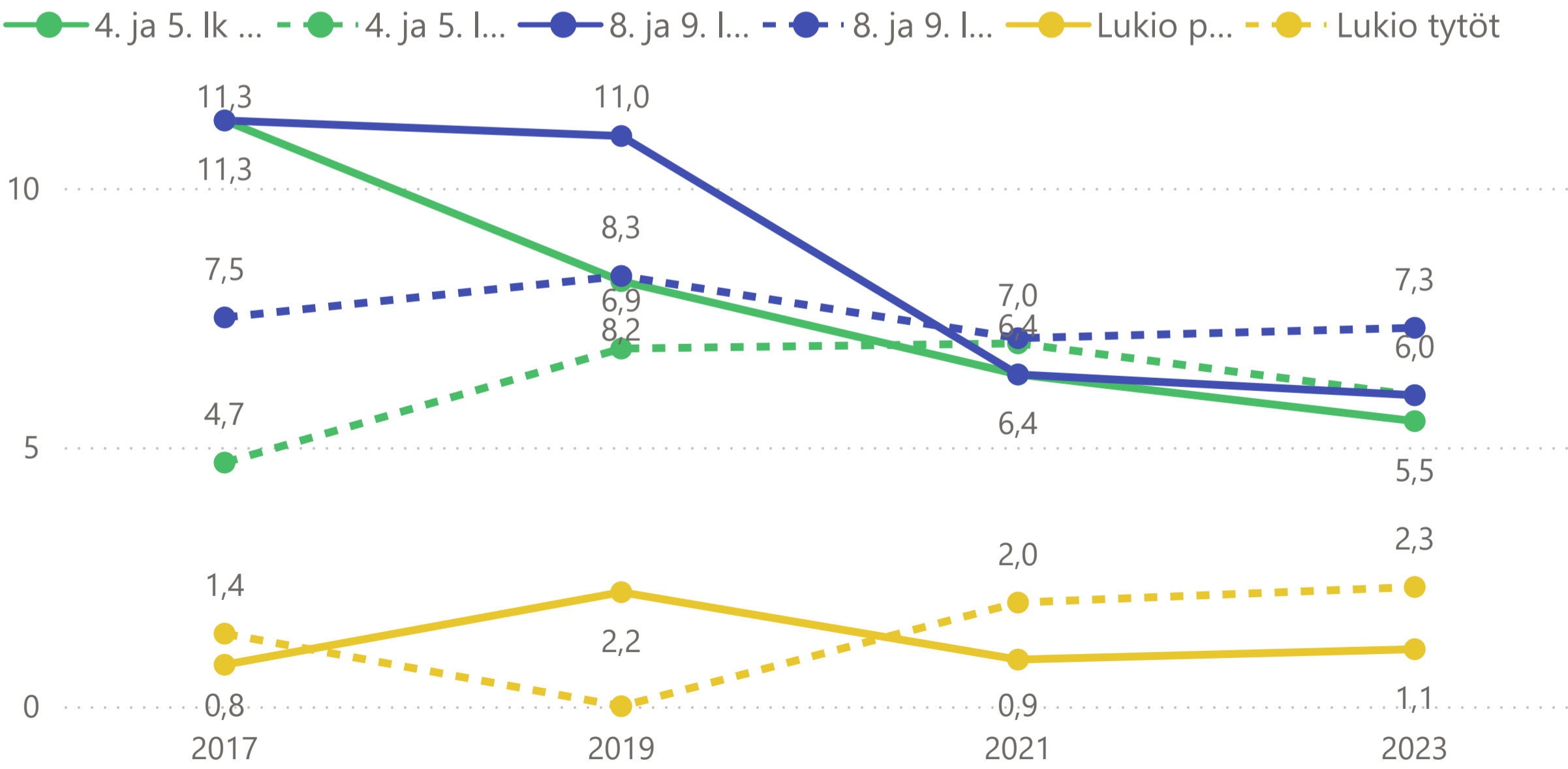
TURVALLINEN JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

Kiusaaminen ja väkivalta

Kouluterveyskyselyn mukaan koulukiusaaminen on vähentynyt tai pysynyt ennallaan viime vuosina Kaarinassa.

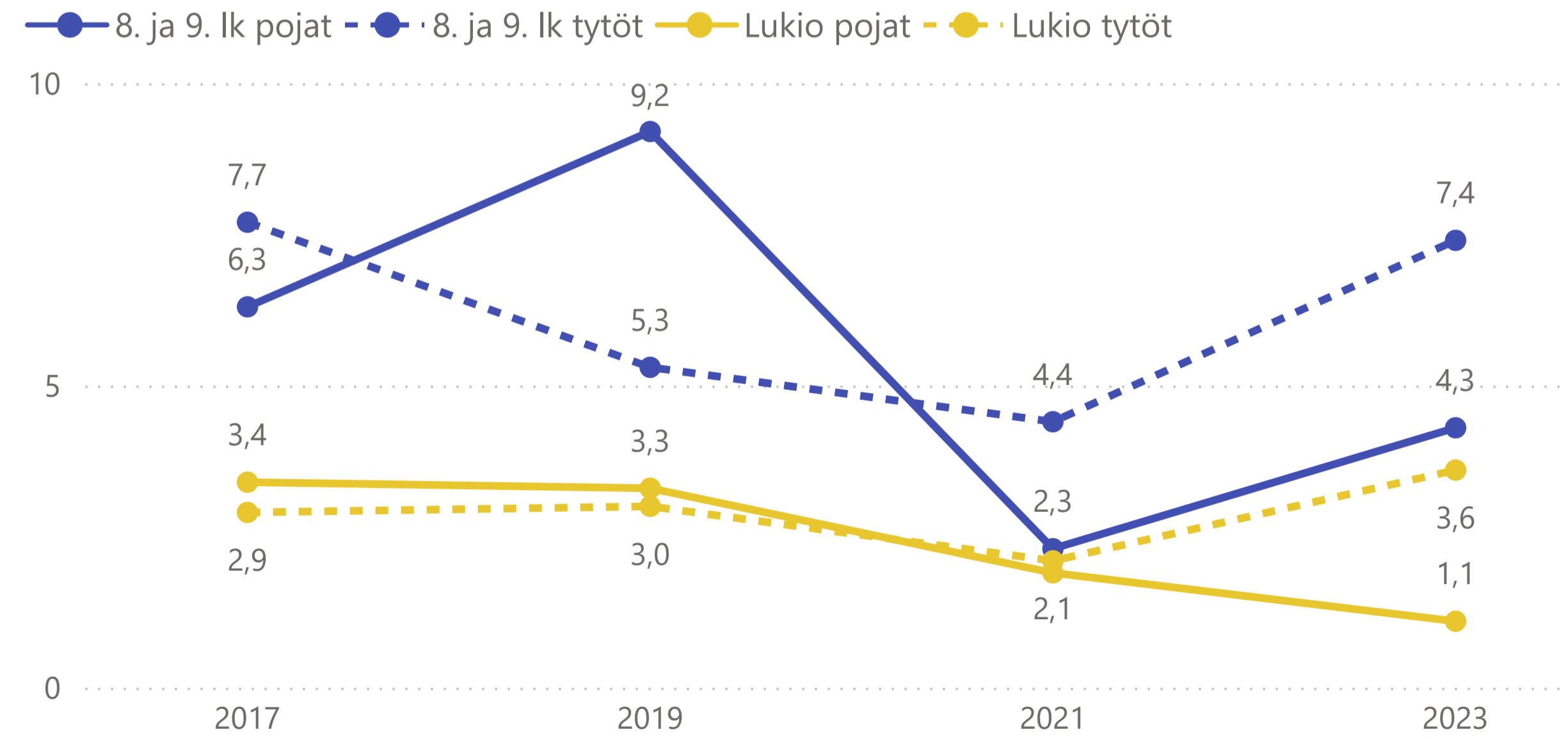
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa -indikaattori ilmaisee koulukiusaamisen kohteeksi kerran viikossa tai useammin lukukauden aikana joutuneiden osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa. Indikaattori perustuu WHO-Koululaistutkimuksen (Health Behaviour in School-aged Children, HBSC) koulukiusaamista koskeviin kysymyksiin. Kiusaamisella tarkoitetaan tässä sitä, kun toinen oppilas tai ryhmä oppilaita sanoo tai tekee epämiellyttäviä asioita jollekin oppilaalle. Kiusaamista on myös se, kun oppilasta kiusoitellaan toistuvasti tavalla, josta hän ei pidä.

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % vastaajista

Kokenut seksuaalista häirintää koulussa -indikaattori ilmaisee niiden osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa, jotka ovat kokeneet häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua koulussa viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana.

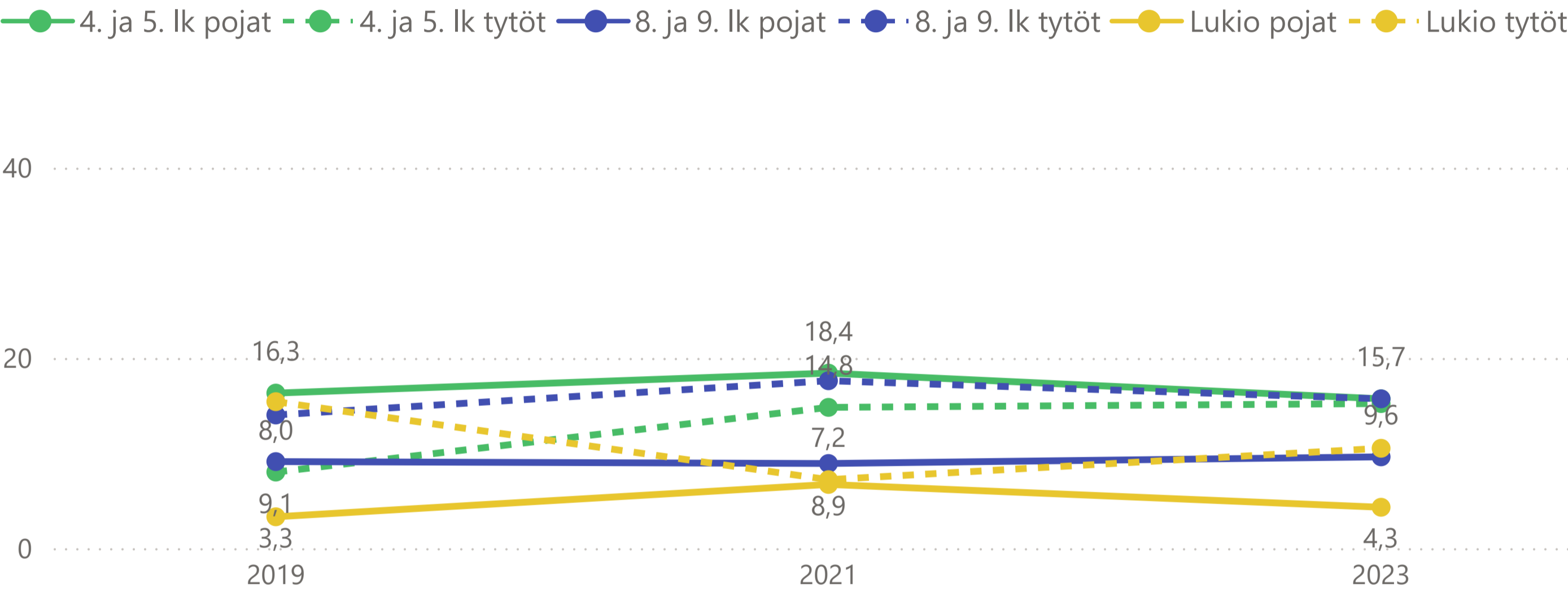
Kokenut seksuaalista häirintää koulussa vuoden aikana, % vastaajista

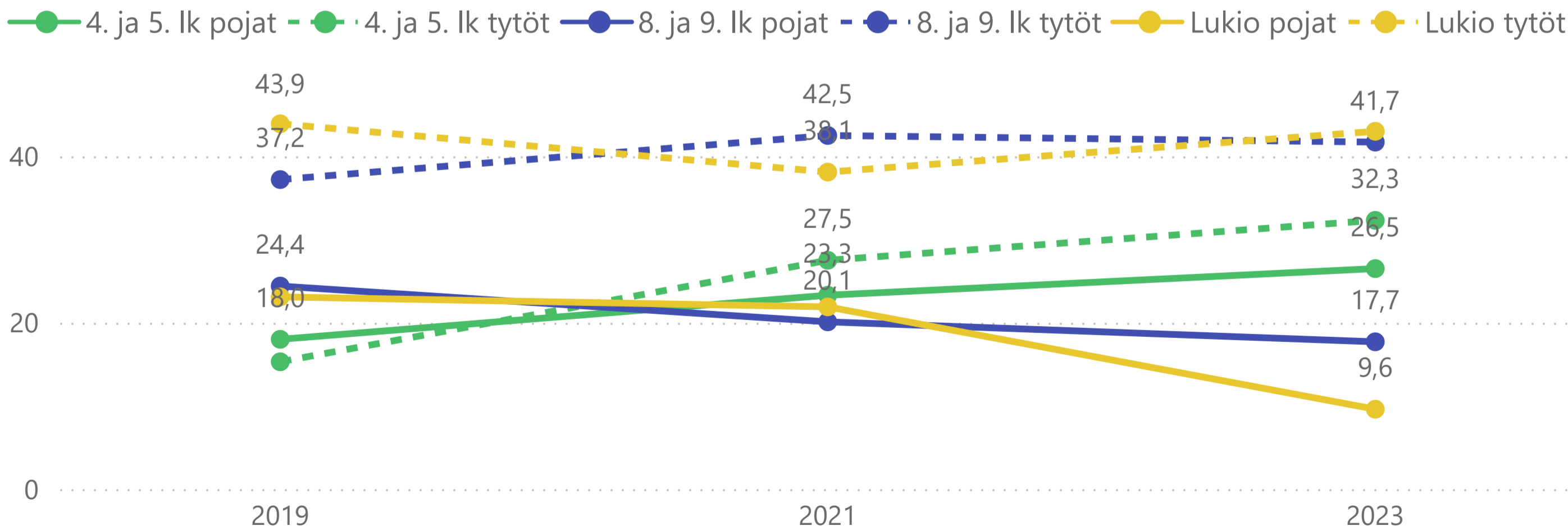
TURVALLINEN JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

Kiusaaminen ja väkivalta

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % vastaajista

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % vastaajista

Kaarinalaisista 4. ja 5. luokan oppilaista noin 30 prosenttia ilmoitti vuonna 2023 kokeneensa henkistä väkivaltaa kotonaan. Yläkoulun oppilaista vieläkin useampi. Noin 15 prosenttia 4. ja 5. luokan oppilaista kertoi kokeneensa fyysistä väkivaltaa kotonaan. Kaarinan luvut vastaavat kaikissa ikäryhmissä Varsinais-Suomen ja koko maan lukuja. Huomionarvoista on se, että kokemukset ovat yleistyneet erityisesti 4. ja 5. luokan oppilailla jokaisena tutkimusvuonna.

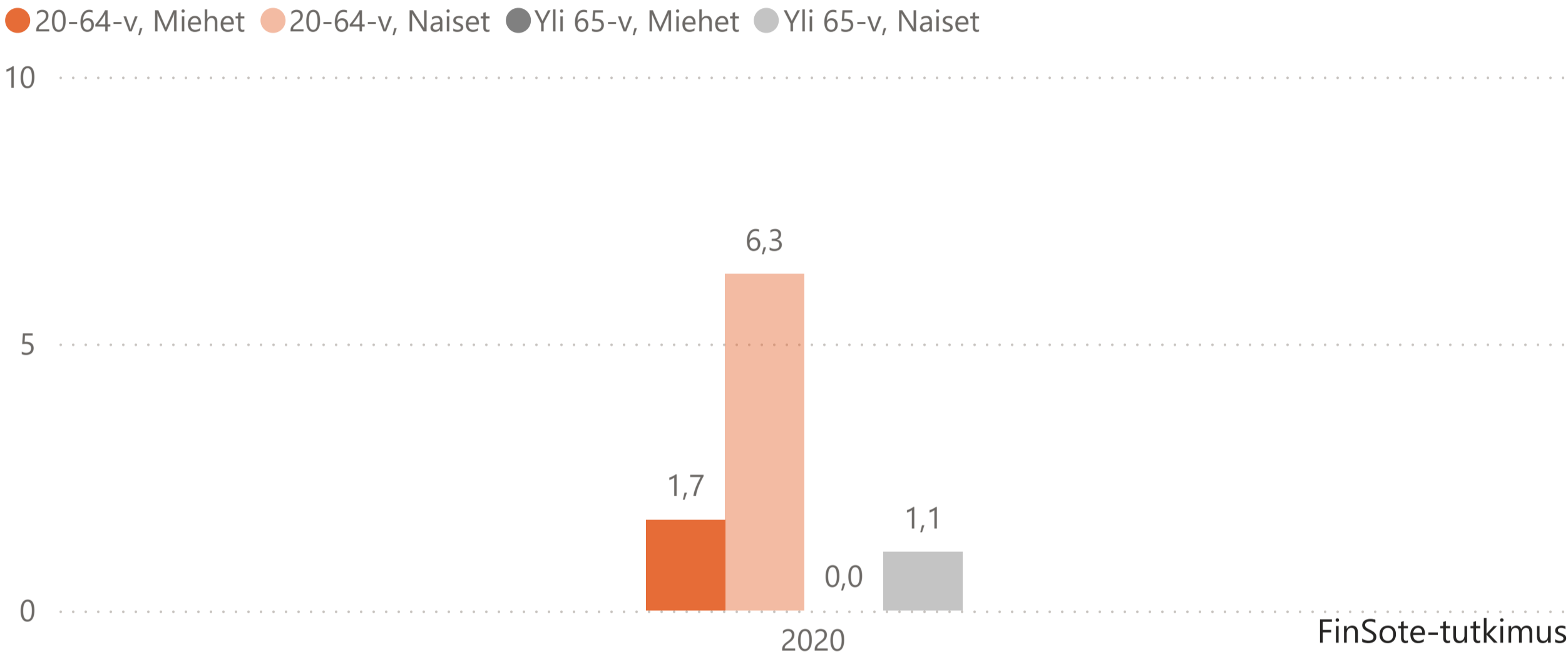
Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana -indikaattori perustuu kysymykseen: "Onko vanhempasi tehnyt sinulle seuraavia asioita viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana?". Kysymyksen osiot: 1) kieltäytynyt puhumasta sinulle pitkän aikaa, 2) loukannut sanallisesti, esimerkiksi haukkunut sinua, 3) nöyryyttänyt tai nolannut sinua, 4) uhannut hylätä tai jättää sinut yksin, 5) heittänyt, lyönyt tai potkinut esineitä (esim. paiskonut ovia), 6) lukinnut sinut johonkin paikkaan, 7) uhannut sinua väkivallalla. Vastausvaihtoehdot: 1) ei, 2) 1-2 kertaa, 3) 3 kertaa tai useammin, 4) on tehnyt, mutta en muista montako kertaa. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 2, 3 tai 4 vähintään yhteen kysymyksen osioon. Osuus lasketaan vähintään yhteen kysymyksen osioon vastanneista. Vanhemmilla tarkoitettiin kysymyksessä esimerkiksi äitiä tai äitipuolta, isää tai isäpuolta, adoptiovanhempia, sijaisperheen vanhempia tai lastensuojelulaitoksen ohjaajia.

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana -indikaattori perustuu kysymykseen: "Onko vanhempasi tehnyt sinulle seuraavia asioita viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana?". Kysymyksen osiot: 1) tarttunut sinuun niin, että sinuun sattui, 2) töninyt tai ravistellut sinua vihaisesti, 3) tukistanut sinua, 4) läimäyttänyt sinua, 5) lyönyt sinua nyrkillä tai esineellä, 6) potkaissut sinua, 7) satuttanut sinua muuten fyysisesti. Vastausvaihtoehdot: 1) ei, 2) 1-2 kertaa, 3) 3 kertaa tai useammin, 4) on tehnyt, mutta en muista montako kertaa. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 2, 3 tai 4 vähintään yhteen kysymyksen osioon. Osuus lasketaan vähintään yhteen kysymyksen osioon vastanneista. Vanhemmilla tarkoitettiin kysymyksessä esimerkiksi äitiä tai äitipuolta, isää tai isäpuolta, adoptiovanhempia, sijaisperheen vanhempia tai lastensuojelulaitoksen ohjaajia.

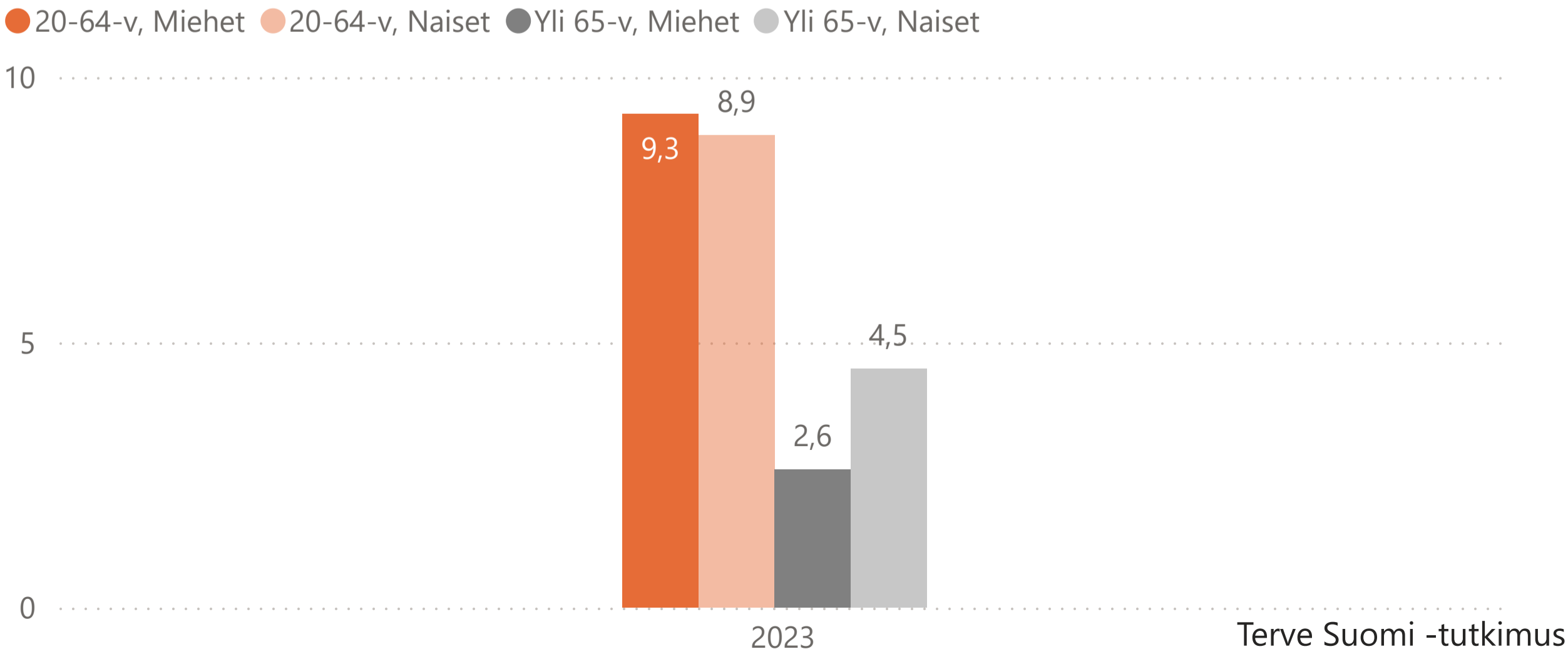
TURVALLINEN JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

Kiusaaminen ja väkivalta

Lähisuhdeväkivallan tai -uhkailun kohteeksi joutuneiden osuus, % ikäryhmästä

Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden osuus, % ikäryhmästä

Lähisuhdeväkivalta on Terve Suomi -tutkimuksen (ja FinSote-tutkimuksen) mukaan lisääntynyt Kaarinassa merkittävästi vuosien 2020 ja 2023 välillä. **Vuonna 2020 noin kolme prosenttia kaarinalaisesta aikuisväestöstä kertoi kohdanneensa lähisuhdeväkivaltaa. Vuonna 2023 luku oli lähes kahdeksan prosenttia.** Useimmiten lähisuhdeväkivallan kohteena on nainen, mutta myös miesten osuus lähisuhdeväkivallan uhrina on kasvanut.

Lapsuudessaan väkivaltaa kokeneella on suurempi riski joutua väkivallan kohteeksi myös aikuisena. Väkivallasta voi aiheutua psyykkisiä ongelmia kuten masennusta, ahdistuneisuutta, paniikkikohtauksia, univaikeuksia ja vaikeuksia muodostaa ihmissuhteita. Fyysisiä väkivallan aiheuttamia vammoja ovat esimerkiksi mustelmat, murtumat, aivovammat, palovammat ja silmävammat. Väkivalta ja sille altistuminen lisäävät riskiä sairastua kroonisiin sairauksiin kuten astmaan, sekä autoimmuunisairauksien ja syövän riskiä. Lisäksi väkivalta vaikuttaa toimintakykyyn, sekä mahdollisuuksiin tehdä työtä ja opiskella. (THL)

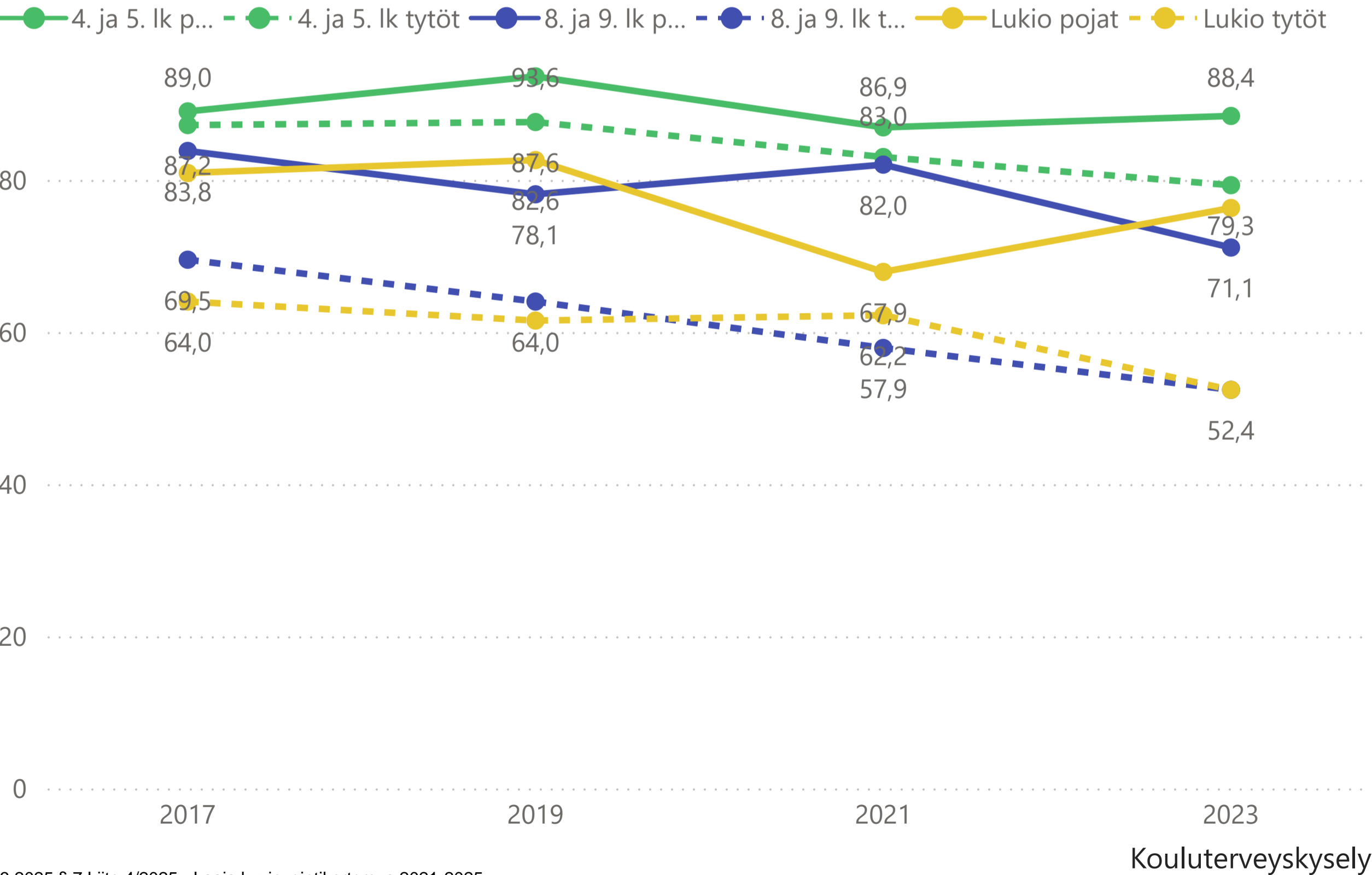
Terve Suomi -tutkimuksessa vuonna 2023 fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden -indikaattori perustuu kysymyksiin: "Onko joku käyttäytynyt sinua kohtaan väkivaltaisesti 12 viime kuukauden aikana? Voit valita useita vaihtoehtoja". Kysymyspatterissa esitettiin: a) uhannut kasvokkain, puhelimitse tai internetin välityksellä vahingoittaa fyysisesti, b) estänyt liikkumasta, tarttunut kiinni, tyrkkinyt, töninyt tai läimäissyt, c) lyönyt sinua nyrkillä tai esineellä, potkinut, kuristanut, tukehduuttanut, polttanut tai käyttänyt jotakin asetta satuttaakseen sinua, ja d) nimitellyt lannistaakseen tai nöyryyttääkseen sinua, e) yrittänyt rajoittaa tai rajoittanut yhteydenpitoasi (esim. perheeseesi, sukulaisiisi tai ystäviisi). Vastausvaihtoehtoina esitettiin: 1) ei kukaan, 2) nykyinen tai entinen puoliso tai seurustelukumppani, 3) muu perheenjäsen tai sukulainen, 4) muu tuttu henkilö, 5) tuntematon henkilö. Tarkastelussa on niiden osuus, jotka ovat kokeneet fyysistä tai henkistä väkivaltaa, ja vastanneet yhteen tai useampaan alakysymykseen vaihtoehdolla "nykyinen tai entinen puoliso tai seurustelukumppani" ja/tai "muu perheenjäsen tai sukulainen". FinSote-tutkimuksen indikaattori vuodelta 2020 perustuu hyvin samankaltaiseen kysymykseen, jossa on lisäksi kysytty seksuaalihäirinnästä ja -väkivallasta.

MIELENTERVEYS

Mielen hyvinvointi

Lasten ja nuorten tyytyväisyys elämäänsä on heikentynyt vuodesta 2017 lähtien kaikissa ikäryhmissä. Samankaltainen kehitys on tapahtunut myös Varsinais-Suomessa ja koko maassa. Kaikkein tyytyväisimpiä ovat 4. ja 5. luokan pojat. Pojat ovat tyttöjä tyytyväisempiä kaikissa ikäryhmissä. Ilmiötä saattaa selittää esimerkiksi mielenterveyden haasteiden lisääntyminen.

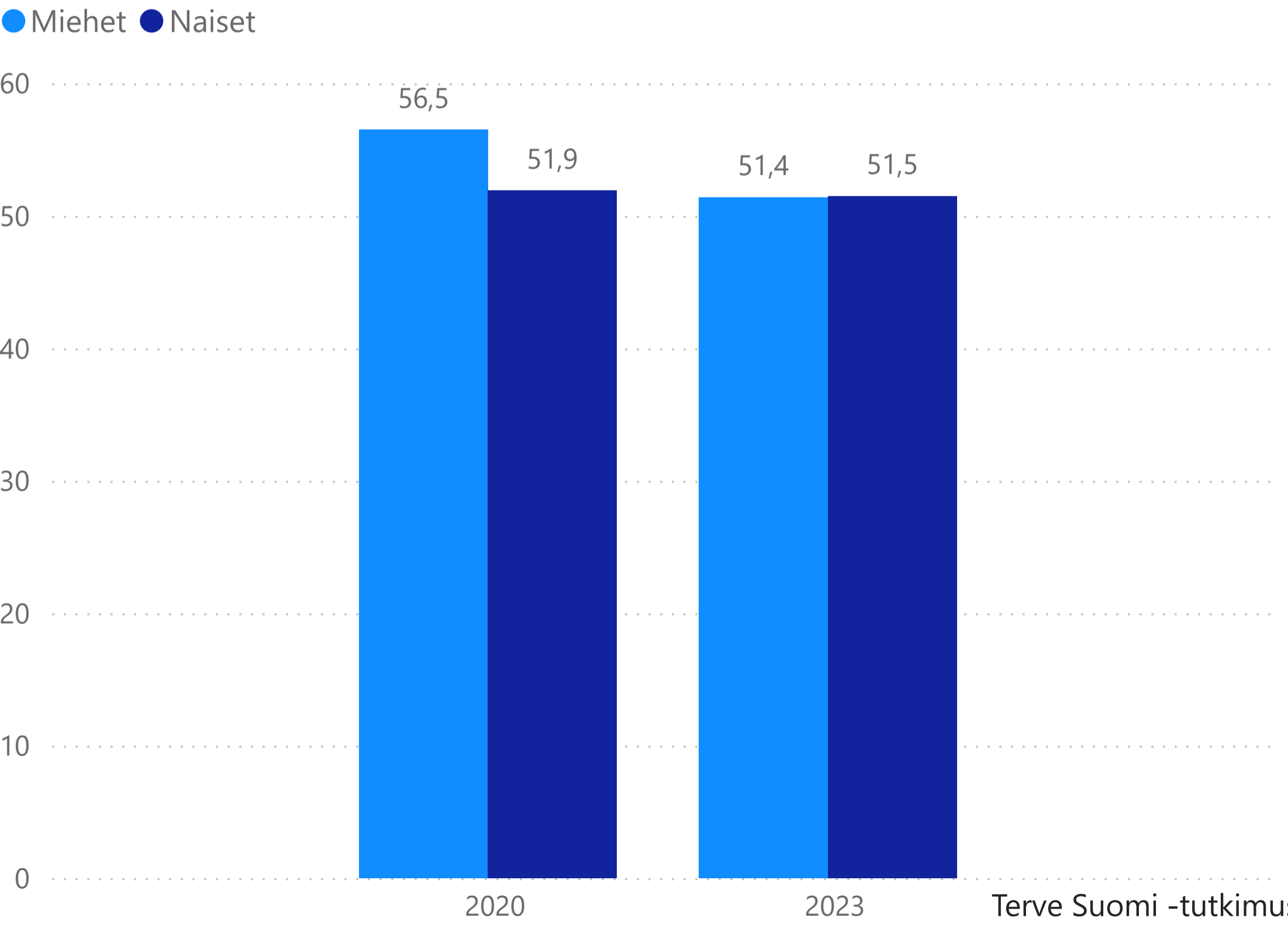
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % vastaajista

Onnelliseksi itsensä kokeneiden indikaattori ilmaisee prosenttiosuuden 20 vuotta täyttäneistä kaarinalaisista, jotka ovat kokeneet itsensä onnelliseksi. Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka suuren osan ajasta olette 4 viime viikon aikana 'ollut onnellinen'". Tarkastelussa ovat ne vastaajat, jotka vastasivat 1) koko ajan tai 2) suurimman osan aikaa.

Onnelliseksi itsensä kokevien osuus on hieman pienentynyt vuoteen 2020 verrattuna. Terve Suomi -tutkimus toteutettiin vuonna 2023 myös Salossa ja Turussa. Salolaisista yli 20-vuotiaista 51,1 prosenttia ilmoitti olevansa onnellinen ja turkulaisista 44,5 prosenttia.

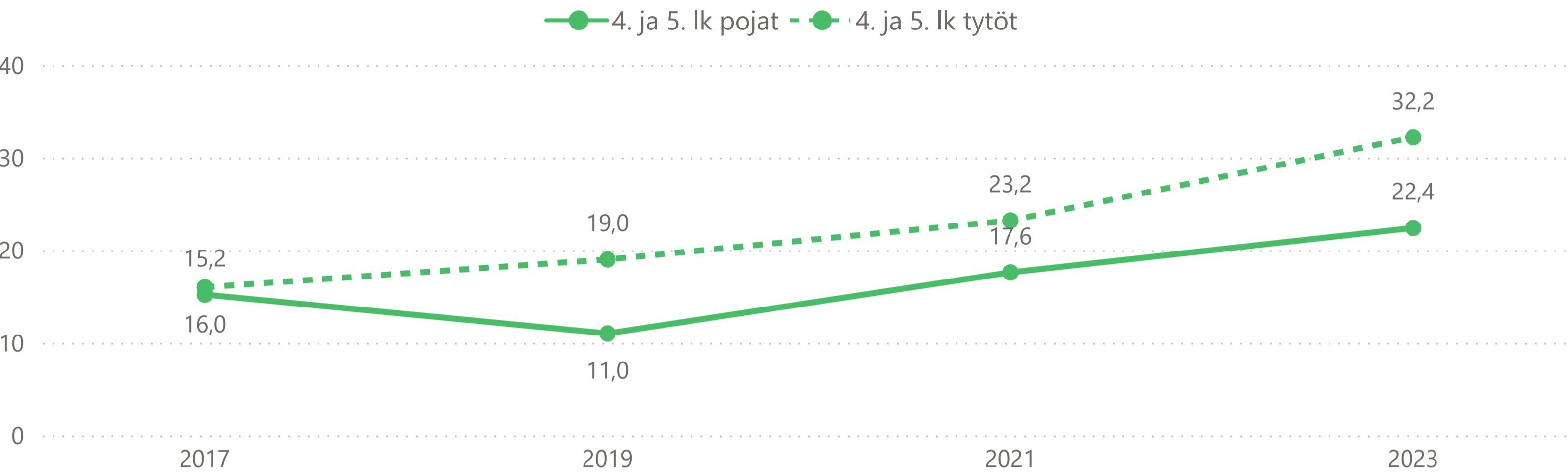
Onnelliseksi itsensä kokeneiden osuus, % yli 20-vuotiaista

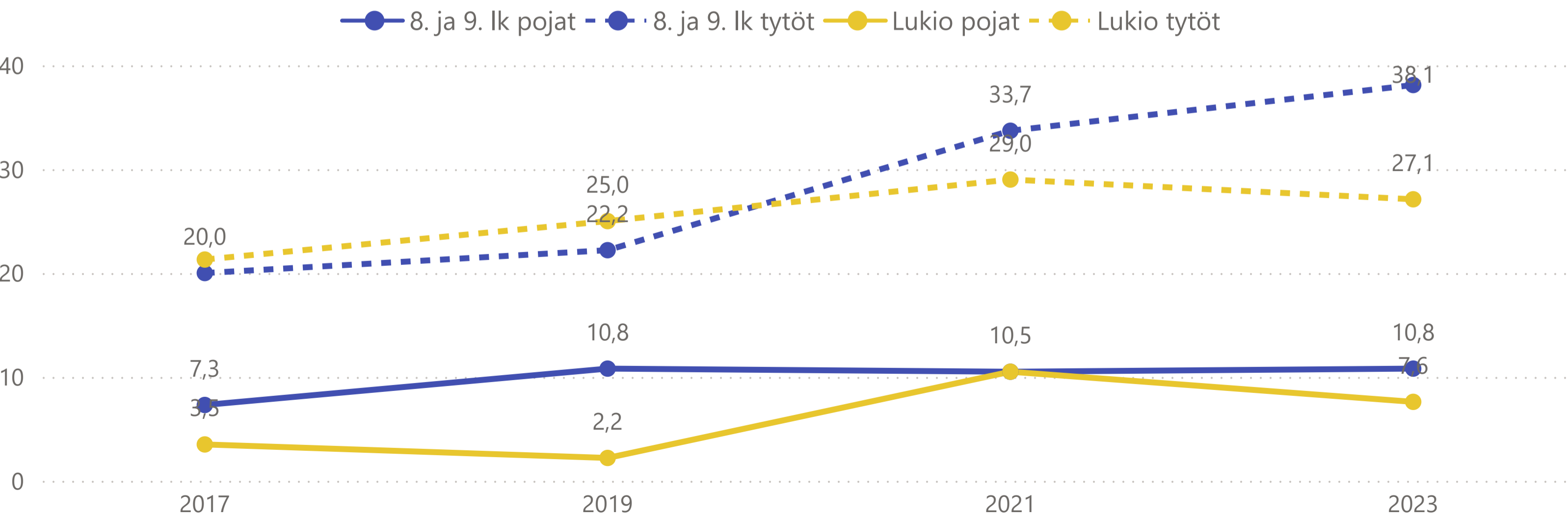
MIELENTERVEYS

Mielenterveyspulmat

Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, % vastaajista

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % vastaajista

Mielialaan liittyvät ongelmat ovat lisääntyneet viime vuosina merkittävästi 4. ja 5. luokan oppilailla. Sukupuolten välinen ero on olemassa, mutta ilmiö yleistyy sekä tytöillä sekä pojilla. Kaarinan tulos (27,5 %) oli vuonna 2023 selvästi heikompi kuin Varsinais-Suomessa (23,4 %) keskimäärin, Paimiossa (22,0 %), Liedossa (20,2 %) tai Turussa (22,2 %).

Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana -indikaattori perustuu kysymykseen: miten seuraavat väittämät ovat pitäneet paikkansa kohdallasi kahden viime viikon aikana? 1) olin epätoivoinen tai onneton, 2) en nauttinut mistään, 3) olin niin väsynyt, että istuin vaan paikallani tekemättä mitään, 4) oli vaikeaa ajatella kunnolla tai keskittyä, 5) ajattelin, että kukaan ei pidä minusta, 6) ajattelin, että en voi koskaan olla yhtä hyvä kuin muut lapset. Vastausvaihtoehdot: 1) pitää paikkansa (1 piste), 2) silloin tällöin (0 pistettä), 3) ei pidä paikkansa (0 pistettä). Indikaattorissa ovat mukana vähintään yhden pisteen saaneet vastaajat.

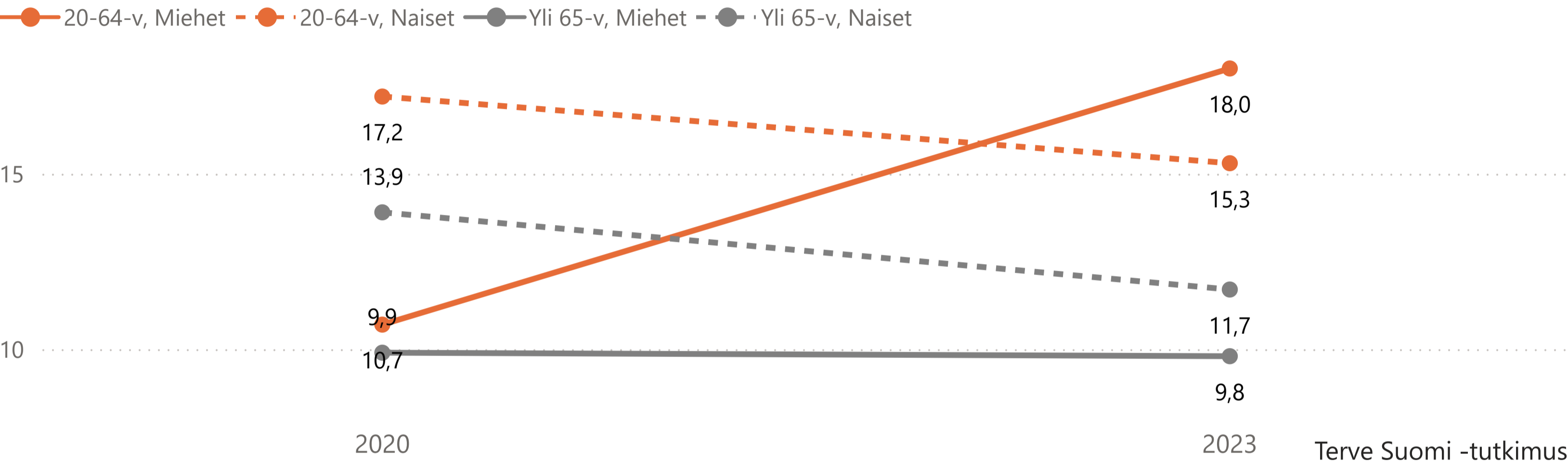
Yläkoulun 8. ja 9. luokan oppilailla ja lukiolaisilla mielenterveyden pulmia kuvataan indikaattorilla kohtalaisesta tai vaikeasta ahdistuneisuudesta. **Erityisesti tyttöjen kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on viime vuosina selvästi lisääntynyt. Tilanne on Kaarinassa 8. ja 9. luokan oppilaiden osalta on heikompi kuin lähikunnissa, Varsinais-Suomessa ja koko maassa. Lukiolaisten osalta tilanne on parempi.**

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus -Indikaattorin kysymyksessä kysytään kuinka usein seuraavat ongelmat ovat vaivanneet sinua lomakkeen täyttöä edeltäneen kahden viikon aikana: 1. Hermostuneisuuden, ahdistuneisuuden tai kireyden tunne, 2. Kyvyttömyys lopettaa huolehtiminen tai pitää se kurissa, 3. Liiallinen huolestuneisuus erilaisista asioista, 4. Vaikeus rentoutua, 5. Niin levoton olo, että on vaikea pysyä aloillaan, 6. Taipumus harmistua tai ärsyntyä helposti, 7. Pelko siitä, että jotakin kauheaa saattaisi tapahtua. Vastauksista muodostuu pistemäärä, joka kuvaa ahdistuneisuuden vakavuutta. Mittari seuloo mm. ahdistuneisuushäiriöitä kuten paniikkihäiriö, sosiaalisten tilanteiden pelko ja traumaperäistä stressihäiriötä.

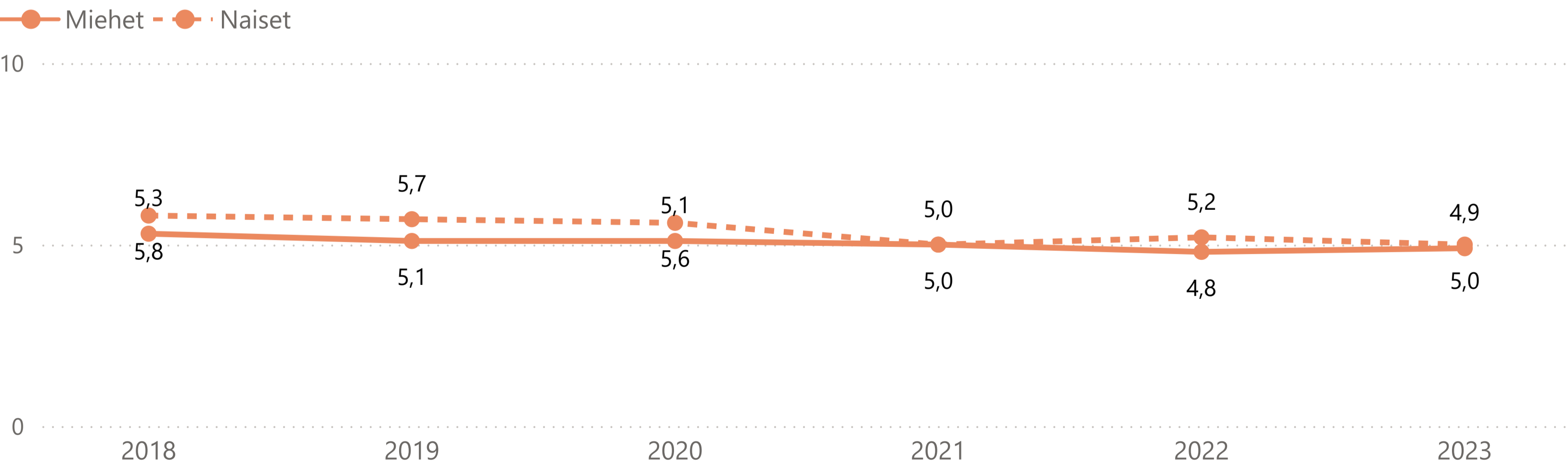
MIELENTERVEYS

Mielenterveyspulmat

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus, % ikäryhmästä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-vuotiaat, % ikäryhmästä

Psyykkinen kuormittuneisuus on lisääntynyt Kaarinassa erityisesti työikäisillä miehillä, kun taas naisilla vähentynyt. Terve Suomi - tutkimus toteutettiin vuonna 2023 myös Salossa ja Turussa. Salolaisista yli 20-vuotiaista 16,4 prosenttia oli psyykkisesti merkittäväällä tavalla kuormittunut ja turkulaisista 21,4 prosenttia.

Mielen hyvinvointi rakentuu kuntalaisen arjessa. Kunta voi tukea asukkaidensa mielen hyvinvointia esimerkiksi tukemalla elämänhallintaa, vahvistamalla sosiaalista tukea ja osallisuutta, tarjoamalla tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta koulussa sekä lisäämällä lähiympäristöjen viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Kunta voi palveluillaan ja yhteisöllisyyttä tukemalla vahvistaa myös työssäkäyvien kuntalaisten mielen hyvinvointia ja tukea tasapainoa työn ja perhe-elämän sekä vapaa-ajan tarpeiden välillä. On myös tärkeää, että kunta tekee sellaisia päätöksiä, jotka vähentävät syrjintää ja epätasa-arvoa. (THL: Tutkimuksesta tiiviisti 20/2024.)

Psyykkistä kuormittuneisuutta kartoitettiin kysymyspatterilla, joka muodostuu viidestä kysymyksestä, jotka kartoittavat ahdistuneisuutta, masentuneisuutta ja positiivista mielialaa. Merkittävä psyykkinen kuormittuneisuus viittaa siihen, että henkilöllä on mieliala- tai ahdistuneisuushäiriö tai jokin muu mielenterveyshäiriö. Indikaattori kuvaa mielenterveyshäiriöiden yleisyyttä alueella. Mielenterveyshäiriöt ovat yleisiä ja heikentävät elämänlaatua enemmän kuin useimmat ruumiilliset sairaudet. Mielenterveyshäiriöt lisäävät myös riskiä sairastua muihin sairauksiin, kuten sydän- ja verisuonisairauksiin ja masennukseen. Mielenterveyshäiriöt heikentävät toimintakykyä ja ovat suurin työkyvyttömyyttä aiheuttava sairausryhmä.

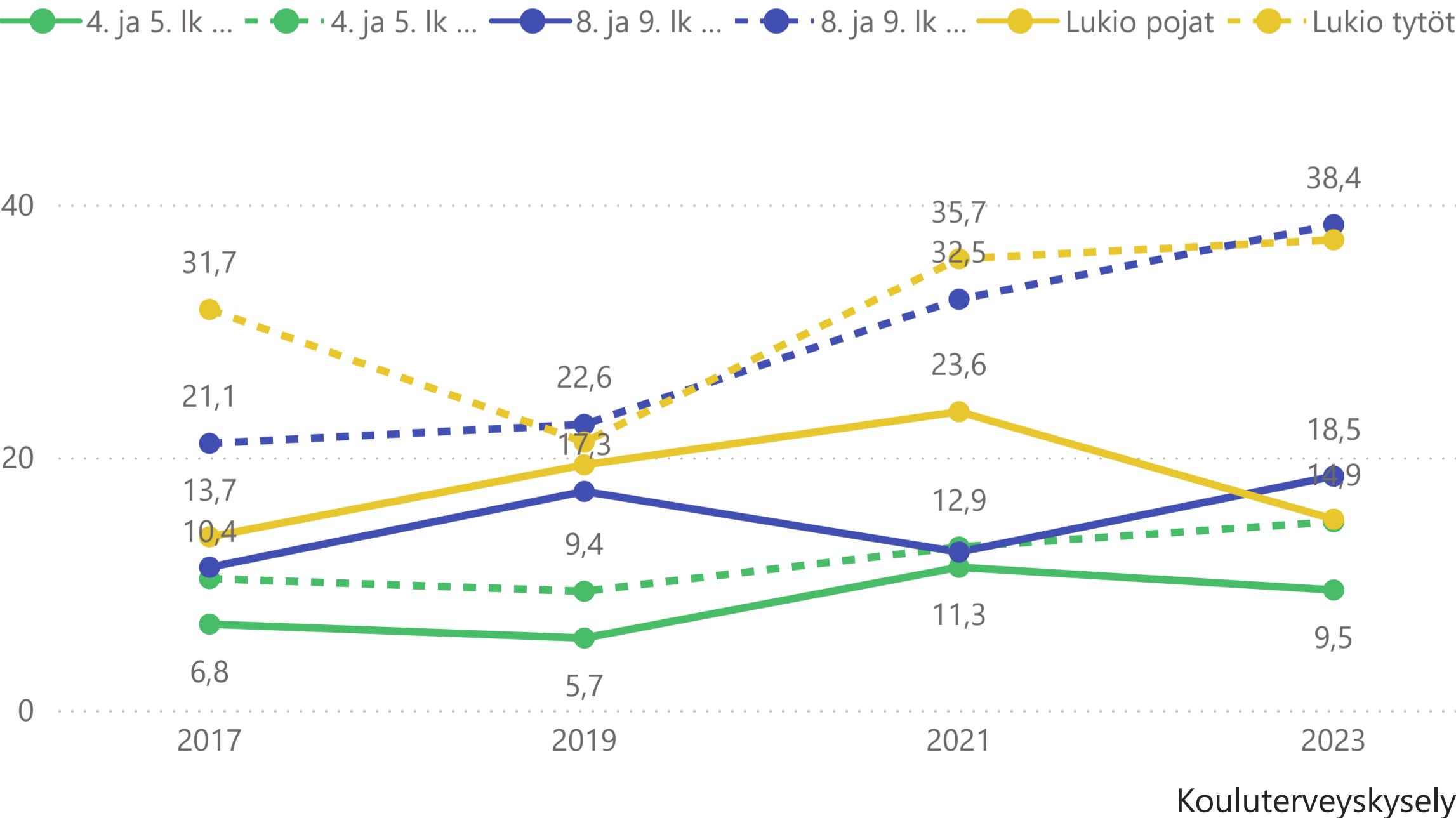
Kaarinassa työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus työikäisestä väestöstä on pysynyt viime vuosina tasaisena noin viidessä prosentissa. Yleisin syy työkyvyttömyyseläkkeille on mielenterveysperustainen.

TERVEELLISET ELINTAVAT

Koettu terveydentila

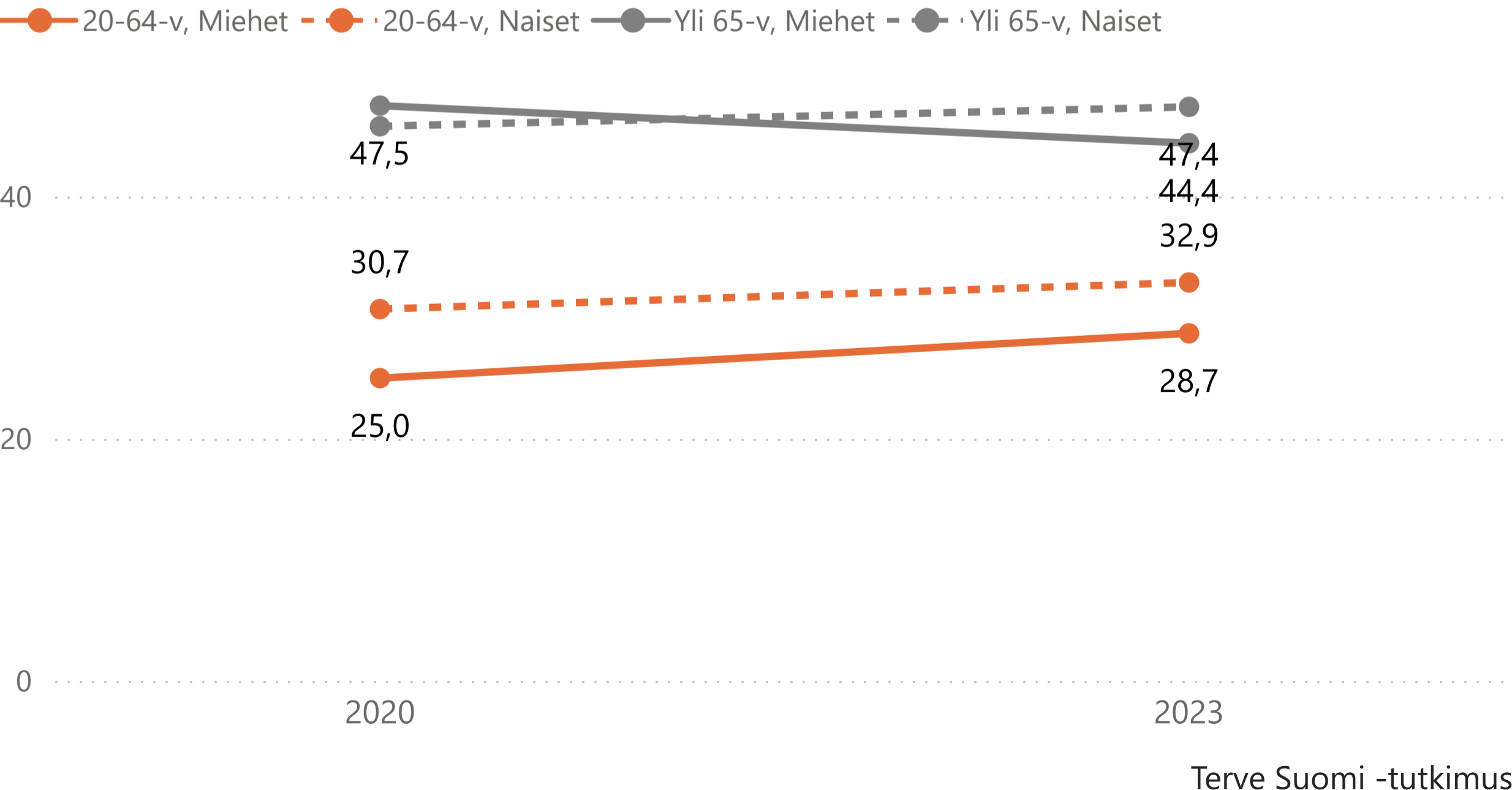
Lähes 40 prosenttia 8. ja 9. luokan ja lukion 1. ja 2. vuoden tytöistä koki terveytensä keskitasoiseksi tai huonoksi. Kokemus huonosta terveydentilasta on yleistynyt viime vuosina. Vielä vuonna 2019 vain noin 20 prosenttia tytöistä koki terveydentilansa keskinkertaisesti tai huonoksi. Mielenterveyteen liittyvät haasteet ovat lisääntyneet vastaavalla tavalla, mikä todennäköisesti selittää kokemusta terveydentilasta.

Kokee terveydentilansa keskikertaiseksi tai huonoksi, % vastaajista

Työikäisistä kaarinalaisista 31 prosenttia koki terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi vuonna 2023. Sukupuolten välillä on eroja siten, että naiset kokivat useammin terveydentilansa heikoksi. Vuoden 2020 tuloksiin verrattuna tilanne on hieman heikentynyt Kaarinassa. Terve Suomi -tutkimuksen mukaan salolaisista yli 20-vuotiaista 33,1 prosenttia koki terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi ja turkulaisista 33,8 prosenttia.

Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokeneiden osuus, % ikäryhmästä

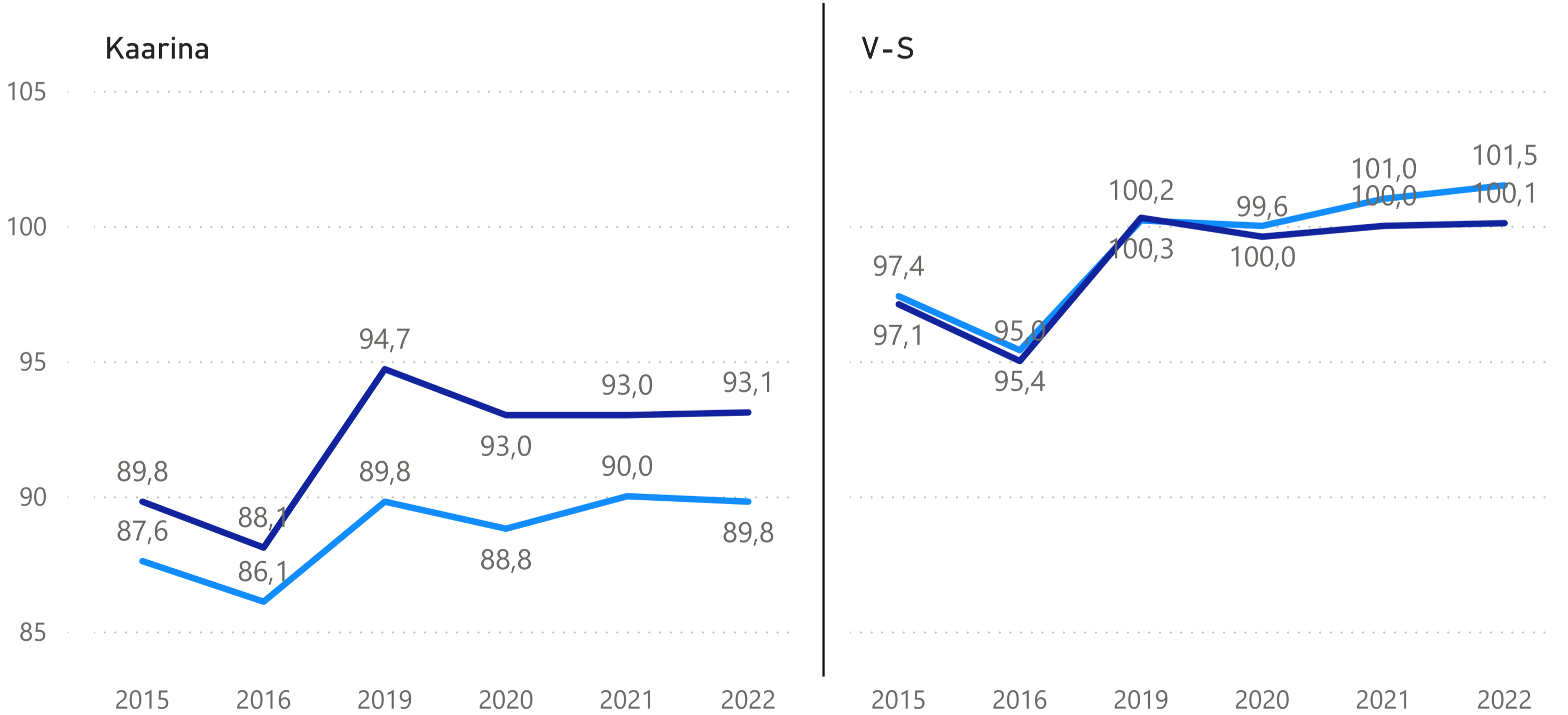
TERVEELLISET ELINTAVAT

Sairastavuus ja ennenaikaiset kuolemat

Sairastavuusindeksi koostuu kymmenestä erillisestä sairausryhmittäisestä osaindeksistä, jotka **kuvaavat kyseisten sairauksien yleisyyttä alueen väestössä. Indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempää on sairastavuus tällä alueella.** Ikävakioitu indeksi kuvaa sitä osaa alueiden välisistä eroista, joka ei johdu ikärakenteiden erilaisuudesta. Ikävakioimaton indeksi puolestaan heijastaa paremmin alueen sairastavuustaakkaa ja esimerkiksi sen aiheuttamaa palvelujen tarvetta verrattuna koko maan tasoon. Indikaattorissa huomioitavat sairausryhmät ovat: syövät, sepelvaltimotauti, aivoverisuonitaudit, tuki- ja liikuntaleinsairaudet, vakavat mielenterveyden häiriöt, tapaturmat, muistisairaudet, keuhkosairaudet, diabetes, alkoholisairaudet. **Kaarinan väestö oli sekä ikävakioituna että ikävakioimattomana terveempää kuin koko maassa.**

Sairastavuusindeksi

● THL-sairastavuusind, ikävakioimaton ● THL-sairastavuusind, ikävakioitu

PYLL-indeksi on terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin mittari, joka kuvaa ennen 80 ikävuotta tapahtuneiden kuolemien takia menetettyjen elinvuosien lukumäärää väestössä 100 000 asukasta kohti.

Indikaattorilla kuvataan ehkäistävissä olevaa ennenaikaista kuolleisuutta ja sen vuoksi menetettyjä elinvuosia. Indikaattori siis korostaa nuorella iällä tapahtuvien kuolemantapausten merkitystä. Olennaista indikaattorissa on, että juuri näitä kuolemia voitaisiin ehkäistä.

PYLL-indeksi

Kunta Vuosi	Kaarina			V-S		
	miehet	naiset	yhteensä	miehet	naiset	yhteensä
2019	5883	3912	4896	7149	3922	5554
2020	5778	4457	5116	6879	3756	5337
2021	5448	3987	4723	7060	3655	5377
2022	5324	4363	4840	6978	3812	5418
2023	5772	3493	4613	7228	3864	5571

Menetetyt elinvuodet (PYLL = Potential Years of Life Lost) -indeksi muodostetaan laskemalla ensin kuolemistodennäköisyys jokaisessa ikäryhmässä jakamalla kuolemantapausten lukumäärä kyseisen ikäryhmän koolla. Saatu luku kerrotaan menetettyjen elinvuosien määrällä (esim. 0-vuotiaana kuolleen arvioidaan menettävän 80 vuotta, 20-vuotiaana kuolleen 60 vuotta jne.). Näistä ikäryhmittäisistä luvuista lasketaan painotettu summa käyttäen painoina alle 80-vuotiaiden ikärakennetta koko maassa, jotta alueiden erilaiset ikärakenteet eivät vääristä vertailua. Lopuksi kerrotaan saatu luku 100 000:lla. Laskenta on tehty THL:lla.

TERVEELLISET ELINTAVAT

Liikkuminen

Etäisyys perusopetuksen alakouluista, % 7-12-vuotiaista

Kysymys	2019	2020	2021	2022	2023
Ala-asteen etäisyys enint 250 m, %	4,3	5,1	5,0	5,3	8,6
Ala-asteen etäisyys enint 500 m, %	15,4	17,3	18,0	17,5	23,8
Ala-asteen etäisyys enint 1000 m, %	50,7	52,4	52,0	53,3	61,3
Ala-asteen etäisyys enint 2000 m, %	93,0	92,9	93,0	93,3	96,0
Ala-asteen etäisyys enint 3000 m, %	98,4	98,3	98,0	98,4	98,4
Ala-asteen etäisyys enint 5000 m, %	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9

Etäisyys perusopetuksen yläkouluista, % 13-15-vuotiaista

Kysymys	2019	2020	2021	2022	2023
Ylä-asteen etäisyys enint 250 m, %	0,8	0,5	1,0	0,7	2,5
Ylä-asteen etäisyys enint 500 m, %	2,9	2,4	3,0	3,0	7,4
Ylä-asteen etäisyys enint 1000 m, %	26,0	25,0	26,0	26,6	42,1
Ylä-asteen etäisyys enint 2000 m, %	37,0	36,1	37,0	37,9	45,2
Ylä-asteen etäisyys enint 3000 m, %	44,7	43,5	44,0	45,9	51,8
Ylä-asteen etäisyys enint 5000 m, %	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0

Etäisyys päivittäistavarakauppaan, % ikääntyneistä

Kysymys	2019	2020	2021	2022	2023
Kauppaan enint 1000 m	65,6	72,1	71,0	73,9	74,5
Kauppaan enint 2000 m	90,8	93,0	93,0	93,1	93,0
Kauppaan enint 250 m	14,3	15,1	15,0	16,9	18,0
Kauppaan enint 500 m	34,8	38,1	37,0	39,0	41,7
Kauppaan enint 5000 m	99,5	99,5	100,0	99,5	99,6

Kaarinan maankäytön keskipitkän aikavälin ohjelmointi on parhaillaan käynnissä. Tässä ohjelmassa päätetään, mihin alueille ja missä laajuudessa erilaisia toimenpiteitä (maanhankinta, yleiskaavoitus, asemakaavoitus) tullaan seuraavan noin kahdeksan vuoden aikana toteuttamaan. Ohjelman laadinnassa huomioidaan yhtenä tärkeimpänä lähtökohtana yhdyskuntarakenteen eheys. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, miten uusi asuminen sijoittuu suhteessa jo olemassa olevaan asumiseen sekä palveluihin: päiväkotiin, kouluihin ja joukkoliikenteen pysäkkeihin. **Tavoitteena Kaarinan maankäytön suunnittelussa on, että tärkeimmät lähipalvelut olisivat saavutettavissa noin 15 minuutin kävelymatkan päässä uudesta asumisesta.**

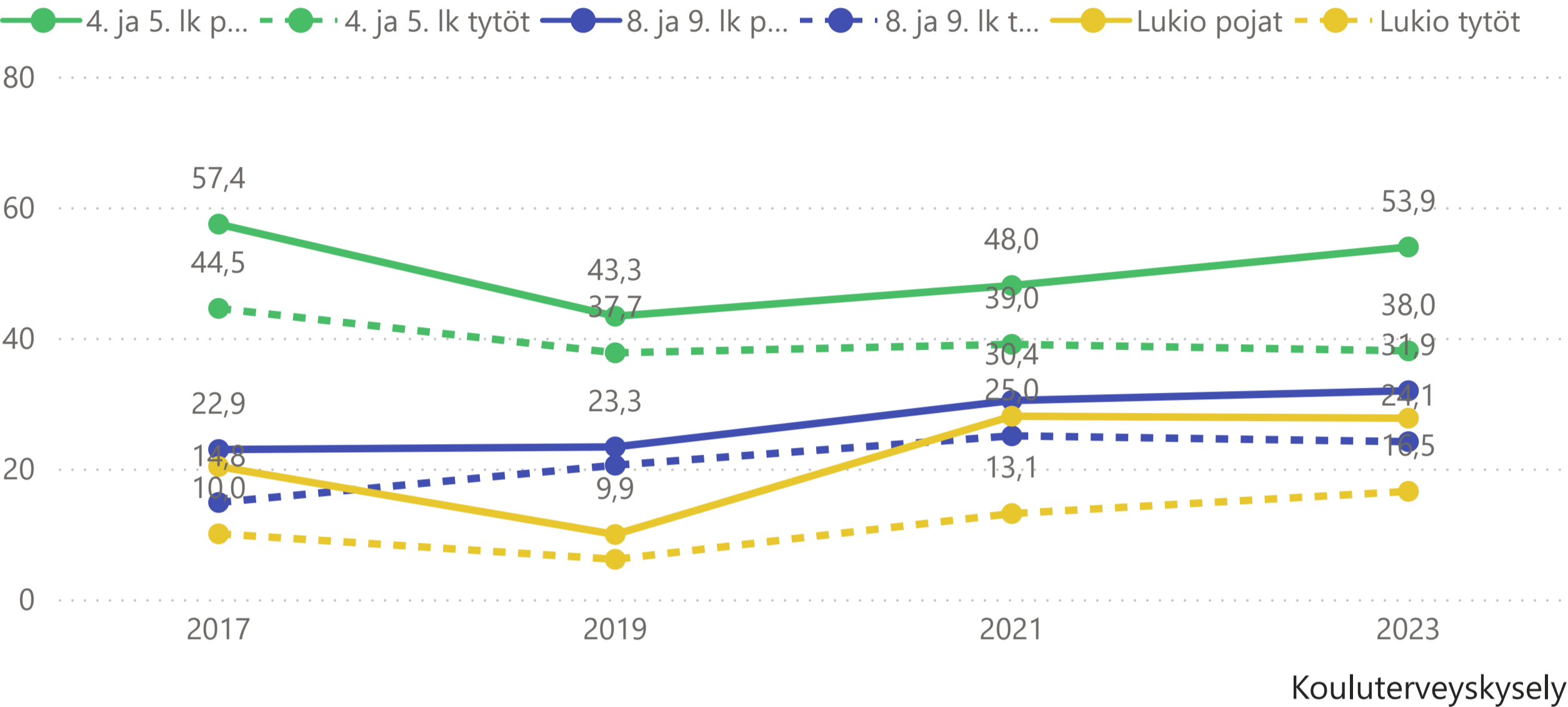
Arkisen lähiympäristön toimivuudella on merkittäviä vaikutuksia terveyteen. Lyhyiden etäisyyksien ohella kävelyn ja pyöräilyn ympäristöjen tulee olla sellaisia, että ne rohkaisevat ja houkuttelevat liikkumaan monipuolisesti ja säännöllisesti. **Kävely- ja pyöräilyväylät voidaan mieltää kaupungin eniten käytetyiksi liikuntapaikoiksi.** Asukkaiden terveyttä ja turvallisuutta parantaakseen Kaarinan kaupunki on laatinut kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman, jossa on asetettu toimenpiteitä kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi.

Sivun taulukoissa esitellyillä etäisyyksillä tarkoitetaan linnuntie-etäisyyksiä alakouluun, yläkouluun ja päivittäistavarakauppaan eri ikäryhmiä koskien.

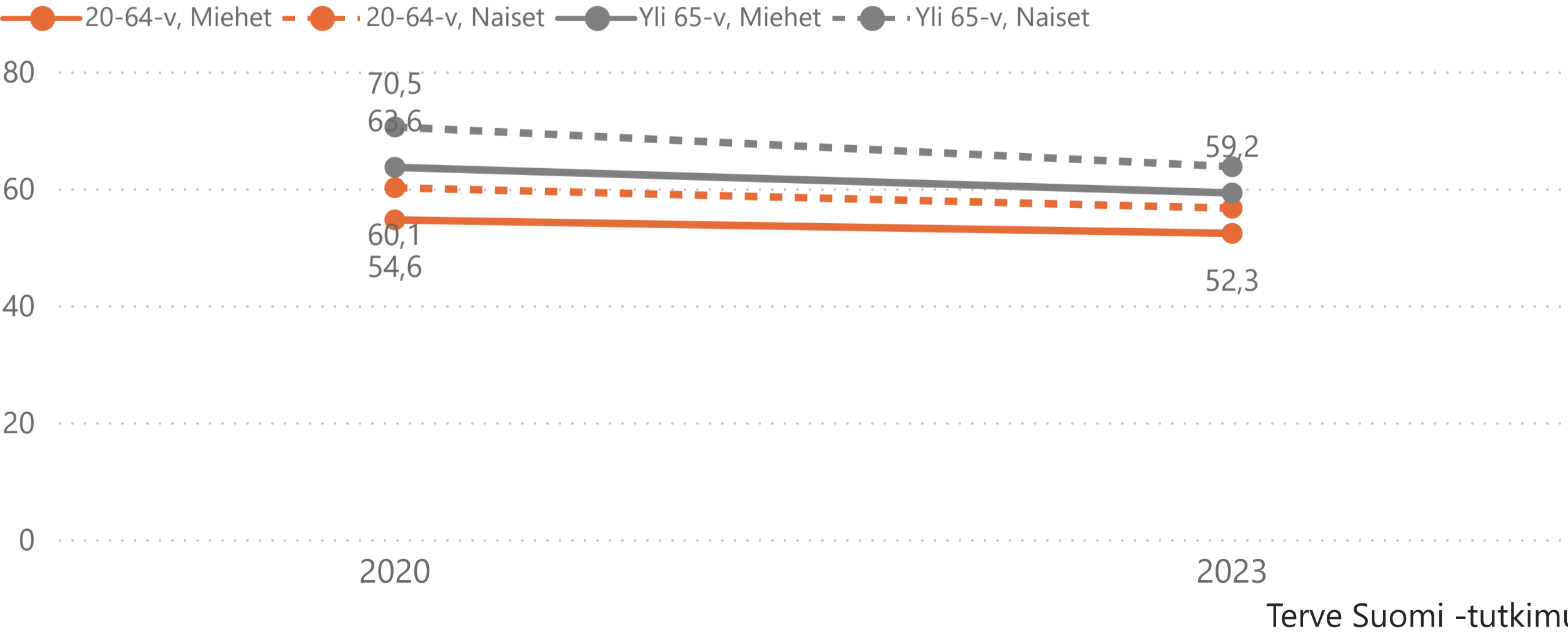
TERVEELLISET ELINTAVAT

Liikkuminen

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % vastaajista

Terveysliikuntasuositusten mukaan liian vähän liikkuvien osuus, % ikäryhmästä

Kaiken kaikkiaan liikkuminen on lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä Kaarinassa. Kouluterveyskyselyn ja Terve Suomi -tutkimuksen osoittamat luvut ovat edelleen korkeita, mutta suunta on oikea. Vähintään tunnin päivässä liikkuvien indikaattori kuvaa sitä lasten ja nuorten joukkoa, jotka liikkuvat riittävästi. **Vuodesta 2019 lähtien riittävästi liikkuvien lasten osuus on ollut kasvava Kaarinassa.** Tutkimuksen nuorimmat ikäryhmät liikkuvat ahkerimmin ja vanhimmat vähiten. Kaikissa ikäryhmissä pojat liikkuvat tyttöjä enemmän. Kaarinassa riittävästi liikkuvia on enemmän kuin Varsinais-Suomessa ja koko maassa keskimäärin. **Kaarinalaisesta työikäisestä väestöstä 54,6 prosenttia liikkui liian vähän vuonna 2023.** Tilanne on kuitenkin hieman parantunut vuodesta 2020, jolloin liian vähän liikkuvia oli 57,5 prosenttia. **Myös yli 65-vuotiaiden tilanne on parantunut vuosien 2020 ja 2023 välillä.** Terve Suomi -tutkimus vuodelta 2023 kertoo, että salolaiset ja turkulaiset ovat kaarinalaisia aktiivisempia liikkujia niin työikäisessä kuin ikääntyneessäkin väestössä.

Kaarinassa on kuluneen valtuustokauden aikana lisätty ohjattua ryhmäliikuntaa sekä työikäisille että soveltaville ryhmille. Elintapaohjaus ja liikuntaneuvonnan seudullinen koulutus on aloitettu 2024 yhteistyössä kuntien ja Varhan kanssa. Pilottikunnat ovat aloittaneet 2024 ja Kaarina liittyy mukaan vuonna 2025. Vuonna 2023 julkaistiin Viherpalveluohjelma vuosille 2023-2032. Ohjelma on toimintasuunnitelma palveluiden kehittämiseksi kaupungin omistamille tai hallinnoimille viheralueille sekä ulkoilu- ja lähiliikuntapaikoille. Vuonna 2024 on aloitettu myös liikuntastrategian kokoaminen.

Kaarinan uudet liikuntapaikat vuosina 2021-2024

Vuonna 2021 saneerattiin Keskusliikuntapuiston yleisurheilukenttä. Saneerauksen yhteydessä kentän reunaan rakennettiin uusi ulkokuntosali. Lisäksi Valkeavuoren tulevalle kampusalueelle rakennettiin uusi hiekkatekonurmi.

Vuoden 2022 alussa otettiin käyttöön Valkeavuoren uusi palloiluhalli. Lisäksi rakennettiin hiekkatekonurmi Hovirintaan ja kunnostettiin Rungon koulun kentän tekonurmi. Harvaluodon virkistysalueelle valmistui kesällä 2022 uusi frisbeegolf-rata. Hovirinnan kuntoradan yhteyteen rakennettiin kuntoportaat ja samalla kuntoradan pinta uudistettiin. Lisäksi kuntoportaiden molempiin päihin asennettiin ulkokuntoiluvälineitä.

Vuonna 2023 uudistettiin Keskusliikuntapuiston lämmitettävä hiekkatekonurmi 2 ja rakennettiin kokonaan uusi hiekkatekonurmi 5. Tammukkakujalle rakennettiin uusi hiekkakenttä korvaamaan Piispanlähteen lastentalon kentän paikalle noussutta väistötilaa. Vaparin juoksurata sai uuden pinnoitteen. Kesämäen kentän yhteyteen asennettiin ulkokuntoilulaitteita ja Littoisten urheilukentälle asennettiin ulkokuntosali. Korvenmäen kuntorata kunnostettiin Piikkiössä ja Nunnan kuntorata Littoisissa. Keskusliikuntapuistoon hankittiin uusi jääkiekkokaukalo.

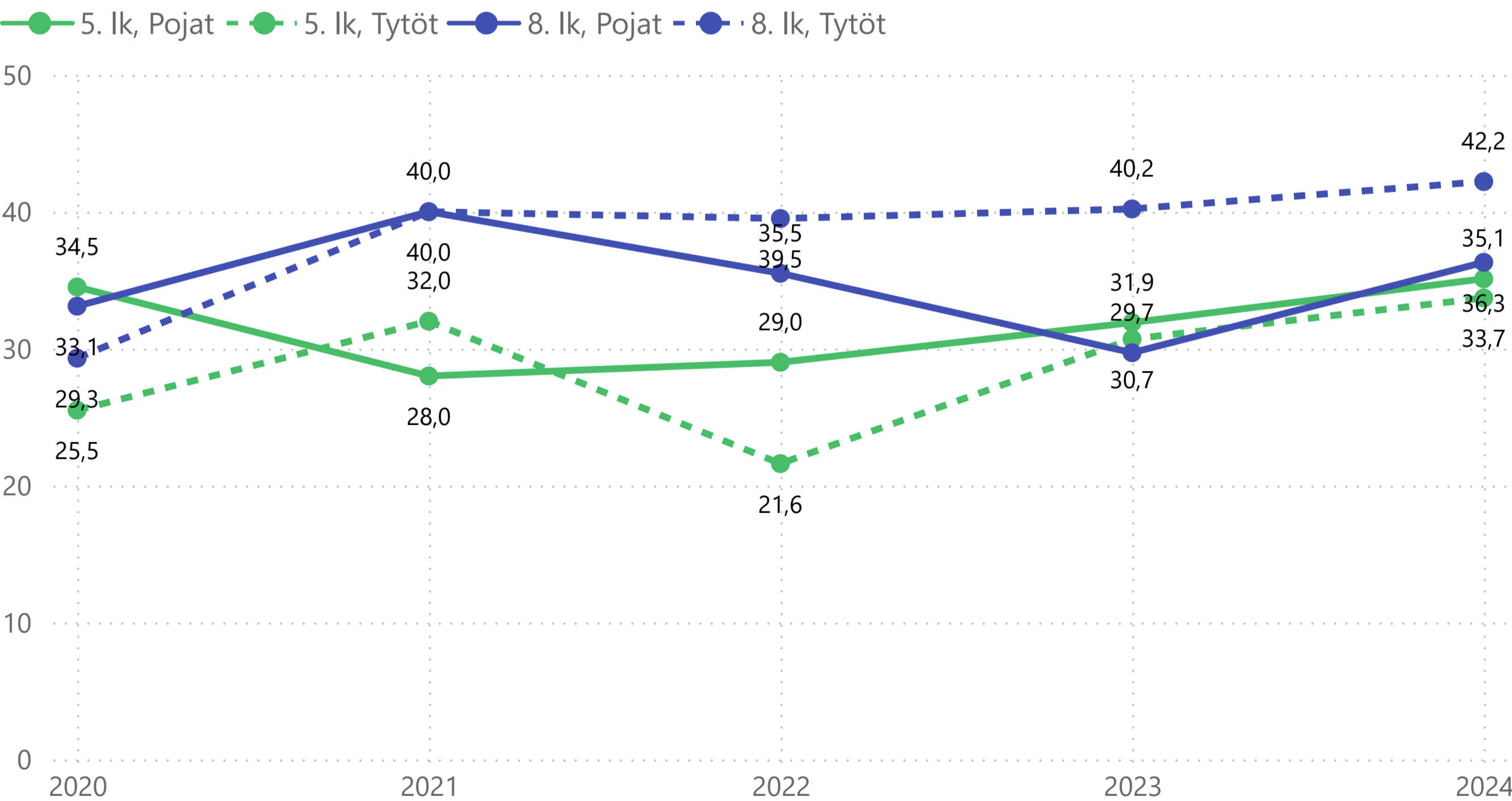
Vuonna 2024 avattiin terveyskeskuksen uusi esteetön kuntosali. Vuoden lopussa valmistui skeittiparkki Aapiskujalle ja Keskusliikuntapuiston uusi lämmitettävä hiekkatekonurmi 3. Ulkokuntoiluvälineitä asennettiin Empoon, Raadelmaan ja Lähteenmäkeen. Littoisten kentälle hankittiin uusi jääkiekkokaukalo.

TERVEELLISET ELINTAVAT

Liikkuminen

Yli 40 prosentilla 8. luokan tytöistä on fyysinen toimintakyky heikko. Tyttöjen tulos on pysynyt viime vuosina ennallaan, kun taas poikien tilanne on parantunut. Vuonna 2023 8. luokan pojista 29,7 prosenttia oli heikossa fyysisessä kunnossa. Indikaattori ilmaisee prosenttiosuuden niistä 5. ja 8. luokan oppilaista, jotka kuuluvat heikoimpaan kolmannekseen fyysisen toimintakyvyn tasoa mittaavissa Move-mittauksissa. Indikaattori soveltuu peruskouluikäisten lasten ja nuorten toimintakyvyn arviointiin. **Alimpaan kolmannekseen kuuluvilla fyysinen toimintakyky on heikko. Se muodostaa riskin henkilön terveydelle ja kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille.** Henkilöllä on vaikeuksia selviytyä väsymättä arjen fyysistä toimintakykyä vaativista toiminnoista. Alhainen toimintakyky voi johtaa haasteisiin myös akateemisessa menestymisessä ja oppimisessa. Heikko toimintakyky voi myös vähentää vapaa-ajan liikkumista sekä ohjattuun liikuntaharrastus-toimintaan osallistumista.

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE-mittaus), % oppilaista, joilla on heikko fyysinen toimintakyky

Kokonaisuutena Move! -testien tuloksissa on huomattavissa, että vuoden 2024 tulokset ovat keskimääräisesti heikolla tasolla verrattuna muihin 2020-luvun testeihin. Etenkin 5. luokan poikien tuloksissa on todella suurta muutosta heikompaan tulostasoon, kun heistä 35 prosentilla on fyysinen toimintakyky mahdollisesti haitallisella tasolla. Vuosi 2024 oli vastaava kuin vuosi 2018, jolloin kaikissa vertailuryhmissä vähintään kolmannes oli fyysiseltä toimintakyvyltään haitallisella tasolla. Pojat ovat olleet tältä osalta paremmassa kunnossa, mutta seuraavat vuoden osoittavat nouseeko myös poikien osuus tältä osin lähemmäs 40 prosenttia koko ikäluokasta.

Kokonaistulosten vertailussa on kuitenkin huomioitava, että tuloksissa on tapahtunut myös ikäluokkakokoista kehitystä parempaan fyysiseen toimintakuntoon. Vuoden 2020 viidennen luokan pojat olivat pitkän ajan vertailussa heikommalla tasolla verrattuna muihin vuosien 2019–2024 viidennen luokan oppilaisiin. Saman ikäluokan 8. luokan testit sujuivat kuitenkin keskimääräisesti paremmin kuin muilla vuosien 2018–2024 oppilailla, lukuun ottamatta vuoden 2019 kahdeksannen luokan oppilaita. Tyttöjen osalta on 5. luokan oppilaiden osalta huomattavissa todella suurta ikäluokkakokoista vaihtelua niin parempaan kuin huonompaan suuntaan testivuosien aikana. Huolimatta siitä, missä fyysisessä kunnossa tytöt ovat olleet viidennellä luokalla, on heidän toimintakykynsä heikentynyt merkittäväällä tavalla kahdeksanteen luokkaan mennessä vuosien 2021–2024 aikana. Ennen Covid-19 pandemiaa 8. luokan tyttöjen yleiskunto oli merkittävästi paremmalla tasolla kuin epidemian jälkeisillä ikäluokilla.

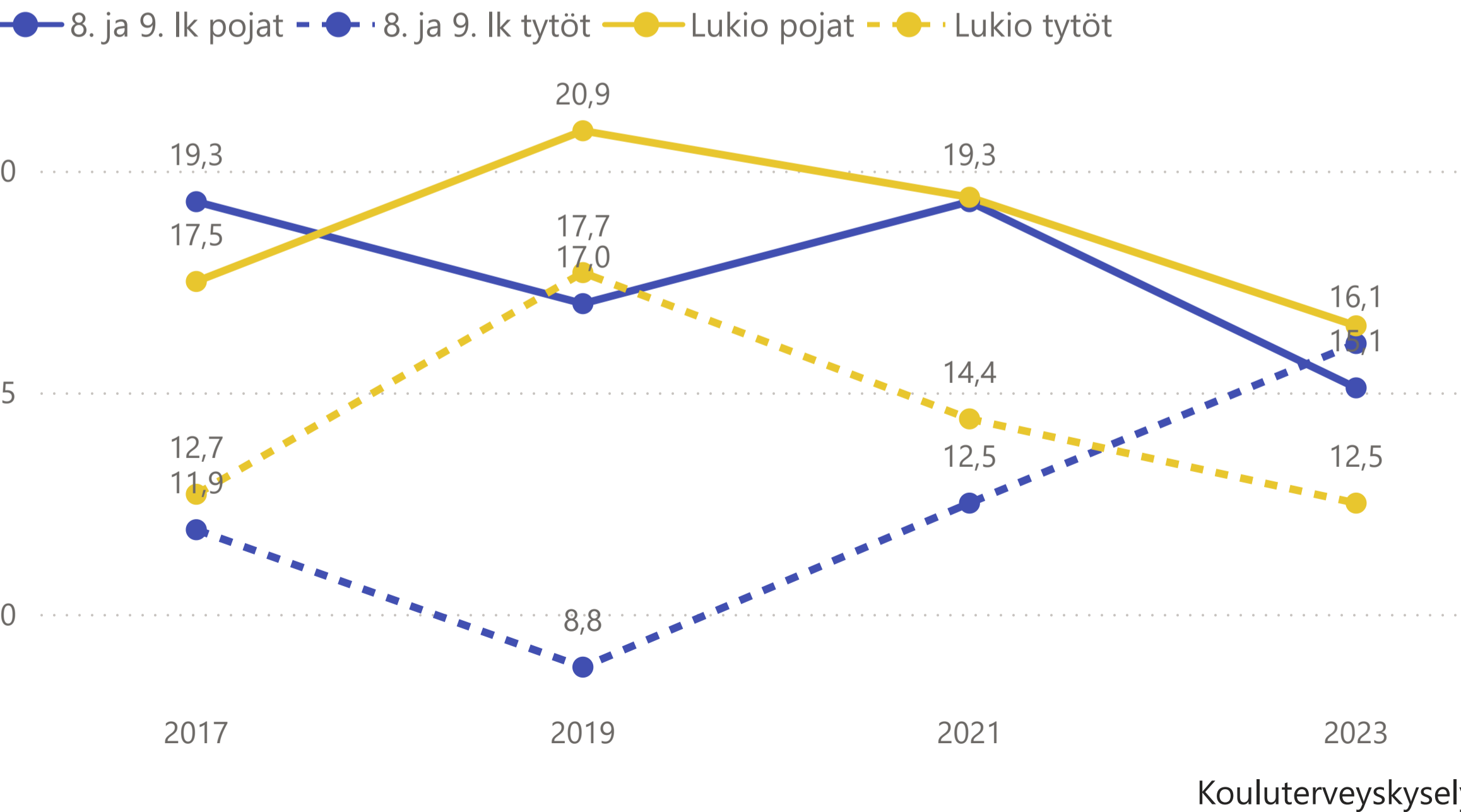
TERVEELLISET ELINTAVAT

Ravitsemus ja paino

Lukiolaisista aiempaa harvempi on ylipainoinen. Yläkoulun 8. ja 9. luokan tyttöjen ylipaino taas on yleistynyt Kaarinassa. **Kaarinassa ylipainoisia nuoria on vähemmän kuin Varsinais-Suomessa ja koko maassa keskimäärin.** Terveystietojen rekisteritietoihin perustuva indikaattori ylipainon yleisyydestä osoittaa, että ylipainoisuus on vuodesta 2019 lähtien hieman lisääntynyt.

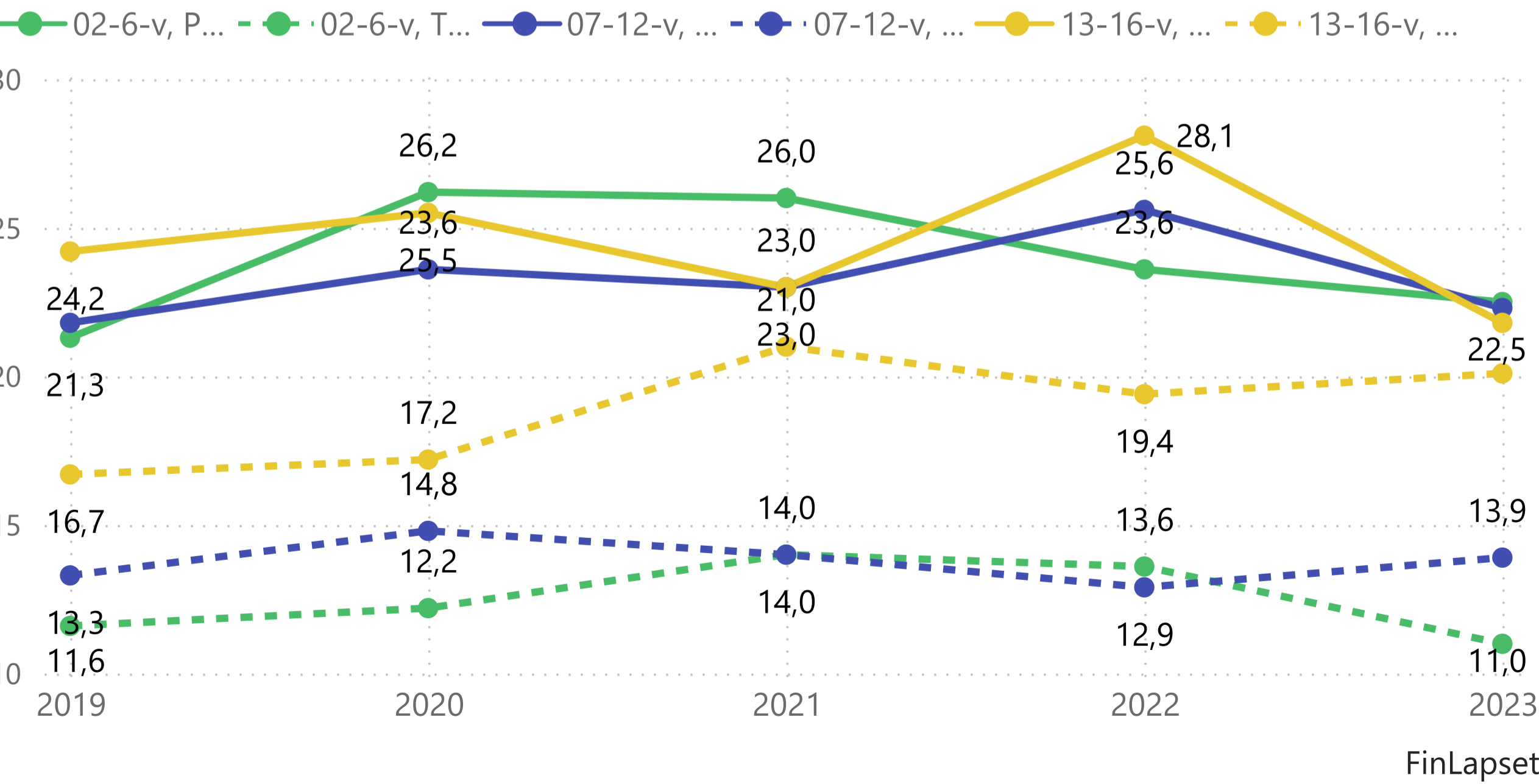
Ylipaino, % vastaajista -indikaattori ilmaisee painoindeksiin perustuen ylipainoisten osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa.

Ylipaino, % vastaajista

Ylipainon yleisyys, % ikäryhmästä -indikaattori ilmaisee Suomessa asuvien lasten ja nuorten ylipainon (ml. lihavuus) yleisyyden prosentteina vastaavan ikäisestä väestöstä, jolle on saatavilla pituus- ja painotieto kalenterivuoden ajalta. Tiedot on kerätty FinLapset-rekisteriseurannasta ja Perusterveydenhuolto-tilastosta.

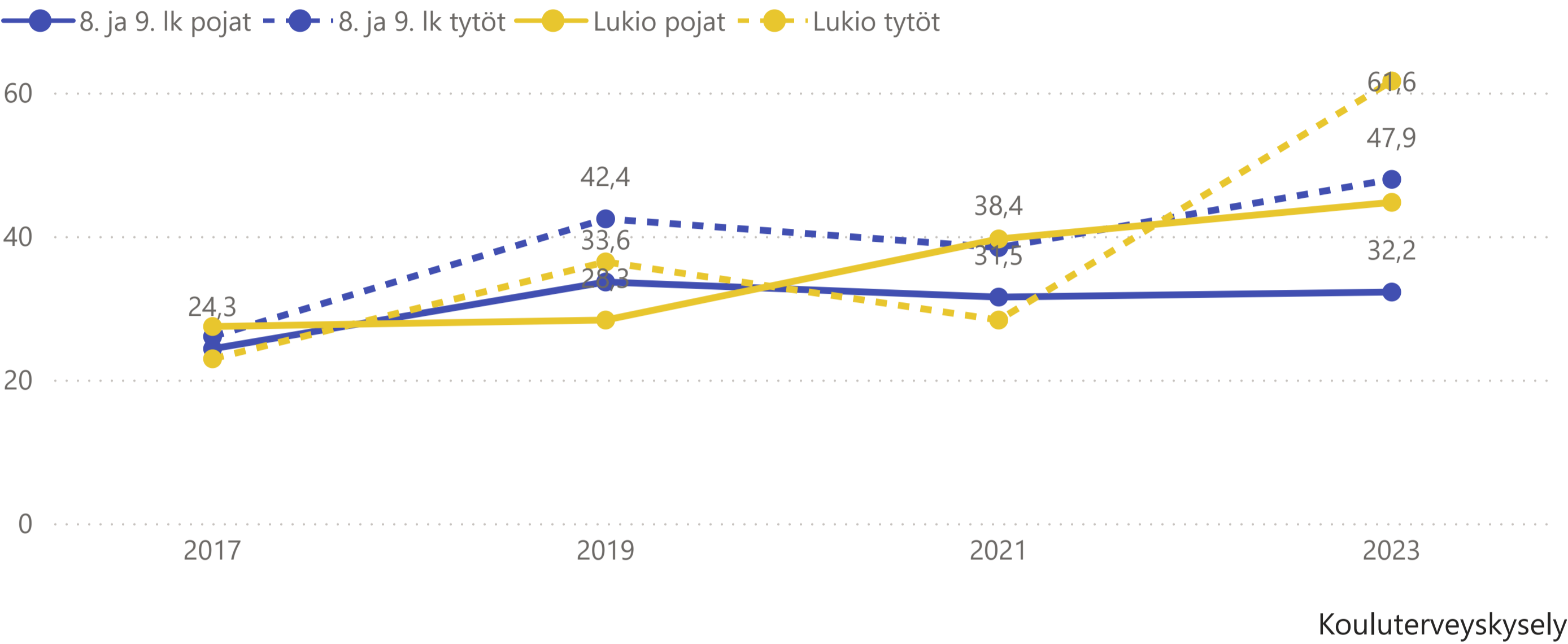
Ylipainon yleisyys, % ikäryhmästä

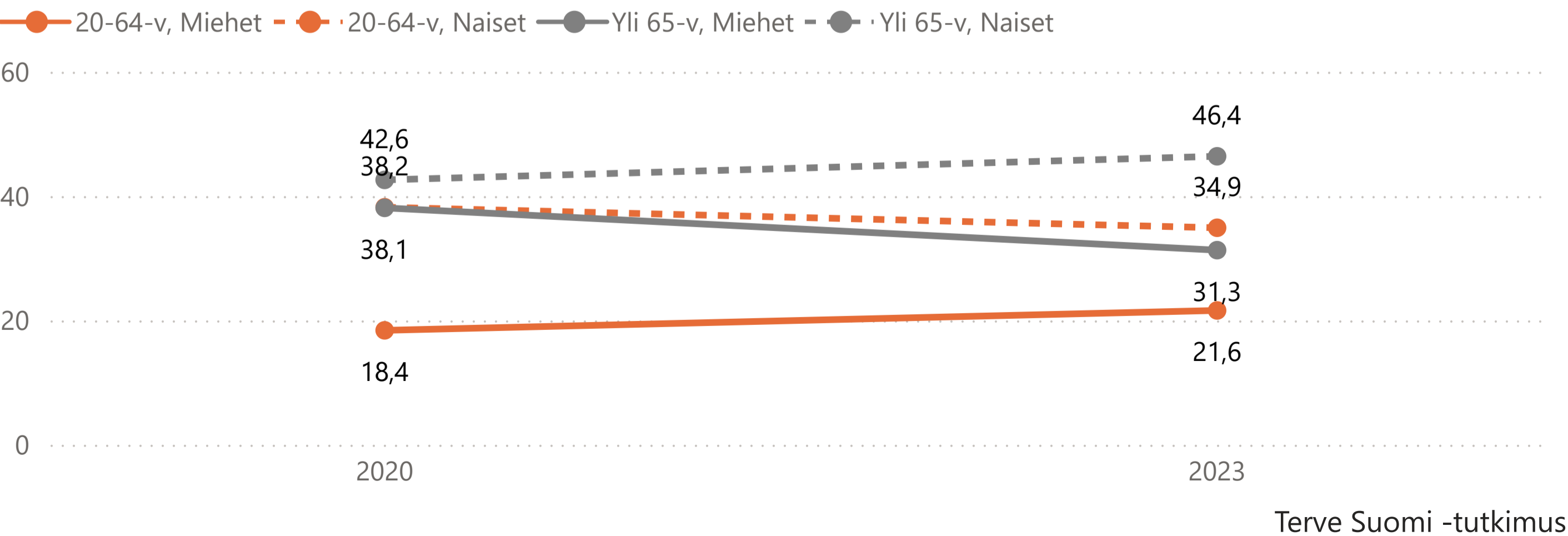
TERVEELLISET ELINTAVAT

Ravitsemus ja paino

Ei syö koululounasta päivittäin, % vastaajista

Useita kertoja päivässä kasviksia sekä hedelmiä ja marjoja syövien osuus, % ikäryhmästä

Niiden yläkoulun 8. ja 9. luokan ja lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuus, jotka jättävät koululounaan syömättä, on kasvanut vuodesta 2017 lähtien. Vuonna 2023 yli 60 prosenttia lukion tytöistä ei syönyt koululounasta päivittäin ja 8. ja 9. luokan oppilaista melkein puolet.

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka usein syöt seuraavia aterioita kouluviikon/opiskeluviikon aikana?". Kysymyksen osio: Koululounas. Vastausvaihtoehdot: 1) Viitenä päivänä, 2) 3-4 päivänä, 3) 1-2 päivänä, 4) En kertaakaan. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 2, 3 tai 4.

Kaarinassa toteutettiin vuonna 2024 kouluruokailun asiakastytytyväisyyskysely, jonka yhtenä kysymyksenä oli edellä esitelty kysymys koululounaan syömisestä. Kyselyssä 90 % oppilaista ilmoitti syövänsä koululounaan vähintään 3-4 päivänä tai 5 päivänä viikossa.

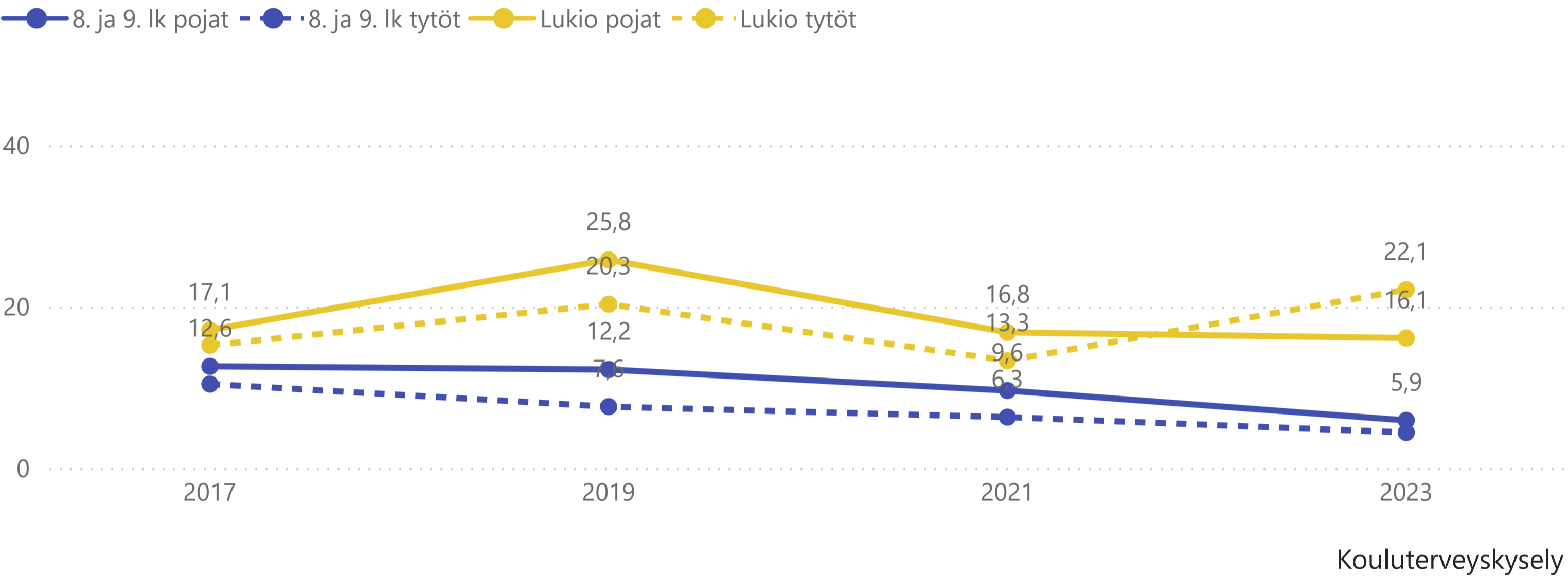
Ravitsemussuositukset suosittelevat kasviksien, hedelmien ja marjojen syömistä päivittäin 500-800 grammaa päivässä. Useita kertoja päivässä kasviksia, hedelmiä ja marjoja syövien osuus mittaa kasvien, hedelmien ja marjojen käyttöä. **Yli 65-vuotiaista kaarinalaisista naisista noin 46 prosenttia ja työikäisistä noin 35 prosenttia syö päivittäin kasvikunnan tuotteita. Huolestuttavaa on se, että työikäisistä miehistä vain reilu viidennes saavuttaa suosituksen.** Indikaattori erottelee väestöstä ne, jotka syövät kasviksia, hedelmiä ja marjoja useita kertoja päivässä.

Kansallisten ravitsemussuositusten mukaan kasviksia, hedelmiä ja marjoja tulisi syödä useita kertoja päivässä. Ruoka-aineryhmänä ne muodostavat terveyttä edistävän ruokavalion perustan. Kasvien, hedelmien ja marjojen käyttöä tulee lisätä. Ne sisältävät runsaasti kuitua, vitamiineja ja kivennäisaineita sekä muita terveydelle hyödyllisiä bioaktiivisia yhdisteitä. Kasvikset, hedelmät ja marjat osana terveellistä ruokavaliota ja muita terveitä elintapoja, auttavat painonhallinnassa ja verenpaineen sekä kolesterolitason hallinnassa sekä edistävät suoliston terveyttä. Väestötasolla runsas kasvien, hedelmien ja marjojen käyttö muun muassa pienentää riskiä sairastua sydän- ja verisuonisairauksiin, aikuistyyppin diabetekseen sekä eräisiin syöpiin.

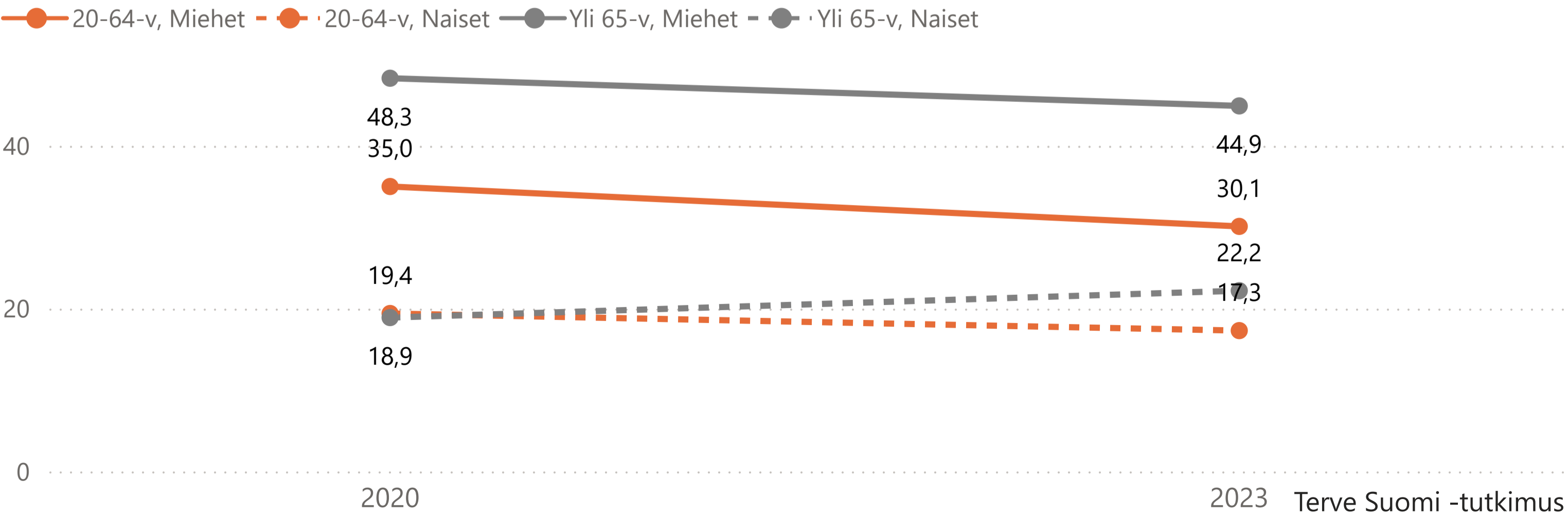
TERVEELLISET ELINTAVAT

Riippuvuudet

Tosi humalassa vähintään kerran viikossa, % vastaajista

Alkoholia liikaa käyttävien osuus, % ikäryhmästä

Suomalaisnuorten humalajuominen on vähentynyt vuosituhaten vaihteen jälkeen ja humalajuomisen aloitusikä on myöhentynyt 2010-luvulla. **Kaarinalaisten nuorten tuloksissa näkyy juuri tämä kehitys erityisesti 8. ja 9. luokan oppilailla. Humalajuominen on vähentynyt vuosi vuodelta ja vuonna 2023 enää noin viisi prosenttia joi itsensä humalaan kuukausittain.** Yläkoululaisten humalajuominen on Kaarinassa harvinaisempaa kuin lähikunnissa, Varsinais-Suomessa ja koko maassa. Sen sijaan lukiolaisilla hieman yleisempää.

Humalajuominen lisää nuorten alttiutta tapaturmille ja väkivallan uhriksi joutumiselle ja kasvattaa itsemurhien riskiä. Toistuvasti humalahakuisesti juovilla nuorilla ilmenee muita enemmän seksuaalista ja muuta riskikäyttäytymistä. Toistuvan humalajuomisen on lisäksi todettu lisäävän myöhemmän päihde- ja mielenterveyshäiriön riskiä, korkean alkoholitoleranssin puolestaan päihdehäiriön riskiä. Viimeksi mainittu on yhdistetty myös korkeampaan tapaturma- ja itsemurhakuolleisuuteen. (THL)

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa -indikaattori perustuu kahteen kysymykseen. Kysymys 1: "Kuinka usein kaiken kaikkiaan käytät alkoholia, esimerkiksi puoli tölkkiä olutta tai enemmän?" ja kysymys 2: "Kuinka usein käytät alkoholia tosi humalaan asti?".

Kaarinalaisten aikuisten alkoholin liikakulutus on hieman vähentynyt vuosien 2020 ja 2023 välillä. Kuitenkin vuonna 2023 yli 65-vuotiaista miehistä lähes 45 prosenttia ylitti alkoholin liikakulutuksen rajan. Työikäisistä miehistäkin 30 prosenttia.

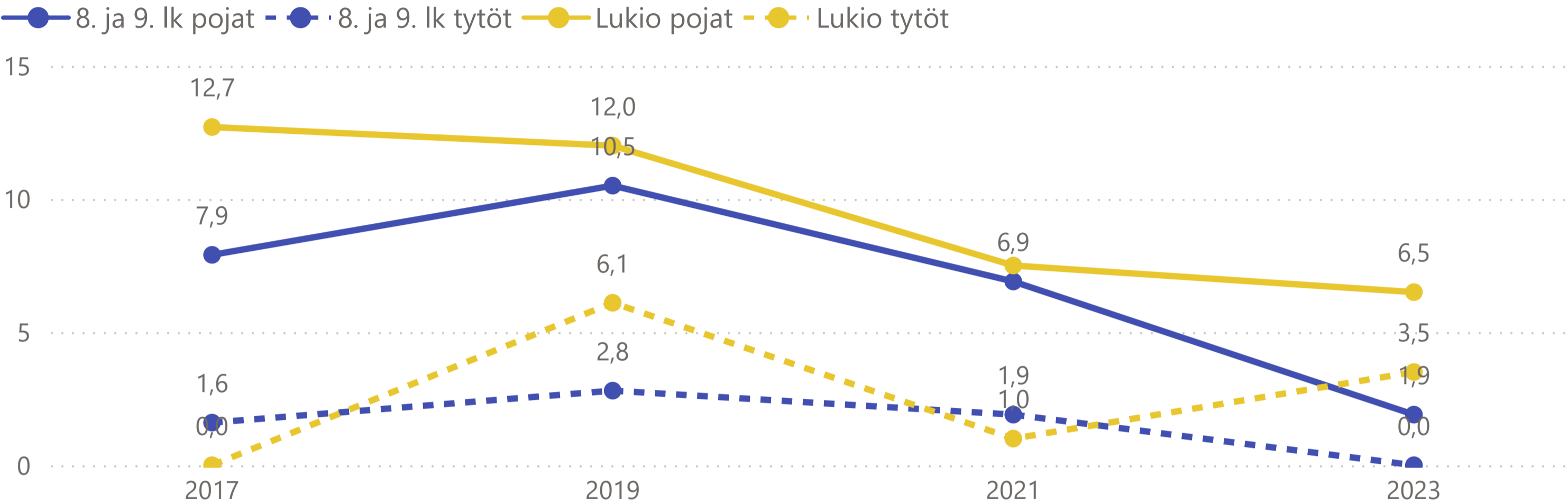
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) ilmaisee alkoholia todennäköisesti liikaa käyttävien osuuden prosentteina alkoholin käyttäjistä. Alkoholin liikakäyttö on yksi keskeisimmistä suomalaisen yhteiskunnan terveysuhista. On arvioitu, että vähintään 13 prosenttia väestöstä (eli 560 000 suomalaista) käyttää alkoholia niin, että heillä on kohonnut riski pitkäaikaisille terveyshaitoille.

Alkoholin liikakäyttöön liittyy sekä terveydellisiä että sosiaalisia haittoja tai niiden riski. Alkoholiin liittyvät kuolinsyyt ovat viime vuosina olleet yksi työikäisten yleisimmistä kuolemansyistä. Alkoholin runsas käyttö lisää sairastavuutta, pahentaa monien sairauksien oireita ja lisää riskiä ajautua työelämän ulkopuolelle. Alkoholin käytöstä on haittoja läheisille, yhteisöille ja laajemmin yhteiskunnalle. Alkoholihaittojen välittömät kustannukset ovat vuosittain noin 1250 miljoonaa euroa, jonka lisäksi välillisiä kustannuksia aiheutuu noin 900 miljoonaa euroa (arvio vuodelta 2012).

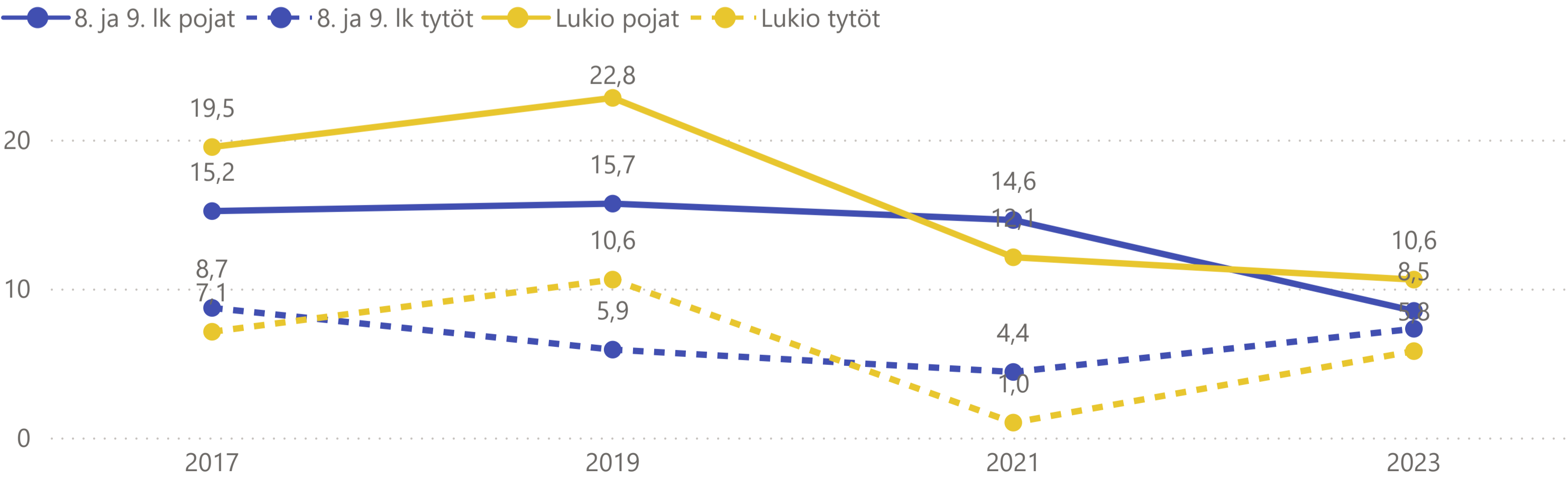
TERVEELLISET ELINTAVAT

Riippuvuudet

Nuuskaa päivittäin, % vastaajista

Käyttää päivittäin jotakin tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % vastaajista

Nuuskan päivittäinen käyttö on vähentynyt vuosi vuodelta niin 8. ja 9. luokan kuin lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoilla. Myös päivittäinen tupakkatuotteiden ja sähkösavukkeiden käyttö näyttää Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan vähentyneen. Todennäköisesti kuitenkin tupakointi ja nuuskankäyttö onkin nuorilla vähentynyt, mutta **muiden tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö ja erityisesti sähkösavukkeiden käyttö on lisääntynyt voimakkaastikin. Tämä näkyy myös Kouluterveyskyselyn tuloksissa, kun tarkastellaan tupakointia, nuuskankäyttöä ja sähkösavukkeiden käyttöä erikseen.** Markkinoille tulee myös jatkuvasti uusia tuotteita.

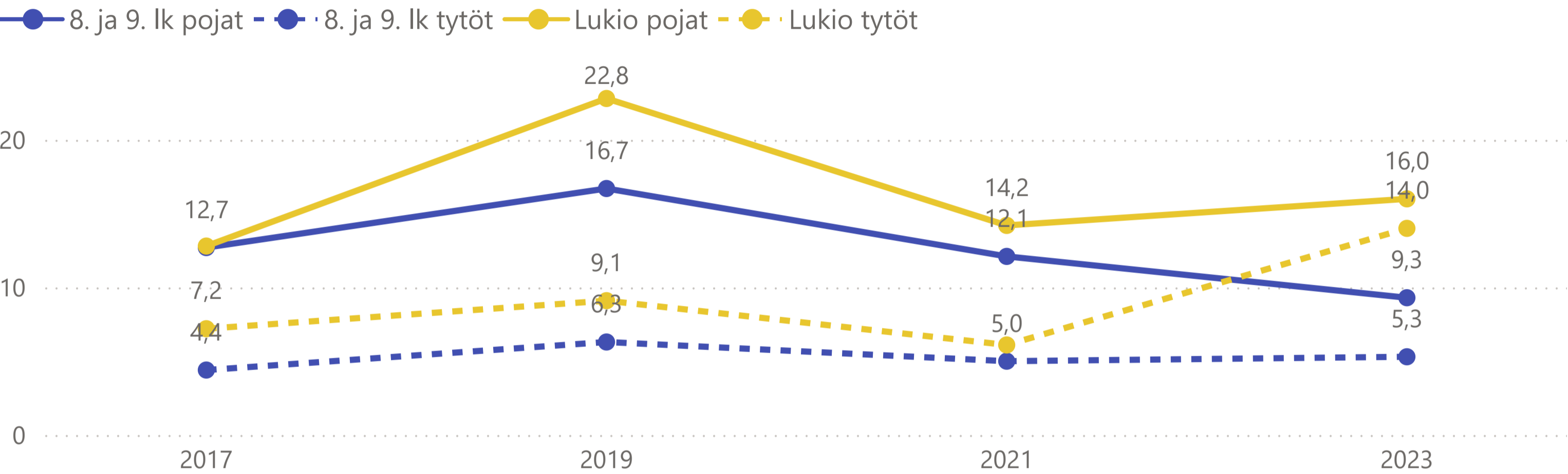
Tupakointi on yksi merkittävimmistä sairastavuutta ja ennenaikaista kuolleisuutta aiheuttavista tekijöistä yhteiskunnassa. Yksilölle terveysriskit ovat huomattavat, sillä joka toinen tupakoija kuolee ennenaikaisesti. Tupakka- ja muiden nikotiinituotteiden käytön ehkäisyllä on merkittävä rooli terveyshaittojen vähentämisessä ja minimoimisessa. Ympäristön vaikutus tupakka- ja muiden nikotiinituotteiden käytön aloittamisessa ja jatkamisessa on merkittävä varsinkin nuorilla. (THL)

Tutkimusten mukaan erityisesti joukkueurheilua harrastavilla nuorilla on muita suurempi riski kokeilla tai käyttää nuuskaa. Urheiluseurojen ja lajiliittojen on siksi tärkeää luoda selkeät tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön kieltävät säännöt sekä puuttua havaittuun käyttöön ja nuuskan välittämiseen. Valmentajien tietoisuutta heidän oman esimerkinsä vaikutuksesta sekä nuuskan haitoista on lisättävä. Vanhempien voi olla vaikeaa havaita nuuskaamista ja kodin ja koulun sekä seurojen yhteistyö nuuskaamisen vähentämisessä on tärkeää. Nuoria tulee kannustaa tupakoinnin lopettamiseen ja tukea lopettamisprosessissa, esimerkiksi opiskeluterveydenhuollossa. (THL)

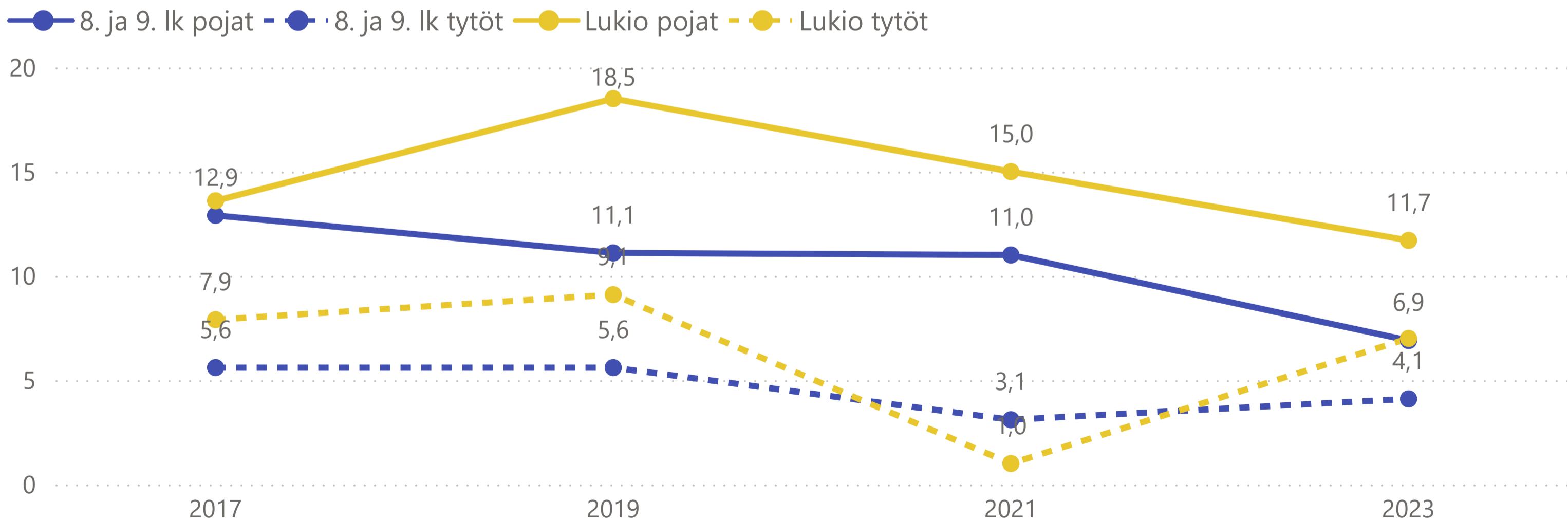
TERVEELLISET ELINTAVAT

Riippuvuudet

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % vastaajista

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % vastaajista

Kokeillut laittomia huumeita -indikaattori ilmaisee ainakin kerran marihuanaa, hasista, ekstaasia, Subutexia, heroiniä, kokaiinia, amfetamiinia, LSD:tä tai muita vastaavia huumeita kokeilleiden osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa.

Nuorten päihteiden käyttö on vähentynyt Suomessa viimeisen vuosikymmenen aikana. Nuorten yleisimmin käyttämä laiton huume on kannabis. Lääkkeiden väärinkäyttö, muiden huumeiden käyttö ja sekakäyttö ovat selvästi harvinaisempia. **Kaarinalaisista 8. ja 9. luokan oppilaista seitsemän prosenttia ilmoittaa kokeilleensa huumeita ainakin kerran. Lukiolaisista noin 15 prosenttia.**

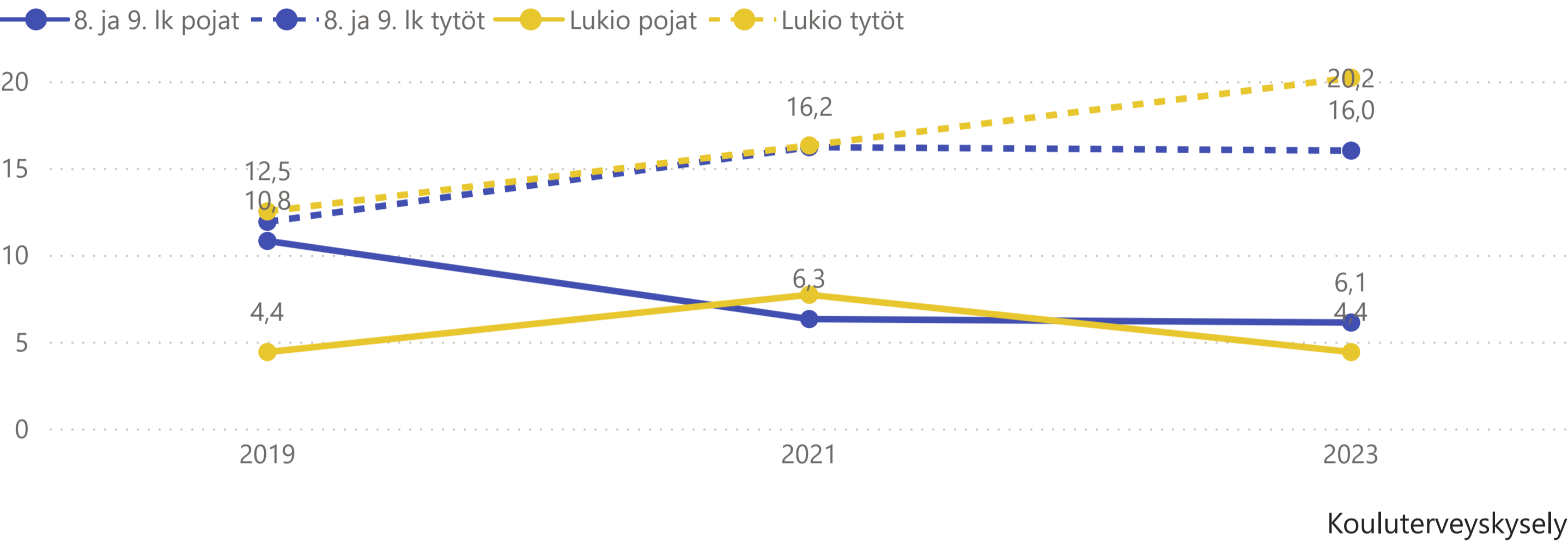
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista -indikaattori tuottaa tietoa niiden nuorten osuudesta, joiden päihteiden käyttö herättää huolta. Indikaattori perustuu neljään osioon: 1) Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavukkeita, 2) Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, 3) Kokeillut vähintään kaksi kertaa kannabista, 4) Pelaa rahapelejä viikoittain. Tarkastelussa ovat vastaajat, joilla toteutuu vähintään kaksi edellä mainituista.

Huumeiden kokeilu tai käyttäminen tai lääkkeiden käyttö päihtymistarkoituksessa uhkaa nuoren terveyttä ja kehitystä. Erityisen huolestuttavaa on haitallisten terveystottumusten, kuten päihteiden käytön kasautuminen tiettyihin nuorisoryhmiin. Tämä on merkittävä taustatekijä väestöryhmien välisten terveyserojen muodostumiselle. Päihteiden käytön tunnistaminen ja varhainen puuttuminen on ongelmien kasautumisen ja päihteiden ongelmakäytön tai riippuvuuden ehkäisemisen kannalta erityisen tärkeää. Varhainen puuttuminen ja tuki voivat muuttaa nuoren päihdekäytön suuntaa. Asiaan tulee kiinnittää huomiota kaikissa nuoren kasvuympäristöissä ja palveluissa. (THL)

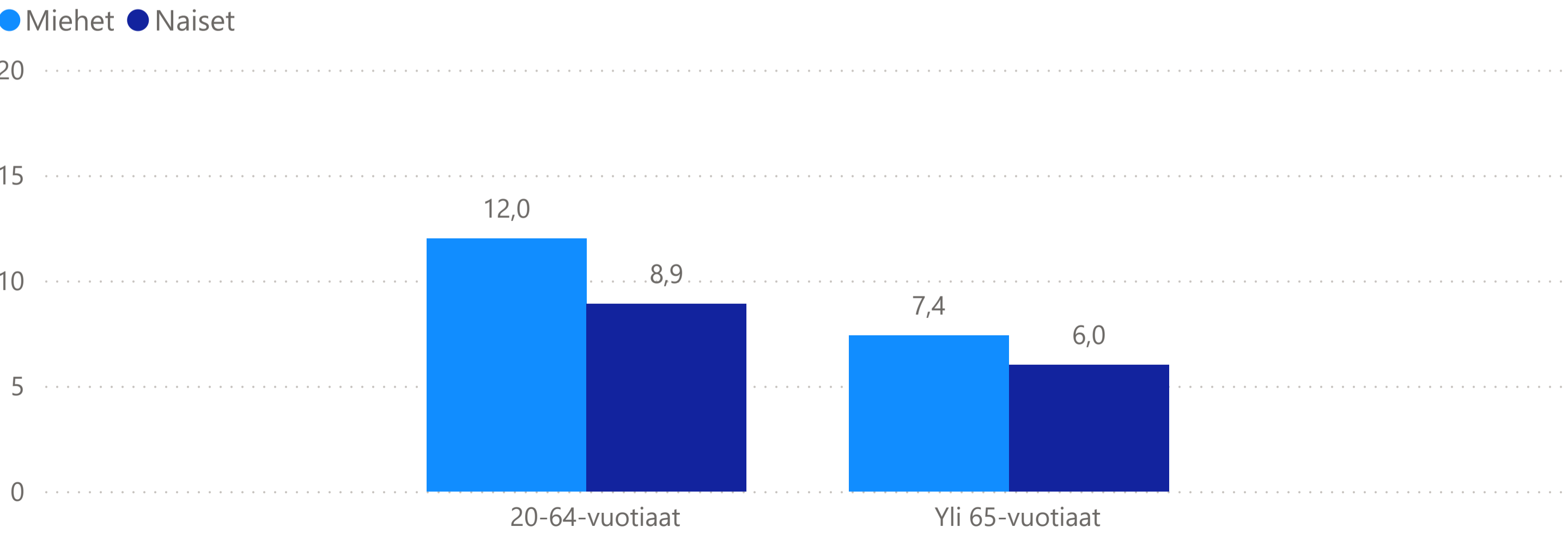
HYVÄT VÄESTÖSUHTEET

Osallisuus

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % vastaajista

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % yli 20-vuotiaista

Osallisuuden kokemusta mitattiin osallisuusindikaattorilla (engl. Experiences of Social Inclusion Scale ESIS) niin Kouluterveyskyselyssä kuin Terve Suomi -tutkimuksessakin. Osallisuusindikaattori muodostuu kymmenestä väittämästä, jotka kartoittavat merkityksellisyyden kokemusta, uskoa toimintamahdollisuuksiin ja sosiaalisen vuorovaikutuksen koettua laatua. **Osallisuuden kokemuksissa huolestuttavinta on se, että kasvava joukko kaarinalaisista 8. ja 9. luokan ja lukion 1. ja 2. vuoden tytöistä ei koe olevansa osallinen.** Verrattaessa tyttöjen tilannetta esimerkiksi Saloon, Turkuun ja varsinkin koko maahan, on erityisesti lukiolaisten tilanne heikempi Kaarinassa.

Aikuisväestössä sukupuolten ero on päinvastainen: miehet kokevat naisia yleisemmin osattomuutta. **Kaarinalaisista 20-64-vuotiaista miehistä 12 prosenttia ei kokenut olevansa osallinen.** Terve Suomi -tutkimuksen mukaan tilanne oli työikäisellä väestöllä Salossa parempi ja Turussa heikempi kuin Kaarinassa. Salossa 20-64-vuotiaista 8,4 prosenttia ja Turussa 14,2 prosenttia koki osattomuutta. Yli 65-vuotiailla Kaarinan tilanne on parempi kuin Salossa ja Turussa.

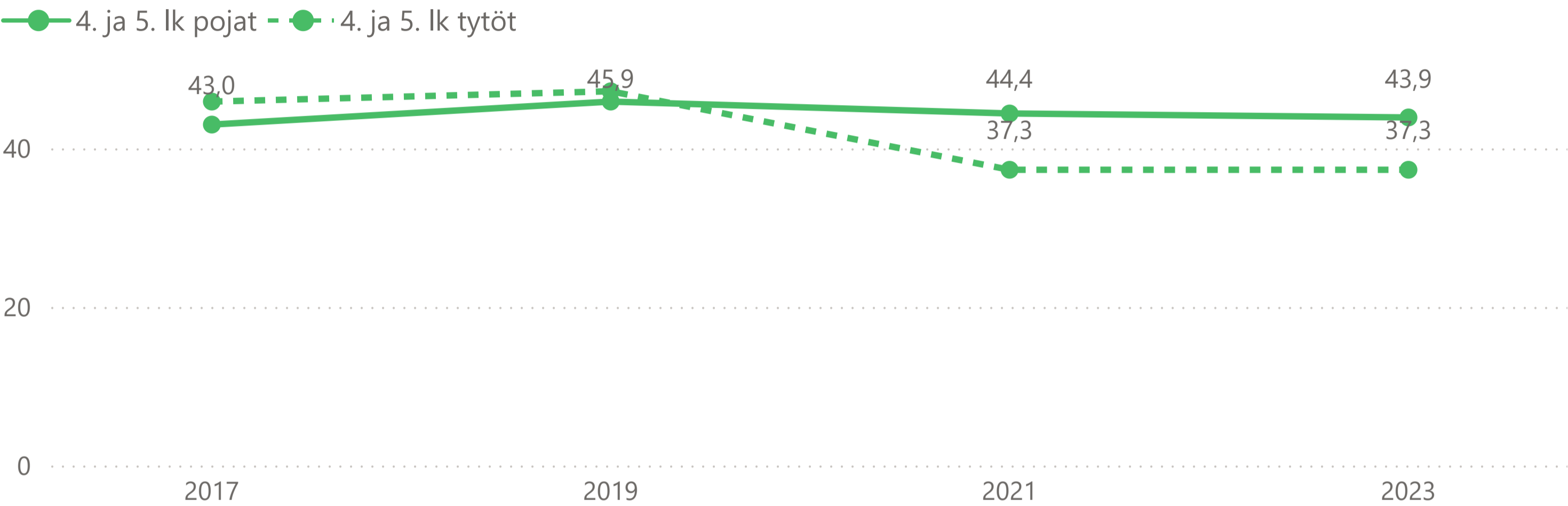
Osallisuuden kokemus on keskeinen hyvinvoinnin tekijä. Se liittyy ihmisen psykososiaalisiin perustarpeisiin. Osallisuusindikaattori kuvaa ihmisen merkityksellisyyden kokemusta, uskoa omaan toimijuuteen ja vaikutusmahdollisuuksiin omaan elämään ja elinympäristön liittyen, sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen koettua laatua. **Erittäin heikko osallisuuden kokemus viittaa siihen, että henkilö on syrjäytymisvaarassa tai kokee itsensä syrjäytetyksi.** Osallisuusindikaattorin tulosten on osoitettu olevansa yhteydessä muun muassa koettuun yksinäisyyteen, taloudellisiin vaikeuksiin, köyhyyteen, koulutusasteeseen ja työmarkkina-asemaan. Sisäministeriön mukaan syrjäytyminen on myös yksi suurimmista sisäisistä turvallisuusriskeistä. (THL)

Osallisuuden kokemuksen on osoitettu olevan yhteydessä esimerkiksi terveyteen, toiminta- ja työkykyyn, mielenterveyteen ja elämänlaatuun. Erittäin heikko osallisuuden kokemus liittyy hyvinvoinnin vajeisiin ja yhteiskunnallisesti marginaaliseen asemaan sekä laajempaan osattomuuteen. (THL)

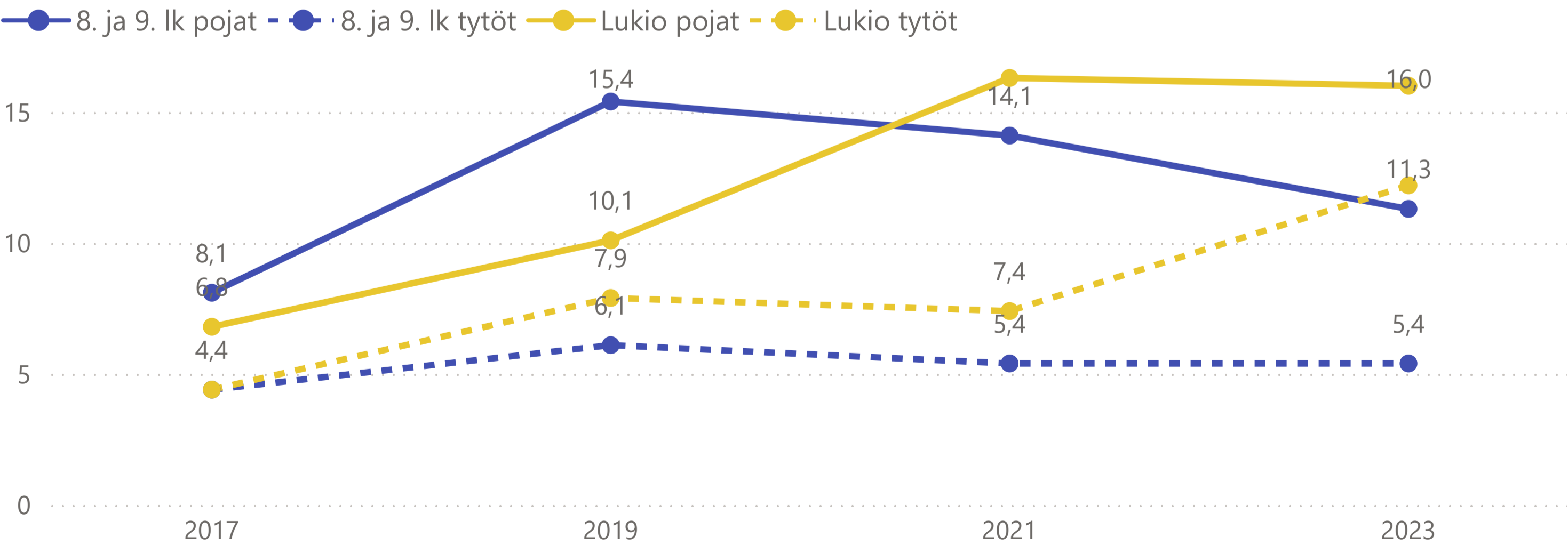
HYVÄT VÄESTÖSUHTEET

Osallisuus

Osallistunut koulun asioiden suunnitteluun, % vastaajista

Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa, % vastaajista

Alakoulun 4. ja 5. luokan oppilaista noin 40 prosenttia on osallistunut koulun asioiden suunnitteluun viime vuosina. Osuus on pienempi kuin Varsinais-Suomessa (noin 44 %) ja koko maassa (noin 47 %). **Sen sijaan niitä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, jotka kokevat voineensa vaikuttaa koulussa, on aiempaa enemmän vuosi vuodelta.** Erityisesti parannettavaa osallisuudessa olisi kuitenkin edelleen yläkoulussa ja lukiossa.

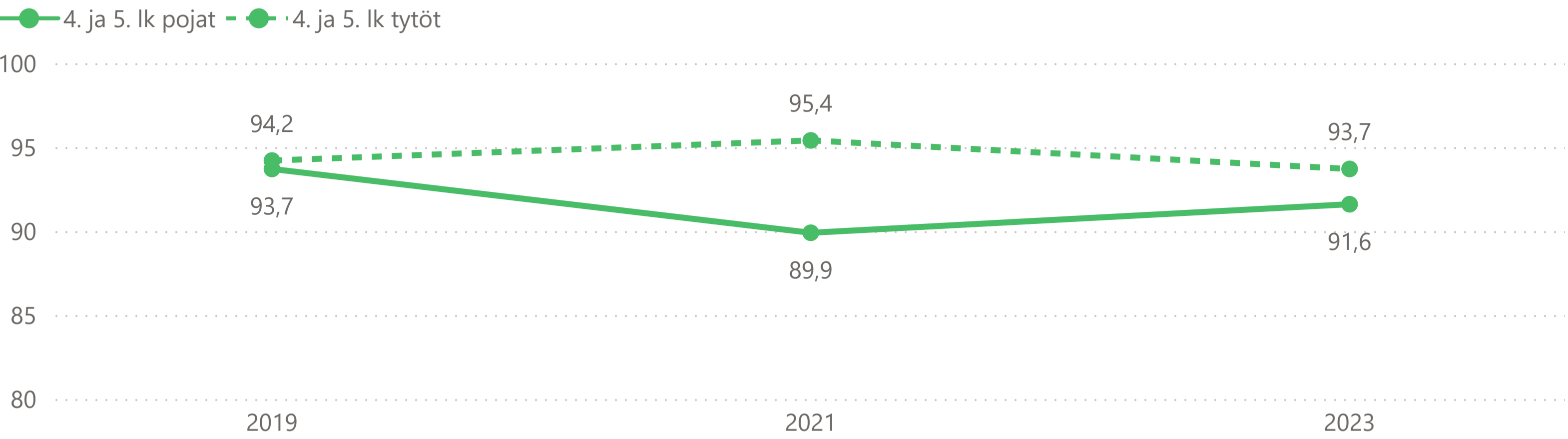
Osallistunut koulun asioiden suunnitteluun -indikaattori ilmaisee koulun asioiden suunnitteluun osallistuneiden peruskoulun 4. ja 5. luokkalaisten osuuden prosentteina. Indikaattori perustuu kysymykseen: kuinka paljon sinä olet ollut mukana suunnittelemassa seuraavia asioita tämän luokan aikana? 1) koulun yhteiset säännöt, 2) välituntitoiminta, 3) koulun piha-alueet, 4) kouluruokailu, 5) koulun juhlat, tapahtumat ja retket, 6) oppituntien sisältö. Vastausvaihtoehdot: 1) paljon (2 pistettä), 2) jonkin verran (1 piste), 3) en ollenkaan (0 pistettä). Indikaattorissa ovat mukana ne vastaajat, jotka ovat saaneet yhteensä vähintään 6 pistettä.

Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa -indikaattori ilmaisee niiden osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa, jolla on ollut hyvät mahdollisuudet vaikuttaa asioihin oppilaitoksessa lukuvuoden aikana. Perustuu kysymykseen: millainen mahdollisuus sinulla on ollut vaikuttaa seuraaviin asioihin oppilaitoksessasi tämän lukuvuoden aikana? 1) oppituntien järjestelyihin vaikuttaminen (esim. työskentelytavat), 2) opiskelun suunnittelu (mm. oppituntien sijoittelu, opiskelupäivän alkamisajankohta, koejärjestelyt), 3) välituntien tai taukojen suunnittelu tai toteutus, 4) oppilaitoksen yhteisten sääntöjen laatiminen, 5) oppilaitoksen tilojen suunnittelu tai siistiminen, 6) kouluruokailu (mm. ruokalistat, tilojen viihtyvyys) ja 7) oppilaitoksen teemapäivien, juhlien, retkien ja leirikoulun järjestäminen. Vastausvaihtoehdot: 1) erittäin hyvä (3 pistettä), 2) melko hyvä (2 pistettä), 3) ei hyvä eikä huono (1 piste), 4) melko huono (0 pistettä) ja 5) erittäin huono (0 pistettä). Indikaattorissa ovat mukana ne vastaajat, jotka ovat saaneet yhteensä vähintään 14 pistettä.

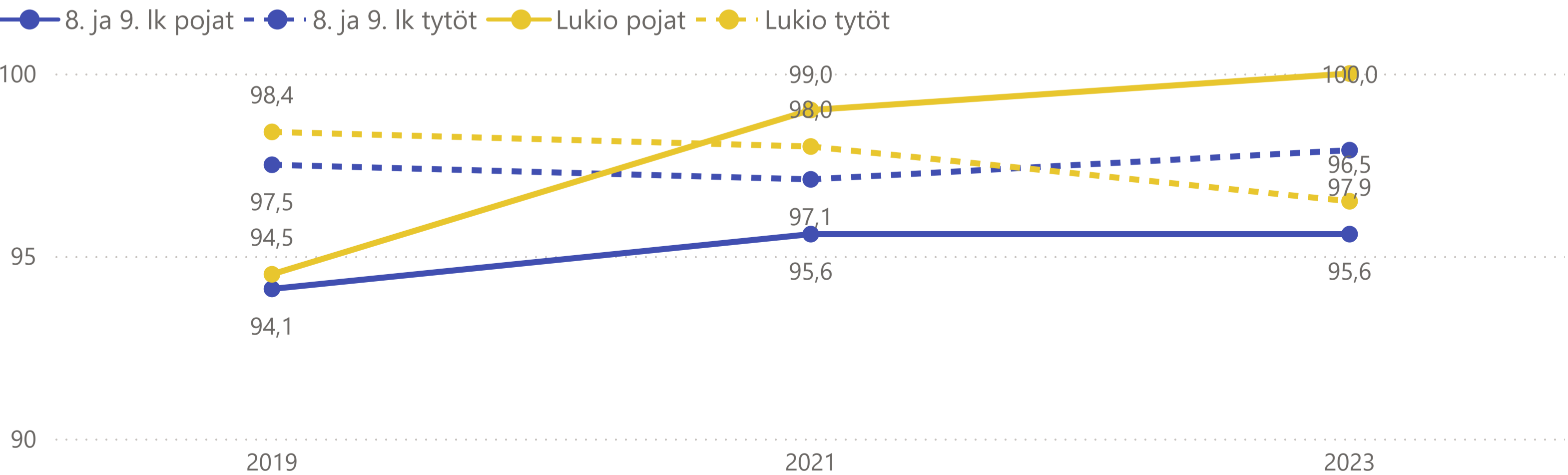
HARRASTAMINEN JA VAPAA-AIKA

Lasten ja nuorten harrastaminen

Harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa, % vastaajista

Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % vastaajista

Yli 90 prosenttia kaarinalaisista 4. ja 5. luokan oppilaista harrasti jotain vähintään yhtenä päivänä viikossa. Tulos on pysynyt suunnilleen ennallaan vuosina 2019-2023. Kaarinalaiset lapset harrastavat enemmän kuin Varsinais-Suomessa (89,5 %) ja koko maassa (88,8 %) keskimäärin.

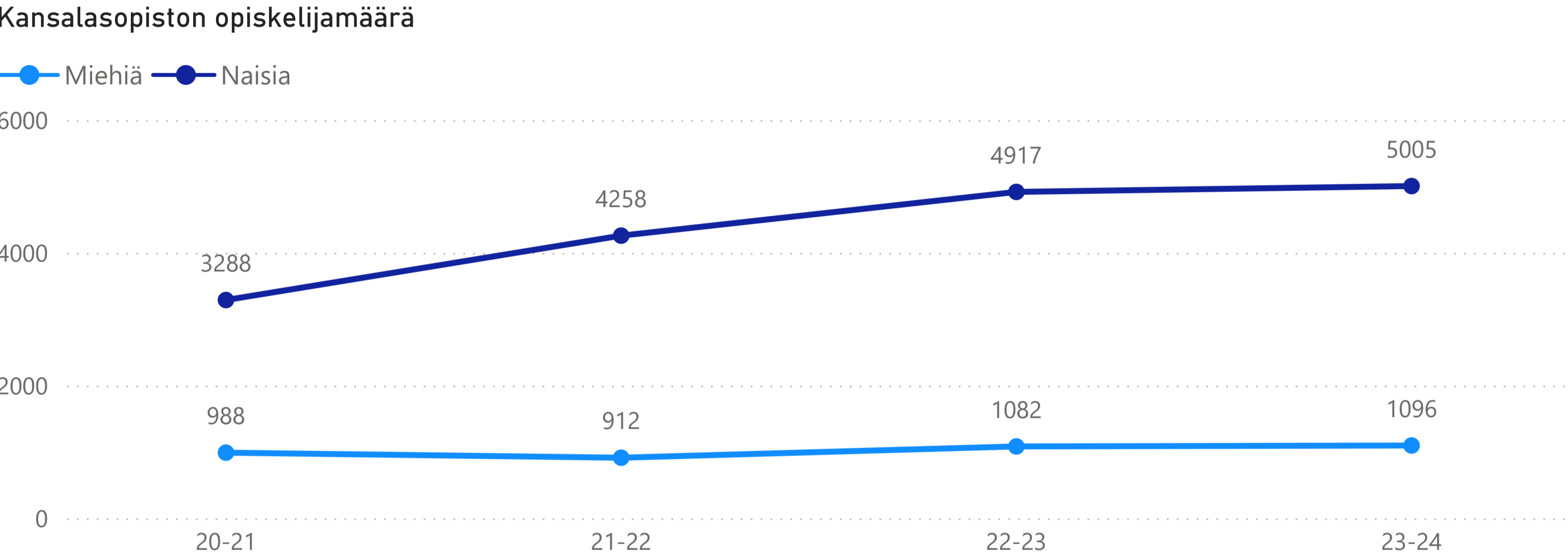
Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka usein harrastat jotain?". Vastausvaihtoehdot: 1) 6-7 päivänä viikossa, 2) 5 päivänä viikossa, 3) 3-4 päivänä viikossa, 4) 1-2 päivänä viikossa, 5) harvemmin. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1, 2, 3 tai 4.

Myös yläkoulun 8. ja 9. luokan oppilaista ja lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista lähes kaikki harrastavat vähintään kerran viikossa. Myös tämän indikaattorin osalta Kaarinan tulos on parempi kuin Varsinais-Suomessa ja koko maassa.

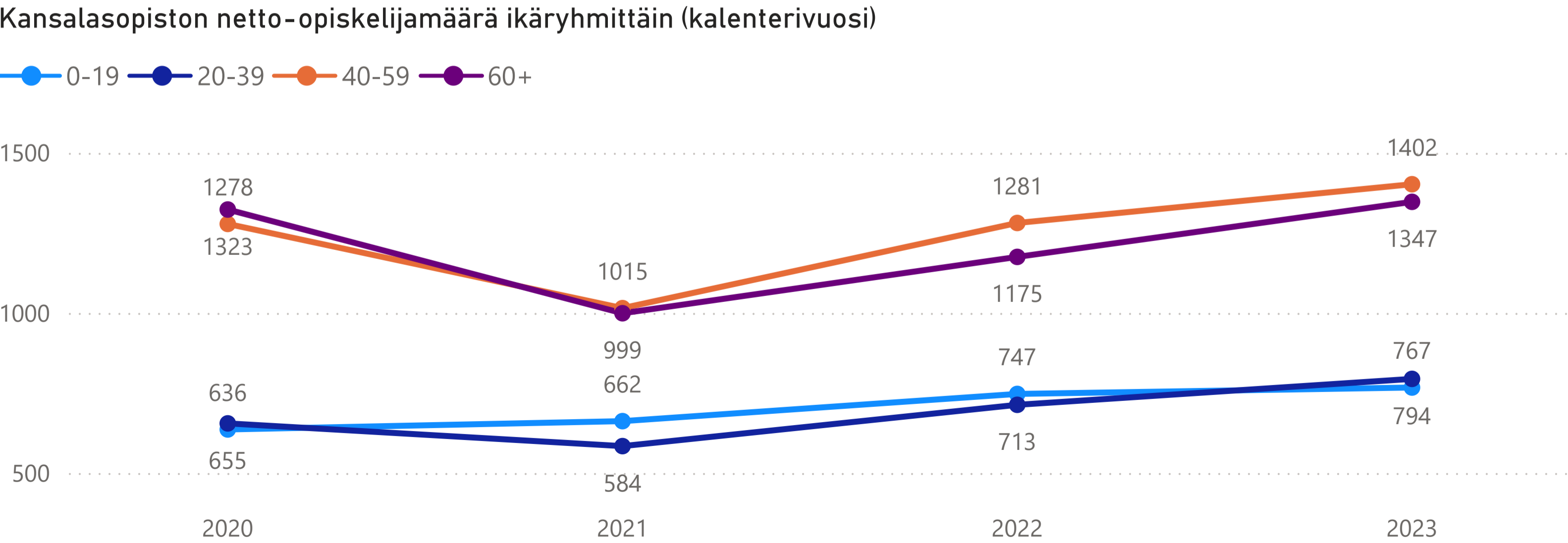
Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka usein teet seuraavia asioita kouluajan ulkopuolella?". Summaindikaattori muodostuu 15:sta kysymyksen osiosta: 1) harrastan liikuntaa tai urheilun, 2) harrastan laulamista, soittamista tai säveltämistä, 3) harrastan näyttelemistä, sirkusta tai tanssia, 4) harrastan piirtämistä, maalaamista tai valokuvaamista, 5) luen kirjoja omaksi ilokseni, 6) kirjoitan runoja tai kertomuksia, 7) käyn elokuvissa, teatterissa, konsertissa tai näyttelyissä, 8) teen käsi- tai puutöitä, askartelen, rakennan tai korjaan koneita tai laitteita, 9) koodaan tai ohjelmoin, 10) harrastan pelaamista kännykällä, tabletilla, tietokoneella tai muulla vastaavalla, 11) teen animaatioita, videoita tai elokuvia, 12) julkaisen mediasisältöä esimerkiksi bloggaamalla, vloggaamalla tai tubettamalla, 13) hoidan lemmikkiä tai kotieläintä, 14) osallistun jonkin seuran, yhdistyksen tai järjestön toimintaan, esim. partio, 4H-kerho, vapaapalokunta, vapaaehtoistoiminta, seurakunta, 15) harrastan säännöllisesti jotain muuta. Vastausvaihtoehdot: 1) lähes päivittäin, 2) joka viikko, 3) joka kuukausi, 4) harvemmin, 5) en koskaan. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1 tai 2 vähintään yhteen osioon.

HARRASTAMINEN JA VAPAA-AIKA

Harrastaminen kansalaisopistossa

Kansalaisopisto on perinteisesti ollut aikuisoppilaitos. Kasvaneen tarpeen takia opiston toimintaa on kuitenkin kasvatettu etenkin lasten ja nuorten kursseilla. Näiden kurssien netto-opiskelijamäärä on noussut. Kyseisten kurssien brutto-osallistujamäärä on noussut vielä nettomäärää enemmän, mikä kuvastaa sitä, että yhä useampi yhdelle kurssille osallistuva on osallistunut samana vuonna myös opiston muille lasten- ja nuorten kursseille. Suurin osa kansalaisopiston opiskelijoista on edelleen yli 40-vuotiaita.

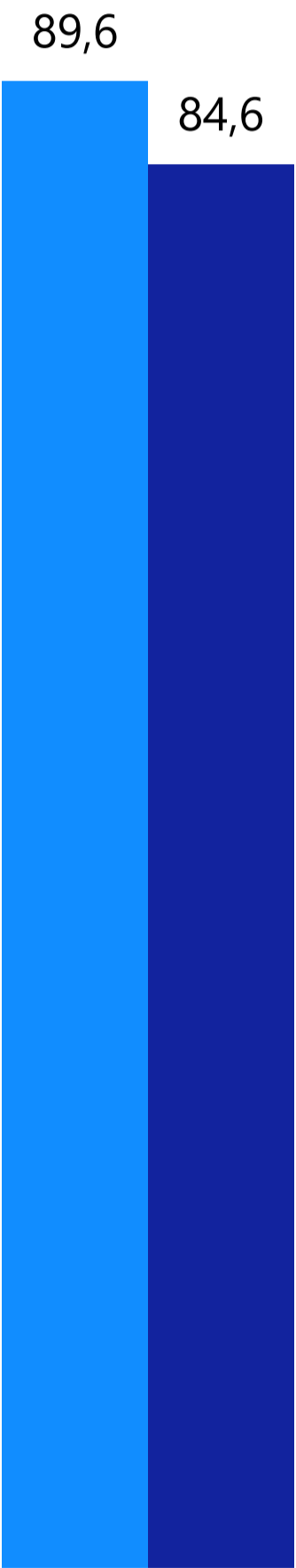

HARRASTAMINEN JA VAPAA-AIKA

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluita tarjolla riittävästi (pl. kirjastop.), % palveluja tarvinneista yli 20-vuotiaista

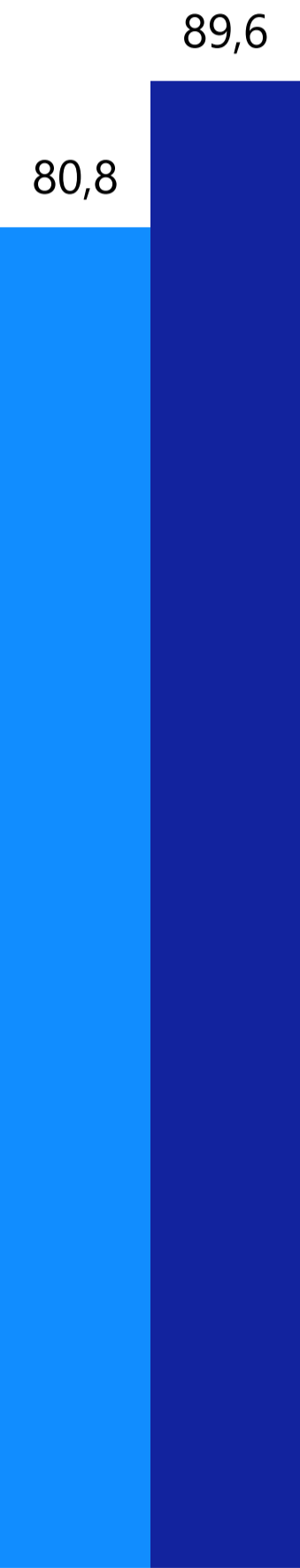
Miehet Naiset

2023

Kulttuuripalveluita 12 kk aikana käyttäneiden osuus, % yli 20-vuotiaista vastaajista

Miehet Naiset

2023

Lähes 90 prosenttia yli 20-vuotiaista kaarinalaisista koki, että kulttuuripalveluita on riittävästi tarjolla (tuloksesta on poistettu kirjastopalvelut). Naiset olivat aktiivisempi kulttuuripalveluiden käyttäjiä.

Kaarinassa kulttuuripalveluissa on tarjolla vuosittain muun muassa tanssia, elävää musiikkia, kuoromusiikkia, valotaidetta, valokuvataidetta, sirkustaidetta, runotaidetta, kirjailijavierailuja, näyttelyitä, sanataidetta, pakopelejä, elokuva-esityksiä, kulttuurikävelyitä, julkista taidetta, luentoja, konsertteja ja taideterapiaa. Vuonna 2023 konsertteja oli 45, mikä tarkoittaa noin 4 konserttia kuukaudessa. Näyttelyitä oli 32, joista Kaarina-talossa 22 ja Piikkiön kirjastossa 10. **Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden tapahtumissa kävi yhteensä noin 23 000 kävijää vuonna 2023.** Lapsille ja nuorille järjestettiin yhteensä tapahtumia yhteensä 121 ja niissä oli kävijöitä 3629. Tapahtumat olivat esimerkiksi satuhetkiä, kerhoja ja kulttuuritapahtumia. (Kaarinan kulttuuri- ja kirjastopalvelut.)

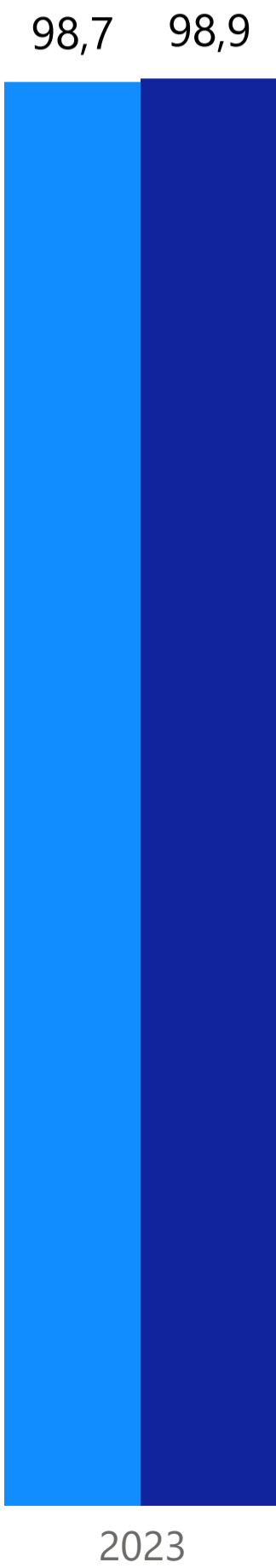
Suosituimpia tapahtumia ovat olleet erilaiset konsertit. Kulttuuripalvelut suunnittelevat ja toteuttavat tapahtumia yhdessä mm. kirjaston, kansalaisopiston sekä musiikkiopisto Arkipelagin kanssa. Kirjaston kanssa yhteistyötä tehdään esimerkiksi kirjallisten iltojen ja luentojen osalta. Kansalaisopiston kanssa yhteistyössä järjestettyjen luentojen aiheet ovat vaihdelleet kuvataiteesta ja kirjallisuudesta aina rakentamiseen ja lentämisen historiaan. Musiikkiopisto Arkipelag järjestää säännöllisesti oppilaskonserttejaan Kaarina-salissa. (Kaarinan kulttuuri- ja kirjastopalvelut.)

HARRASTAMINEN JA VAPAA-AIKA

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

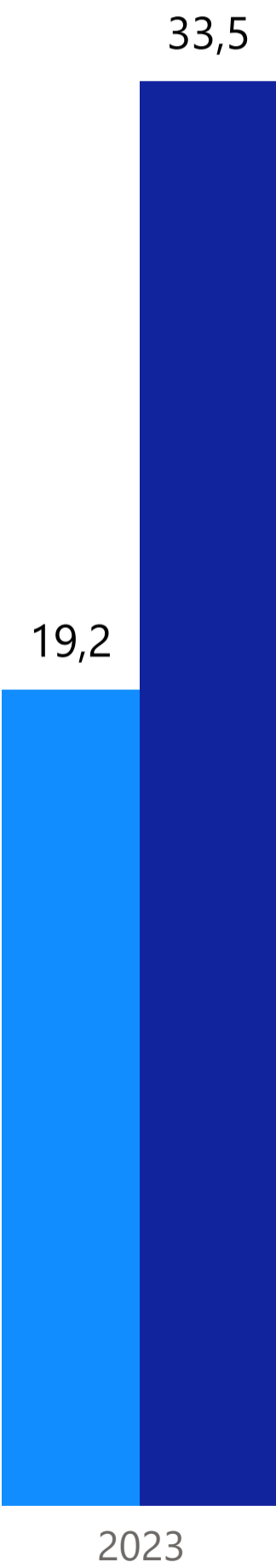
Kirjastopalveluita tarjolla riittävästi, % palveluja tarvinneista yli 20-vuotiaista

Miehet Naiset

Kirjastopalveluita vähintään kuukausittain käyttävät, % yli 20-vuotiaista vastaajista

Miehet Naiset

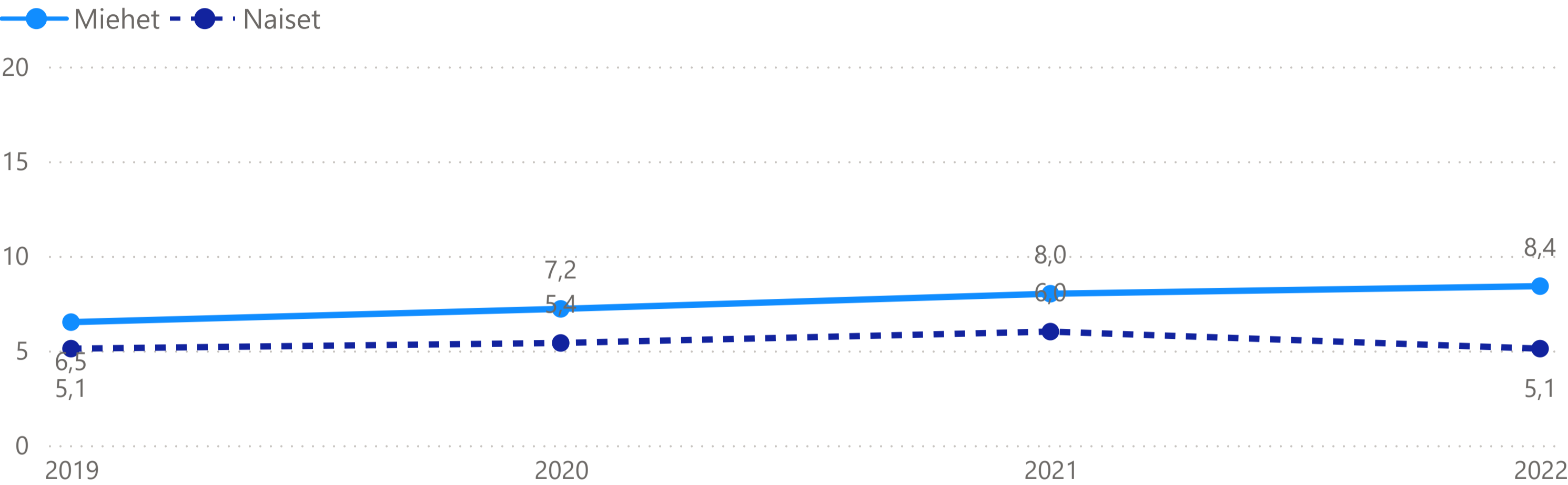
Terve Suomi -tutkimuksessa selvitettiin myös palveluiden käyttöä sekä palvelukokemuksia. **Kaarinalaisista yli 20-vuotiaista asukkaista liki kaikki kokivat, että kirjastopalveluita on riittävästi tarjolla.** Naiset ovat selvästi aktiivisempia kirjaston käyttäjiä miehiin verrattuna.

Vuonna 2023 Kaarinassa tehtiin noin 375 000 kirjastokäyntiä. Käyntejä oli 12 prosenttia enemmän kuin vuonna 2022. Käyntejä kirjastossa oli siis noin 10 käyntiä / asukas. Kirjaston kustannukset olivat 61,70 € / asukas. Lainauksia tehtiin noin 785 000, mikä oli 20 prosenttia enemmän kuin vuonna 2022. Lasten ja nuorten kirjoja lainattiin 396 000. Lasten ja nuorten kirjojen lainausten määrä oli 20 prosenttia enemmän kuin vuonna 2022. (Kaarinan kulttuuri- ja kirjastopalvelut.)

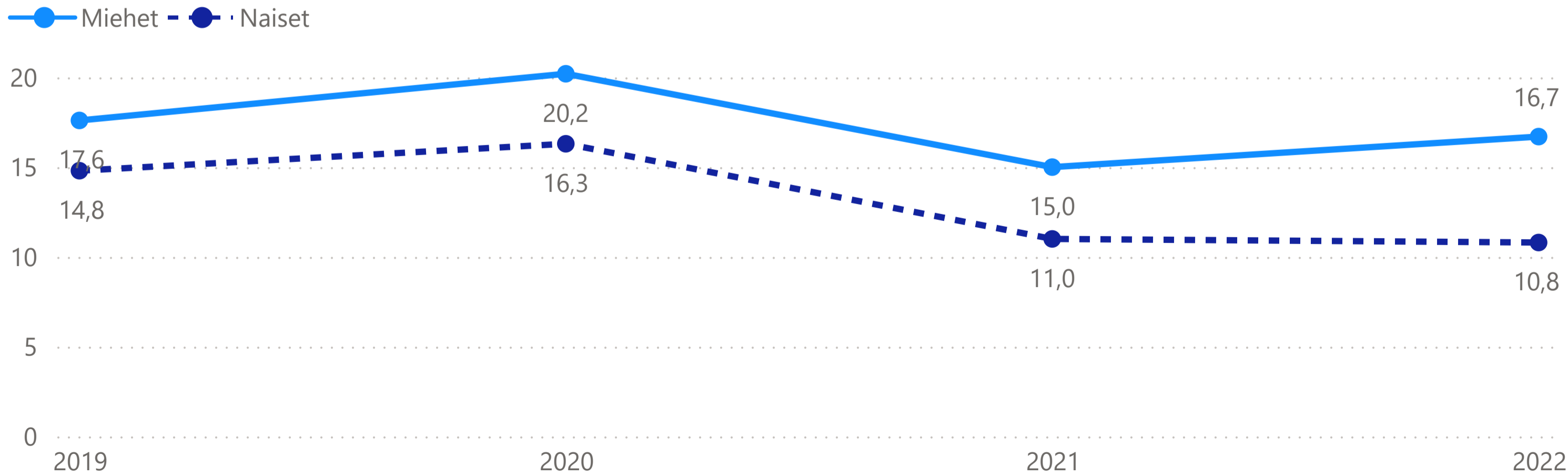
HYVÄT VÄESTÖSUHTEET

Yhteiskuntaan kiinnittyminen

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä

Syrjäytymisriskissä olevat 18-24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä

Koulutuksen ulkopuolelle jääneillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ko. vuonna eivät ole opiskelijoita tai joilla ei ole tutkintokoodia eli ei perusasteen jälkeistä koulutusta. Kaarinassa osuus on viime vuosina pysynyt suhteellisen tasaisena.

Syrjäytymisriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa henkilö ei ole työssä, ei opiskele eikä ole varusmiespalveluksessa. **Vuonna 2023 kaarinalaisista 18-24-vuotiaista miehistä noin 17 prosenttia oli syrjäytymisriskissä.** Luku vastaa Varsinais-Suomen ja koko maan keskiarvoa.

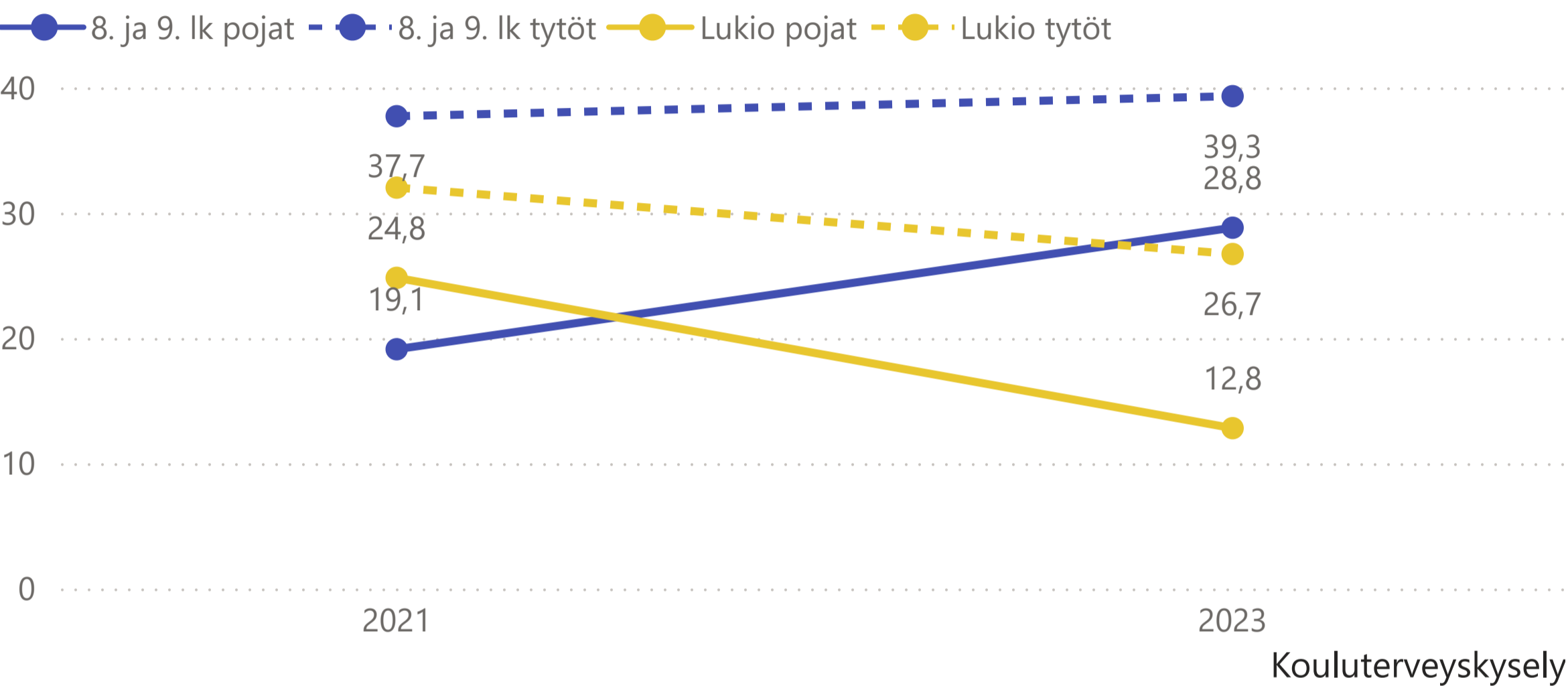
Yhteiskuntaan ja työelämään kiinnittyminen on vaikeampaa niille nuorille, jotka eivät peruskoulun jälkeen suorita toisen asteen koulutusta. Hyvinvointiongelmien tiedetään usein kasautuvan: peruskoulun jälkeistä jatkotutkintoa vaille jäävillä nuorilla on enemmän toimeentulon ja mielenterveyden ongelmia. Yhtenä syynä koulutuksen ulkopuolelle jäämisessä voi olla nuoren päihteiden käyttö. Koulutuksen ulkopuolelle jääminen voi vastaavasti altistaa päihteiden käytön lisääntymiselle.

Nuorten syrjäytymisen ehkäisy on tärkeää. Nuorten yhteiskuntatakuusta, koulutustakuusta ja nuorten aikuisten osaamisohjelmasta on vuoden 2013 alusta lukien käytetty käsitettä nuorisotakuu. Nuorisotakuuseen kuuluva koulutustakuu takaa jokaiselle peruskoulun päättäneelle koulutuspaikan joko lukiossa tai ammatillisessa koulutuksessa. Tutkinnon suorittaminen lisää nuoren mahdollisuuksia saada työtä. (THL)

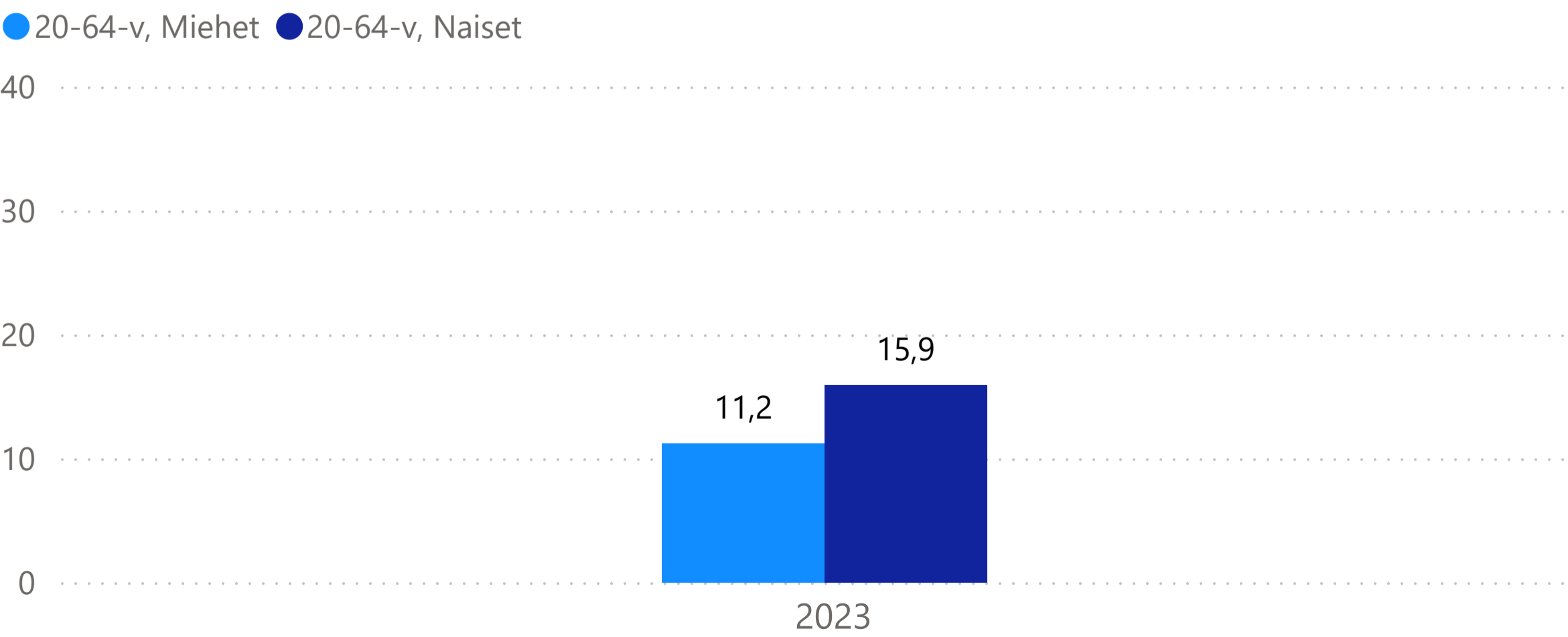
HYVÄT VÄESTÖSUHTEET

Syrjintä

Kokenut syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla, % vastaajista

Syrjintää työssä tai työnhaussa kokeneet, % ikäryhmästä

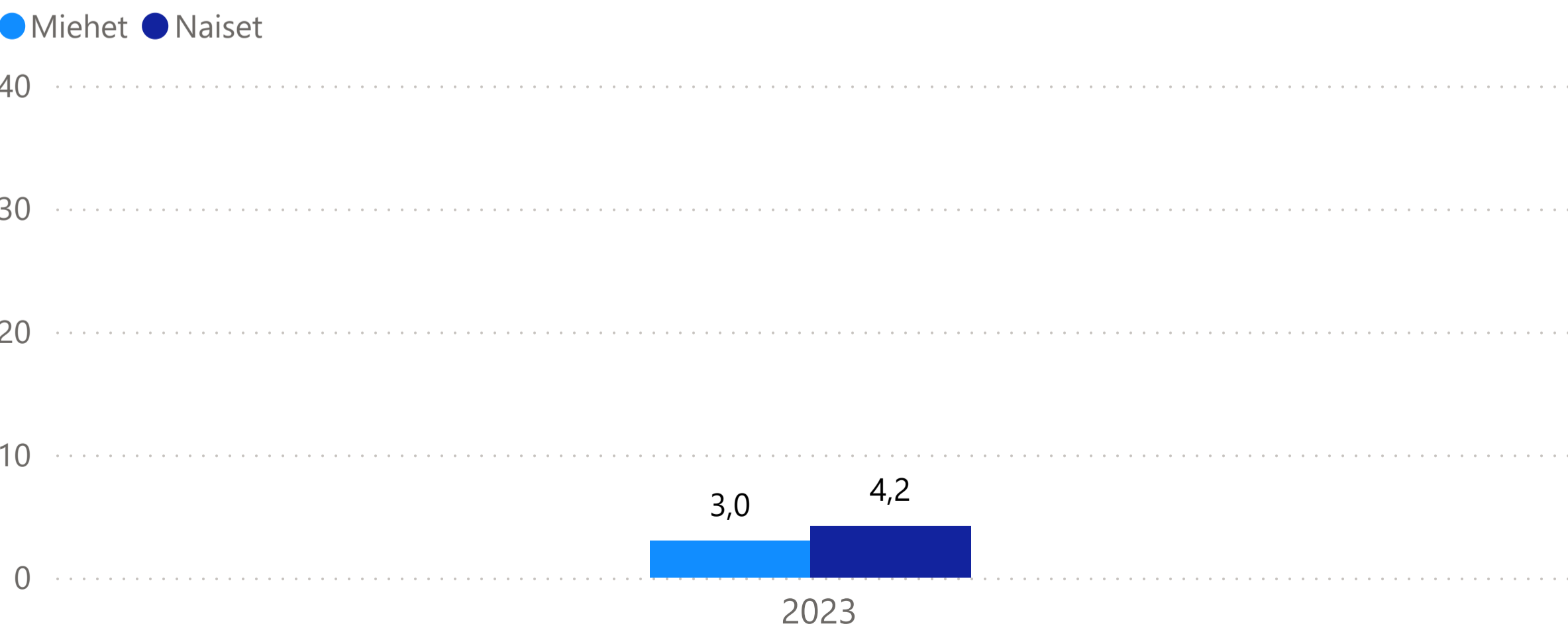

Kaarinalaisista 8. ja 9. luokan oppilaista noin 35 prosenttia on kokenut syrjintää koulussa tai vapaa-ajallaan. Tulos ei juurikaan poikkea Varsinais-Suomen keskiarvosta. Syrjintä näyttää myös lisääntyneen vuosien 2021 ja 2023 välillä. Lukiolaisilla syrjinnän kokemukset ovat vähentyneet tutkimusvuosien välillä. Terve Suomi -tutkimuksen mukaan noin 16 prosenttia työikäisistä naisista oli kokenut syrjintää työssä tai työnhaussa. Salossa ja Turussa syrjintäkokemukset olivat Kaarinaa yleisempiä.

Kouluterveyskyselyssä selvitettiin syrjintää kysymyksellä "Onko sinua kiusattu, syrjitty tai häiritty seuraaviin asioihin liittyen viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana koulussa tai vapaa-ajalla?" Kysymyksessä oli osiot: 1) Paino, pituus, kehon tai kasvojen piirteet, 2) Ihonväri, 3) Vammaisuus, pitkäaikainen sairaus tai näkyvä oire, 4) Sukupuoli, sukupuolen ilmaiseminen, muunsukupuolisuus, sukupuolettomuus, 5) Seksuaalinen suuntautuminen, 6) Kieli, 7) Ulkomainen tausta, romanitausta, saamelaisuus (vuoteen 2021 asti: Ulkomainen tausta, romani, saamelainen), 8) Uskonto, uskonnottomuus tai elämänkatsomus, 9) Perhe tai koti (esim. vanhemmat, sisarukset, taloudellinen tilanne, asuinpaikka).

Syrjintäkokemukset ovat yksilöllisiä arvioita ja tunteita siitä, että on tullut kohdelluksi epäoikeudenmukaisesti. Subjekttiiviset syrjintäkokemukset voivat olla hyvin voimakkaita ja yksilölle haitallisia silloinkin, kun ne eivät täytä lain määritelmää syrjinnästä. Syrjintää ilmenee eri elämänalueilla ja eri syistä. Etniseen alkuperään perustuva syrjintä on arvioitu yleisimmäksi syrjintäperusteeksi sekä Suomessa että laajemmin Euroopan Unionin alueella (Euroopan komissio 2015). Syrjintäkokemusten yleisyydessä on eroja sukupuolten ja väestöryhmien välillä. Syrjintä ja häirintä aiheuttavat turvattomuuden tunnetta, horjuttavat mielenterveyttä ja murentavat luottamusta viranomaisia kohtaan (Oikeusministeriö 2018). Näillä on kauaskantoisia seurauksia koko yhteiskunnan kannalta. (THL)

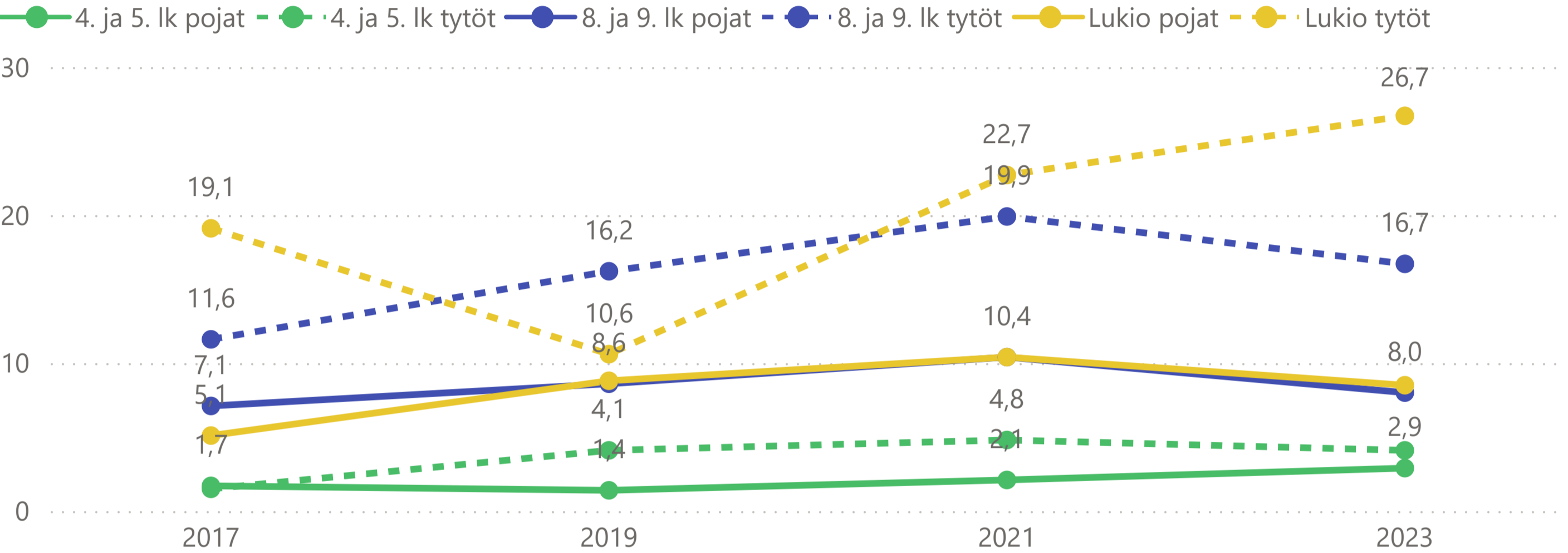
Syrjintää sote-palveluissa kokeneet, % palveluja käyttäneistä yli 20-vuotiaista

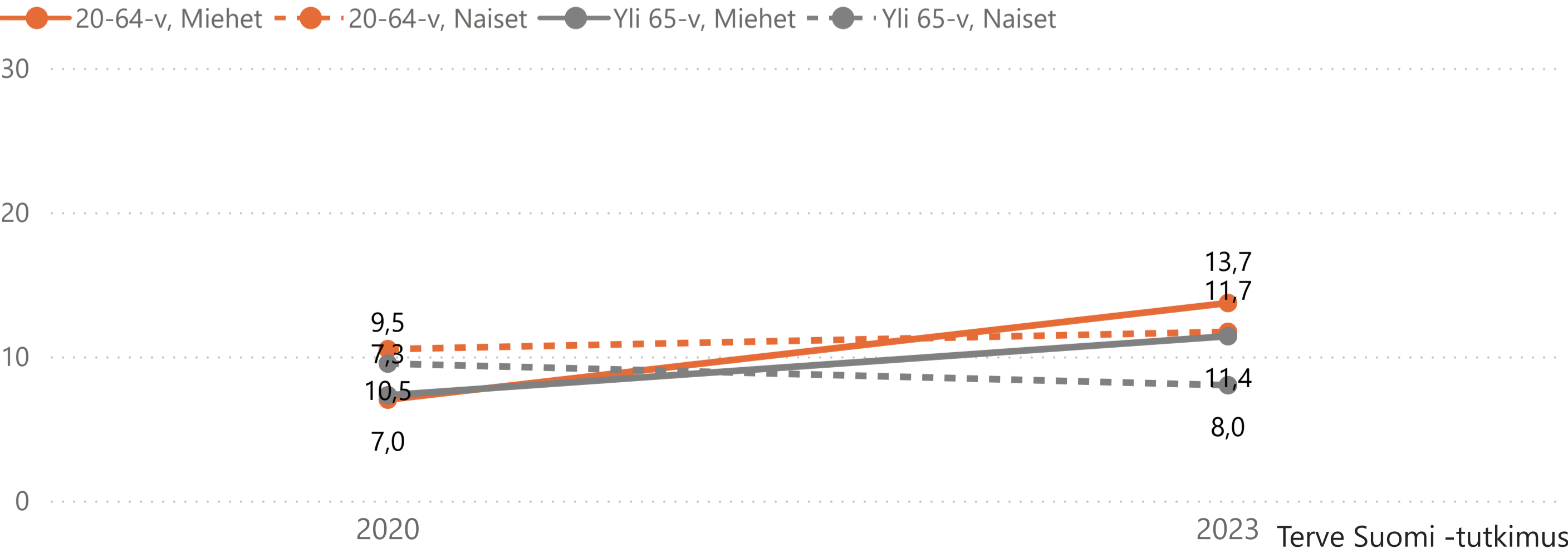
HYVÄT VÄESTÖSUHTEET

Yksinäisyys

Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % vastaajista

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, % ikäryhmästä

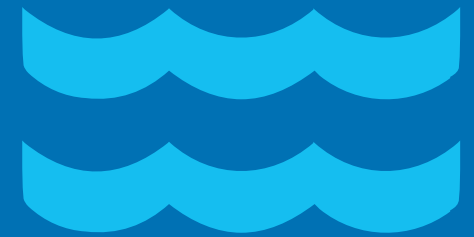

Erityisesti lukion 1. ja 2. vuoden tyttöjen yksinäisyyden kokemukset ovat yleistyneet viime vuosina siten, että vuonna 2023 melkein 27 prosenttia koki yksinäisyyttä usein. Luku on Varsinais-Suomeen (17,8 %) ja koko maahan (20,3 %) nähden korkea. Myös yläkoulun tytöistä noin 17 prosenttia oli yksinäisiä.

Terve Suomi -tutkimus kertoo, että **erityisesti kaarinalaisten työikäisten ja yli 65-vuotiaiden miesten yksinäisyyden kokemukset ovat yleistyneet vuosien 2020 ja 2023 välillä.** Vuoden 2023 luvut eivät poikkea merkittävästi Salon ja Turun tilanteesta. Sosiaalinen eristäytyneisyys altistaa ihmisen monille vakaville sairauksille. Sen terveysriskit ovat samassa suuruusluokassa kuin tupakoiminen – ja kolme kertaa suuremmat kuin ylipainon. Yksinäiset käyttävätkin sosiaali- ja terveyspalveluita huomattavasti enemmän kuin muut ikäisensä. (THL: Tutkimuksesta tiiviisti 20/2024)

Etenkin elämän taitekohdissa (esim. kotiäitiys, työhön paluu äitiyslomalta, työttömyys, eläköityminen, muutto) tulisi tukea kuntalaisten integroitumista ja seuran löytymistä, sekä luoda kohtaamispaikkoja, joissa voi tavata ihmisiä. Harrastuspaikat, kohtaamisen tilat ja tilaisuudet ovat kunnan tai kunnassa toimivien järjestöjen ja muiden toimijoiden mahdollisuuksia vähentää yksinäisyyttä. Myös järjestöavustukset ja yksinäisyyden vähentämistoimien lisääminen kunnan tavoitteisiin tukevat yksinäisyyden vähenemistä. (THL: Tutkimuksesta tiiviisti 20/2024)

Hyvinvointiohjelman 2022-2025 seuranta

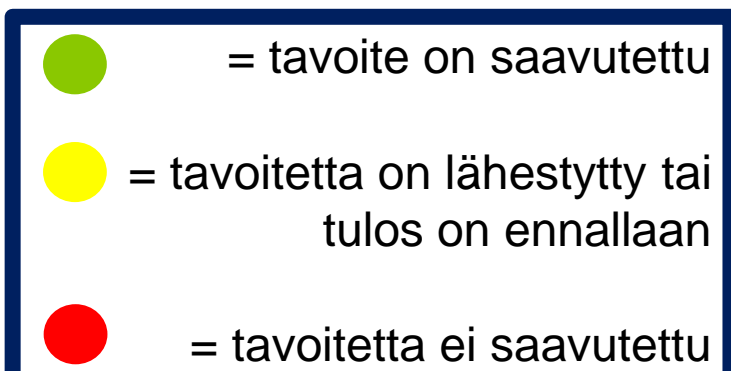

5.2.2025

Kaarina

Hyvinvointiohjelman 2022-2025 seurannan toteutus

- Hyvinvointiohjelmassa oli kaikkiaan viisi painopistettä, joista kolme ensimmäistä oli pääpainopisteitä.
- Jokaiselle painopisteelle oli asetettu päätavoitteet ja kriittiset menestystekijät.
- **Hyvinvointiohjelman seurannassa arvioidaan päätavoitteiden toteutumista.**
- Kriittisiä menestystekijöitä ei arvioida, koska vuosina 2022-2025 on toteutettu monenlaisia toimenpiteitä, joilla on ollut vaikutusta päätavoitteiden onnistumiseen. Tilinpäätöskirjoihin on koottu jokaiselta vuodelta erilaisia toimenpiteitä hyvinvointiohjelman toteuttamiseksi jokaisen lautakunnan alaisesta toiminnasta.
- Jokaisen painopisteen päätavoitteet on arvioitu liikennevaloilla:

Hyvinvointiohjelman 2022-2025 painopisteet

1. Liikkumisen edistäminen
2. Hyvien elintapojen edistäminen
3. Mielenterveyden edistäminen ja päihteiden käytön vähentäminen
4. Seksuaalisen häirinnän ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy
5. Koulukiusaamisen ja kouluväkivallan ehkäisy

Kaarinalaisten liikkuminen lukuina

Etäisyydet

Enintään kahden kilometrin päässä lähimmästä alakoulusta asui

92,9 %
alakouluikäisistä.

Enintään kilometrin päässä lähimmästä päivittäis-tavarakaupasta asui

65,6 %
yli 75-vuotiaista.

Enintään 500 metrin päässä puistosta tai muusta virkistysalueesta asui

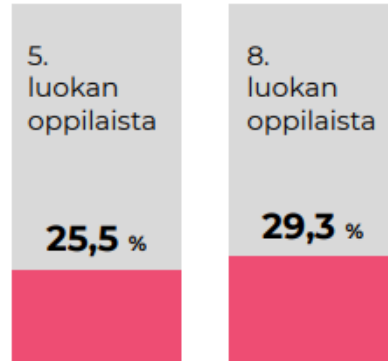
99,1 %
asukkaista.

Enintään kilometrin päässä luonto- tai ulkoilualueista asui

94,4 %
asukkaista.

Enintään kolmen kilometrin päässä lähimmästä yläkoulusta asui

43,5 %
yläkouluikäisistä.

on heikko fyysinen toimintakyky.

Alakoulun 4. ja 5. luokan oppilaista harrastaa viikottain

92,7 %

96,4 %

8. ja 9. luokan oppilaista harrastaa viikottain.

98,5 %

lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista harrastaa viikottain.

60 %
aikuisista liikkuu liian vähän.

Vähintään **1** h päivässä liikuntaa harrastaa

Liikkumisen edistäminen Kaarinassa

Hyvinvointiohjelmassa keskitytään edistämään kaikenikäisten kuntalaisten liikkumista Kaarinassa. Keinoja ovat muun muassa tiedotus, liikkumismahdollisuuksien lisääminen ja erilaisten valtakunnallisten ohjelmien käyttöönotto. Myös yhdyskuntarakenteeseen kiinnitetään huomiota.

Kriittiset menestystekijät

- Liikunnan lisääminen koulupäivien aikana tai niiden yhteydessä vakiinnuttamalla Harrastamisen Suomen -malli. Lisäksi liikunnan merkitystä varhaiskasvatuksessa lisätään.
- Matalan kynnyksen vapaa-ajan liikuntamahdollisuuksien luominen kaikkien kuntalaisten käyttöön, yhteistyössä liikuntapalveluiden, kansalaisopiston ja järjestöjen kanssa, kaupungin liikuntatiloja hyödyntäen.
- Vanhemmuuden ja kuntalaisten arjen tukeminen korostamalla liikkumisen merkitystä arjen jaksamiseen. Lapsia kannustetaan kulkemaan koulumatkat kävellen tai pyörällä. Kaarina osallistuu Fiksusti kouluun -ohjelmaan.
- Liikuntaneuvonnan palveluketjuja vahvistaminen ja kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Mm. Puhtilan liikuntainfot ja luennot.
- Arkeen Voimaa -itsehoidonryhmätoimintamallin vakiinnuttaminen.
- Kaupungin henkilöstön liikkumisen ja vapaa-ajan liikkumisen edistäminen. Esim. sähköpyörähankinnat sekä kulttuuri- ja liikuntasetelit.
- Ikäihmisille suunnattujen liikuntapalveluiden ja liikuntatoiminnan järjestäminen. Esim. uimahalli, esteettömät kuntosalit, järjestöyhteistyö ja vertaisohjaajat.
- Kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä tukevan, sekä omatoimiseen ja turvalliseen liikkumiseen kannustavan, yhdyskuntarakenteen ja asuinympäristön kehittäminen.

Päätavoitteet

1. Kasvattaa lasten ja nuorten liikkumista edelleen verrattuna kouluterveyskyselyn kolmen viimeisen tuloksen keskiarvoon (2017, 2019 ja 2021).
2. Parantaa lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä verrattuna vuoden 2020 Move-mittauksen tuloksiin.
3. Saada puolet Kaarinalaisista aikuisista liikkumaan terveystieteiden suositusten mukaisesti vuoteen 2025 mennessä.

KAARINAN KAUPUNKI • 3

Mittari	Viimeisin tulos	2017	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Seuranta	
									Viimeisin tulos vs. ka 2017-2021	
									Viimeisin tulos vs v. 2020 tulos	
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaat (Kouluterveyskysely)	45,8 % (2023)	51,0 %	40,3 %	-	43,5 %	-	45,8 %	-	45,8 % vs. 44,9 %	
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaat (Kouluterveyskysely)	27,5 % (2023)	18,8, %	21,8 %	-	27,5 %	-	27,5 %	-	27,5 % vs. 22,7 %	
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat (Kouluterveyskysely)	22,2 % (2023)	14,7 %	8,3 %	-	20,9 %	-	22,2 %	-	22,2 % vs. 14,6 %	
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla on heikko fyysinen toimintakyky (Sotkanet)	31,3 % (2023)	-	31,2 %	30,3 %	30,0 %	25,5 %	31,3 %	Tulossa	31,3 % vs. 30,3 %	
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla on heikko fyysinen toimintakyky (Sotkanet)	34,7 % (2023)	-	28,3 %	31,4 %	40,0 %	37,3 %	34,7 %	Tulossa	34,7 % vs. 31,4 %	
Terveysliikuntasuositusten mukaan liian vähän liikkuvat, % 20-64- vuotiaat (Terve Suomi)	57,5 % (2020)	-	-	57,5 %	-	-	54,6 %	-	54,6 % vs. 57,5 %	
Terveysliikuntasuositusten mukaan liian vähän liikkuvat, % yli 75- vuotiaat (Terve Suomi)	69,8 % (2020)	-	-	69,8 %	-	-	71,1 %	-	71,1 % vs. 69,8 %	

Kaarinalaisten ravitsemus ja ylipaino lukuina

Peruskoulun 8. ja 9. luokan oppilaista

15,8 % on ylipainoisia.

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

17 % on ylipainoisia.

Kaarinan kotihoidon yli 65-vuotiaista asiakkaita

37 % :lla oli normaali ravitsemustila

53 % :lla oli virheravitsemuksen riski kasvanut

9 % :lla oli virhe- tai aliravitsemustila.

32,2 %

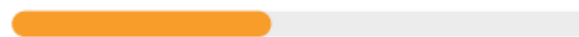
aikuisväestöstä käyttää kasviksia ja hedelmiä ravitsemussuositusten mukaisesti.

Peruskoulun 8. ja 9. luokan oppilaista

30,7 %

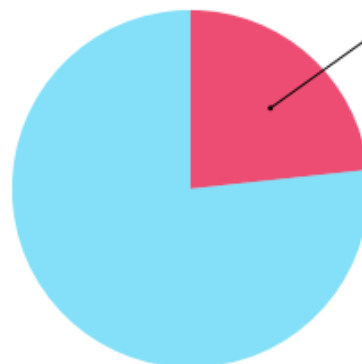
syö kasviksia päivittäin tai lähes päivittäin.

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

30,4 %

syö kasviksia päivittäin tai lähes päivittäin.

Lihavia

Kaarinalaisista aikuisista (kehon painoindeksi BMI 30 kg/m²)

23,3 %

Hyvien elintapojen edistäminen

Hyvinvointiohjelma tarjoaa tietoa ja ohjausta parempiin elintapoihin ja ravitsemukseen, sekä kehittää kunnan ruokapalveluita. Tavoitteena on paremmin ja terveellisemmin syövä kuntalainen, joka kiinnittää huomiota ravitsemukseensa pienestä pitäen.

Kriittiset menestystekijät

- Terveellisten ruokailutottumusten edistäminen jo varhaislapsuudessa.
- Kasvispainotteisen, vain kohtuullisesti lihaa sisältävän ruokavalion edistäminen kunnan ruokapalveluissa. Tämä edistää paitsi terveyttä, myös ympäristön kestävyyttä.
- Hyvän ravitsemustiedon ja -osaamisen edistäminen kaikenikäisten kuntalaisten parissa.
- BMI-indeksi-seurannan kehittäminen aikuisasiakkaiden terveystilanteissa.
- Ruokapalveluiden ylijäämäruoan hyödyntäminen jakamalla se kuntalaisille.
- Ikäihmisten ravitsemustilan parantaminen ruokapalveluita kehittämällä.
- Arkeen voimaa -itsehoidon ryhmätoimintamallin vakiinnuttaminen Kaarinassa.

Päätavoitteet

1. Pienentää ylipainoisten lasten ja nuorten osuutta vuoden 2019 lukuihin verrattuna.
2. Pienentää ylipainoisen aikuisväestön osuutta vuoden 2020 lukuihin verrattuna.
3. Vähentää ikäihmisten palveluiden piirissä olevien aliravitsemustilassa olevien asiakkaiden määrää.

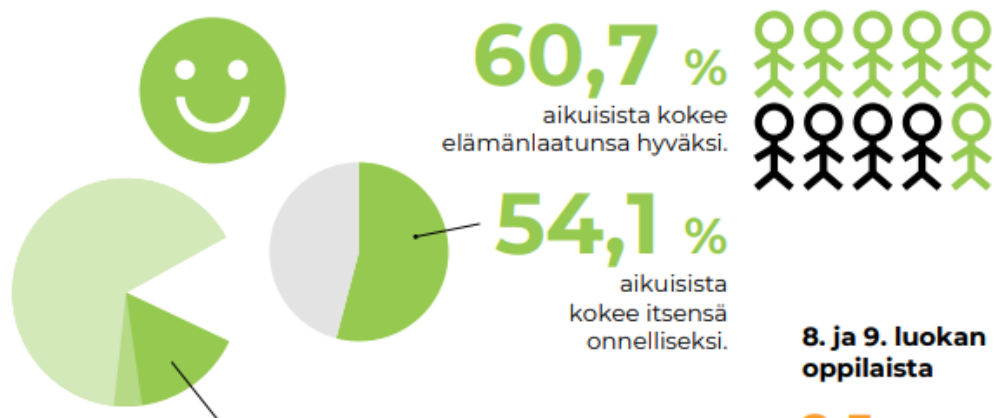
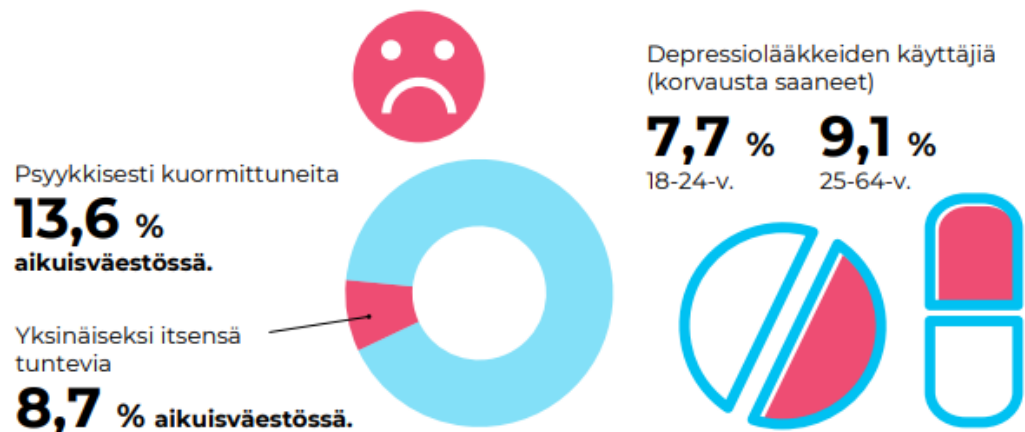
Palvelu on siirtynyt Varhan vastuulle.

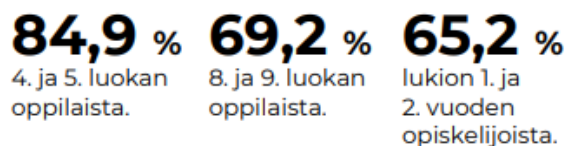
Mittari	Viimeisin tulos	2017	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Seuranta Viimeisin tulos vs v. 2019 Viimeisin tulos vs v. 2020
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaat (Kouluterveyskysely)	15,6 % (2023)	15,8 %	12,6 %	-	15,8 %	-	15,6 %	-	15,6 % vs. 12,6 %
Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat (Kouluterveyskysely)	14,6 % (2023)	15,0 %	19,6 %	-	17,0 %	-	14,6 %	-	14,6 % vs. 19,6 %
Lihavia, % 20 vuotta täyttäneistä (kehon painoindeksi BMI >= 30 kg/m2) (Terve Suomi)	23,3 % (2020)	-	-	23,3 %	-	-	23,1 %	-	23,1 % vs. 23,3 %
Ikäihmisten palveluiden piirissä olevien aliravitsemustilassa olevien asiakkaiden määrä.									Palvelu on siirtynyt Varhan vastuulle.

Mielenterveys ja päihteiden käyttö

lukuina

Tyytyväisiä elämäänsä (tällä hetkellä) on

8. ja 9. luokan oppilaista

8,5 %

9,3 %

4,3 %

7,9 %

lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

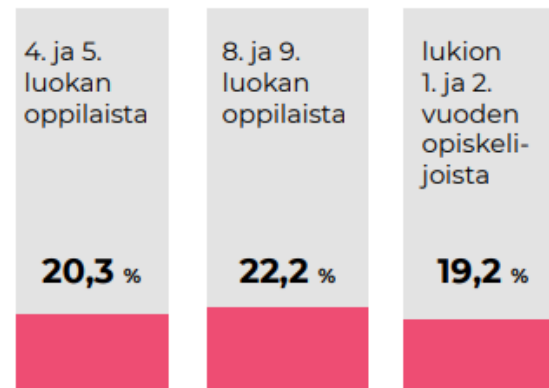
10,2 %

6,8 %

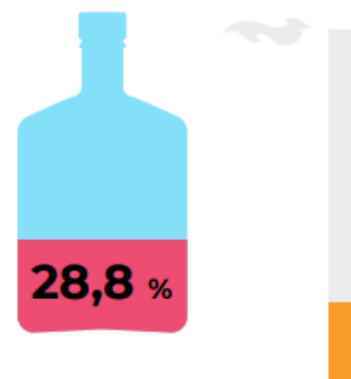
4,4 %

15,1 %

Kohtalaisesti tai vaikeasti ahdistuneita

Yli 20-vuotiaita alkoholin liikkakäyttäjää

on kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran.

käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta.

nuuskaa päivittäin.

on ollut vahvassa humalassa vähintään kerran kk.

Mielenterveyden edistäminen ja päihteiden käytön vähentäminen

Mielenterveys- ja päihdepalvelut kulkevat käsi kädessä. Hyvinvointiohjelma pyrkii paitsi vaikuttamaan nuorten päihteiden käyttöön, myös tarjoamaan kuntalaisille apua työssä jaksamiseen ja mielenterveyden haasteisiin.

Kriittiset menestystekijät

- Arkeen Voimaa -itsehoidon ryhmätoimintomallin vakiinnuttaminen.
- Hyvää mielenterveyttä tukevien liikunta-, kulttuuri- ja ulkoilumahdollisuuksien edistäminen.
- Käyttäytymisen myönteisen mallin juurruttaminen koulujen toimintakulttuuriin.
- Koulunuorisotyön ja nuorisotyön yhdessä tekemän ennaltaehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön toimintamallien vakiinnuttaminen.
- Riittävien mielenterveystyön tukitoimivaihtoehtojen tarjoaminen henkilöstölle ja asukkailla.
- Henkilöstön riittävästä aikaresurssista huolehtiminen Kaarina-strategian mukaisten perustehtävien hoitamiseen.
- Kunnan ja hyvinvointialueen mielenterveystyön ja ehkäisevän päihdetyön toimivaan yhteistyöhön panostaminen.

Päätavoitteet

1. Pienentää ahdistuneisuutta ja mielialaan liittyviä ongelmia kokevien lasten ja nuorten osuutta kouluterveyskyselyn kolmen viimeisen tuloksen keskiarvoon (2017, 2019 ja 2021) verrattuna.
2. Vähentää työikäisen väestön kokemusta psyykkisestä kuormittuneisuudesta vuosien 2021 ja 2025 välillä.
3. Vähentää nuorten nuuskan, tupakan, alkoholin ja kannabiksen päivittäistä käyttöä ja kokeiluja kouluterveyskyselyn kolmen viimeisen tuloksen keskiarvoon (2017, 2019 ja 2021) verrattuna.

Mittari	Viimeisin tulos	2017	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Seuranta Viimeisin tulos vs. ka 2017-2021 Viimeisin tulos vs v. 2020 tulos
Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	27,5 % (2023)	15,6 %	15,3 %	-	20,3 %	-	27,5 %	-	27,5 % vs. 17,1 %
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus , % 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	26,3 % (2023)	13,6 %	16,9 %	-	22,2 %	-	26,3 %	-	26,3 % vs. 17,6 %
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus , % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Kouluterveyskysely)	16,9 % (2023)	13,1 %	11,5 %	-	19,2 %	-	16,9 %	-	16,9 % vs. 14,6 %
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet, % 20 vuotta täyttäneistä	13,6 % (2020)	-	-	13,6 %	-	-	15,0 %	-	15,0 % vs. 13,6 %

Mittari	Viimeisin tulos	2017	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Seuranta
									Viimeisin tulos vs. ka 2017-2021
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	7,8 % (2023)	14,6 %	10,6 %	-	9,3 %	-	7,8 %	-	7,8 % vs. 11,5 % <div></div>
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Kouluterveyskysely)	8,3 % (2023)	13,2 %	17,7 %	-	6,8 %	-	8,3 %	-	8,3 % vs. 12,6 % <div></div>
Nuuskaa päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	0,8 % (2023)	4,8 %	6,4 %	-	4,3 %	-	0,8 %	-	0,8 % vs. 5,2 % <div></div>
Nuuskaa päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Kouluterveyskysely)	5,0 % (2023)	5,8 %	9,5 %	-	4,4 %	-	5,0 %	-	5,0 % vs. 6,6 % <div></div>
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	5,1 % (2023)	11,4 %	9,9 %	-	7,9 %	-	5,1 %	-	5,1 % vs. 9,7 % <div></div>
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Kouluterveyskysely)	18,9 % (2023)	16,1 %	23,5 %	-	15,1 %	-	16,1 %	-	16,1 % vs. 18,2 % <div></div>
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9 luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	7,0 % (2023)	8,5 %	11,3 %	-	8,5 %	-	7,0 %	-	7,0 % vs. 9,4 % <div></div>
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Kouluterveyskysely)	14,9 % (2023)	9,8 %	17,1 %	-	10,2 %	-	14,9 %	-	14,9 % vs. 12,4 % <div></div>

Häirintä ja väkivalta

lukuina

Väkivaltaa vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten taholta vuoden aikana on kokenut

16,6 % 4. ja 5. luokan oppilaista.

13,4 % 8. ja 9. luokan oppilaista.

6,9 % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista.

Lähisuhdeväkivallan tai uhkailun kohteeksi aikuisväestöstä on joutunut

3,1 %

Häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana on kokenut

9,6 %

4. ja 5. luokan oppilaista.

30,9 %

8. ja 9. luokan oppilaista.

29,1 %

lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista.

Seksuaalisen häirinnän ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

Kaarinassa on nollatoleranssi seksuaaliseen häirintään ja lähisuhdeväkivaltaan. Kouluttamalla henkilöstöä tunnistamaan ja puuttumaan väkivaltaan tai sen uhkaan, ja opettamalla nuorille tunne- ja turvataitoja voimme ehkäistä sitä.

Kriittiset menestystekijät

- Henkilöstön valmiuden varmistaminen tunnistaa ja puuttua lähisuhde- ja seksuaaliväkivaltaan tai sen uhkaan.
- Käyttökelpoisen ja tasalaatuisen tunne- ja turvataitojen opetuksen luominen ja turvaaminen lapsille ja nuorille.
- Aktiivisen yhteistyön varmistaminen kunnan ja hyvinvointialueen välillä seksuaalisen häirinnän ja lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi.

Päätavoitteet

1. Vähentää seksuaalisen häirinnän kokemuksia lapsilla ja nuorilla kouluterveyskyselyn kolmen viimeisen tuloksen keskiarvoon (2017, 2019 ja 2021) verrattuna.
2. Vähentää lähisuhdeväkivallan kokemuksia lapsilla ja nuorilla kouluterveyskyselyn kolmen viimeisen tuloksen keskiarvoon (2017, 2019 ja 2021) verrattuna.

Mittari	Viimeisin tulos	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Seuranta
								Viimeisin tulos vs. ka 2019-2021
Kokenut seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestittelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	10,2 (2023)	5,3 %	-	9,6 %	-	10,2 %	-	10,2 % vs. 7,5 %
Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua ja ahdistelua vuoden aikana, % 8. ja 9 luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	32,0 % (2023)	24,2 %	-	30,9 %	-	32,0 %	-	32,0 % vs. 27,6 %
Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua ja ahdistelua vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Kouluterveyskysely)	24,9 % (2023)	17,8 %	-	29,1 %	-	24,9 %	-	24,9 % vs. 23,5 %
Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	15,4 % (2023)	12,0 %	-	16,6 %	-	15,4 %	-	15,4 % vs. 14,3 %
Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	13,2 % (2023)	11,7 %	-	13,4 %	-	13,2 %	-	13,2 % vs. 12,6 %
Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Kouluterveyskysely)	7,2 % (2023)	8,3 %	-	6,9 %	-	7,2 %	-	7,2 % vs. 7,6 %

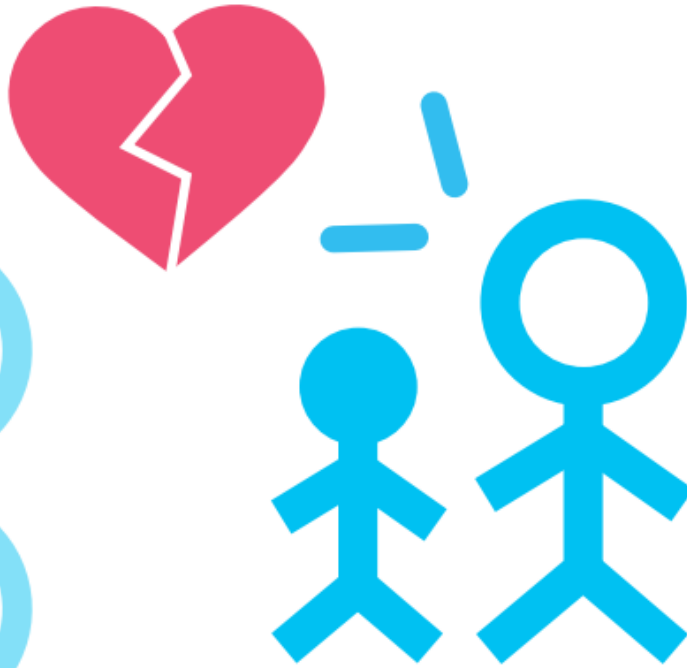
Kiusaaminen lukuina

Koulukiusaamisen kohteeksi vähintään kerran viikossa on joutunut

6,7 %
4. ja 5. luokan oppilaista.

6,8 %
8. ja 9. luokan oppilaista.

1,5 %
lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista.

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- tai luokkayhteisöä

2,3 %

4. ja 5. luokan oppilaista.

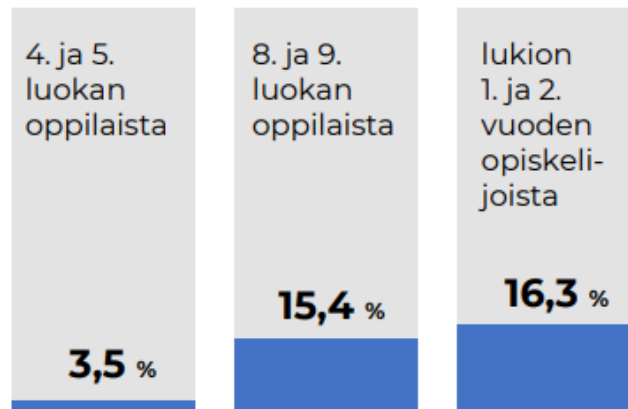
14,3 %

8. ja 9. luokan oppilaista.

17,7 %

lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista.

Itsensä usein yksinäiseksi tuntee

Koulukiusaamisen ja kouluväkivallan ehkäisy

Kriittiset menestystekijät

- Oppilaiden vertaissuhteiden muodostumisen tukeminen kussakin yksikössä sekä säännöllisen ryhmäytämistyön tekeminen.
- Tunne- ja turvataitojen opetuksen toteuttaminen jokaisessa koulussa sekä myönteisen käyttäytymisen juurruttaminen toimintakulttuuriin.
- Aktiivinen yhteistyö kunnan ja hyvinvointialueen välillä kouluväkivaltaan puuttumiseksi.

Päätavoitteet

1. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa olevien osuus pienenee edelleen kouluterveyskyselyn kolmen viimeisen tuloksen keskiarvoon (2017, 2019 ja 2021) verrattuna.

Mittari	Viimeisin tulos	2017	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Seuranta Viimeisin tulos vs. ka 2017-2021
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	5,7 % (2023)	8,1 %	7,5 %	-	6,7 %	-	5,7 %	-	5,7 % vs. 7,4 %
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely)	6,9 % (2023)	9,6 %	9,6 %	-	6,8 %	-	6,9 %	-	6,9 % vs. 8,7 %
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Kouluterveyskysely)	1,7 % (2023)	1,2 %	1,3 %	-	1,5 %	-	1,7 %	-	1,7 % vs. 1,3 %

6 § Vanhus- ja veteraanineuvoston ilmoitusasiat 2/2025

Diaarinumero KNA/122/00.02.04.05/2025

Tiivistelmä **Vanhus- ja veteraanineuvosto käy läpi ilmoitusasiat.**

**Vanhus- ja
veteraanineuvosto
26.2.2025**

Valmistelija Osallisuuskoordinaattori Petra Jorasmaa, p. 5445186

Selostus asiasta **1. Veteraanipäivän juhla 2025**

Kaarinan veteraanipäivän juhla järjestetään tänä vuonna yhteistyössä Piikkiön yhtenäiskoulun kanssa pe 25.4. klo 9.00-10.00 Piikkiön kirkossa. Juhlaan osallistuu yhtenäiskoulun oppilaita.

2. Kaarinan kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden hallintosäännön ja organisaatiouudistuksen 10.2.2025.

3. Kaarina-talon kulkuoikeudet luottamushenkilöille muuttuvat viikolla 10.

Kaarina-
strategian
toteutuminen

Liitteet -

Oheismateriaali -

Esittelijä Hannu Hurme

Päätösehdotus Vanhus- ja veteraanineuvosto päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös 6 § Vanhus- ja veteraanineuvosto päätti merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Ote -

7 § Vanhus- ja veteraanineuvoston muut asiat 2/2025

Diaarinumero KNA/123/00.02.04.05/2025

Tiivistelmä **Vanhus- ja veteraanineuvosto käy läpi mahdolliset muut asiat.**

**Vanhus- ja
veteraanineuvosto
26.2.2025**

Valmistelija Osallisuuskoordinaattori Petra Jorasmaa, p. 040 5445186

Selostus asiasta **1. Turvallinen asuminen - Messut ja luento**

ke 26.2. klo 16.00-18.30, Kaarina-sali

- kahvitarjoilu 50 ensimmäiselle

Turvallisuusmessut klo 16.00-17.00

- Kaarinan kaupunki -varautumissuunnittelija
- Kiinteistöliiton Ikä- ja muistiystävällinen taloyhtiö -hanke
- Liikkuva resurssikeskus, Turun Lähimmäispalveluyhdistys
- Toimintaterapiapalvelut Turku AMK
- Turun Seudun Nivelyhdistys
- Vanhustyön Keskusliitto
- Varsinais-Suomen Muistiyhdistys, Varsinais-Suomen hyvinvointialue - ikääntyneiden palveluohjaus
- Varsinais-Suomen Pelastuslaitos

Luento-osuus klo 17.00-18.30

- **Turvallinen asuinympäristö ja taloyhtiö**, Maura Tiuraniemi, Hanketyöntekijä – Kiinteistöliiton Ikä- ja muistiystävällinen taloyhtiö -hanke
- **Asumisturvallisuus**, Kirsi Nurmi, Palotarkastaja, Varsinais-Suomen Pelastuslaitos
- **Muistisairas asukas**, Hanne Mansala, Järjestöjohtaja, Varsinais-Suomen Muistiyhdistys

Luennot taltioidaan ja jälkikäteen ne tulevat katsottavaksi www.nivelverkko.fi -sivustolle.

Tilaisuuden järjestää Turun seudun Nivelyhdistys ja Kiinteistöliiton Ikä- ja muistiystävällinen taloyhtiö -hanke yhteistyössä Kaarinan kaupungin kanssa

Kaarina-
strategian
toteutuminen Kaarina edistää hyvinvointia.

Liitteet -

Oheismateriaali -

Esittelijä Hannu Hurme

Päätösehdotus Vanhus- ja veteraanineuvosto päättää merkitä muut asiat tiedoksi.

Päätös 7 § Vanhus- ja veteraanineuvosto päätti merkitä muut asiat tiedoksi.

Ote -

Oikaisuohjeet ja valitusosoitus

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät
5-7

Koska päätöksistä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät

HOL 6 § 2 mom / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Kaupunginhallitus on viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään.

Kirjaamon yhteystiedot

Postiosoite:

Kaarinan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 12
20781 Kaarina

Käyntiosoite:

Oskarinkatu 4

Sähköpostiosoite: kirjaamo@kaarina.fi

Faksi 02 - 243 4066

Puhelin +358 50 302 6151

Aukioloaika ma-pe klo 9-15

Pykälät

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Hankintaoikaisuvaatimusohjeet

Hankintaoikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen hankintaoikaisuvaatimuksen.

Hankintayksikkö on kaupunginhallitus, jolle hankintaoikaisuvaatimus tehdään.

Kirjaamon yhteystiedot

Postiosoite:
Kaarinan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 12
20781 Kaarina

Käyntiosoite:
Oskarinkatu 4

Sähköpostiosoite: kirjaamo@kaarina.fi
Faksi 02 - 243 4066
Puhelin +358 50 302 6151
Aukioloaika ma-pe klo 9-15

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Pykälät (kansallisen kynnysarvon alittava hankinta)

Pykälät (kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta)

Pykälät (erityisalat)

Hankintaoikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hankintaoikaisuvaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Asian saattaminen markkinaoikeuteen

Viranomaisen ja aika

Markkinaoikeus
Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Pykälät (kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta)

Pykälät (erityisalat)

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituskielto

Hankintalain 163 §:n nojalla markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen. Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4 (PL 32)
20101 Turku
turku.hao@oikeus.fi
Puhelin 029 56 42410
Asiakaspalvelu on auki päivittäin klo 8.00 - 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät

Valitusaika 30 päivää

Hallintovalitus, pykälät

Valitusaika päivää

Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite

Pykälät

Valitusaika päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Linkki tuomioistuinmaksulakiin: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=-pika&search-%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Lisätietoja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kaarinan kaupungin kirjaamosta.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.